Centrum vedecko-technických informácií SR

Odbor metodiky a tvorby informácií školstva

Oddelenie mládeže a športu

Analytický rozbor štatistických údajov sledovaných v oblasti športu za rok 2019

Bratislava

2020

Obsah

Úvod ... 3
Školy so športovými triedami a športové gymnáziá ... 4
Základné školy so športovými triedami ... 5
Stredné školy so športovými triedami ... 6
Športové gymnáziá ... 6
Tréneri športových gymnázií a škôl so športovými triedami ... 7
Tréneri ZŠ so športovými triedami ... 8
Tréneri SŠ so športovými triedami ... 10
Tréneri športových gymnázií ... 12
Žiaci športových gymnázií a športových tried na základných a stredných školách ... 15
Žiaci športových gymnázií ... 17
Žiaci športových tried ZŠ ... 19
Žiaci športových tried SŠ ... 22
Športové strediská pri škole a školskom zariadení ... 25
Tréneri športových stredísk ... 26
Žiaci športových stredísk ... 34
Informácie o zariadení určenom na voľný čas a záujmovú činnosť detí a mládeže ... 39
Pravidelná záujmová činnosť v CVČ ... 39
Príležitostná záujmová činnosť ... 45
Účastníci príležitostnej záujmovej činnosti ... 47
Centrá talentovanej mládeže ... 50
Zamestnanci CTM ... 51
Tréneri CTM ... 53
Športovci CTM ... 55
Zhrnutie ... 59

Úvod

Predkladaná analýza sa zameriava na vyhodnotenie vybraných štatistických údajov za rok 2019 sledovaných za oblasť športu Centrom vedecko-technických informácií SR, oddelením mládeže a športu. Ide konkrétne o základné a stredné školy so športovými triedami a športové gymnáziá[1]. Údaje o športe pri škole a školskom zariadení, zameriava sa aj na činnosť športovo orientovaných záujmových útvarov v centrách voľného času[2]. V závere sú predložené aj vybrané prehľady za centrá talentovanej mládeže[3].

Zo sledovaných ukazovateľov sme sa primárne zamerali na počty zariadení, trénerov z hľadiska ich zamestnaneckého pomeru, športovej oblasti a dosiahnutého kvalifikačného stupňa. Žiaci (resp. členovia útvarov/centier) sú sledovaní z hľadiska pohlavia a športu ktorému sa venujú.

Analýza nesleduje dlhšie vývojové trendy jednotlivých ukazovateľov, ale plne sa sústreďuje na aktuálny stav, ktorý je v prípadoch, ak to dostupnosť a štruktúra údajov dovoľuje, porovnaný so situáciou v predchádzajúcom roku.

Oddelenie mládeže a športu

[1] Výkaz Škol (MŠVVaŠ SR) 26-01
[2] Výkaz Škol (MŠVVaŠ SR) 15-01
[3] Výkaz Šport (MŠVVaŠ SR) 1-01

Školy so športovými triedami a športové gymnáziá

Za rok 2019 evidovalo Centrum vedecko-technických informácií SR celkovo 156 škôl so športovými triedami. Základné školy[4] vykázali spolu 130 športových tried, čo predstavovalo 83,33%-ný podiel na celkovom počte škôl so športovými triedami. Najviac ZŠ so športovými triedami bolo evidovaných na území Prešovského kraja (31) a najmenej v Trnavskom kraji (8).

Na celom území Slovenskej republiky bolo zaznamenaných jedenásť stredných škôl, ktoré umožňovali svojim žiakom systematickú športovú prípravu v rámci športových tried. Najviac takýchto možností mali žiaci na území Prešovského kraja (3 školy), na území Banskobystrického a Žilinského kraja boli evidované po dve SŠ so športovými triedami. V Trnavskom, v Bratislavskom, v Trenčianskom a v Košickom kraji takúto možnosť poskytovala zhodne jedna stredná škola. V roku 2019 nebola v Nitrianskom kraji evidovaná ani jediná stredná škola, ktorá by svojim žiakom poskytovala možnosť športovej prípravy v rámci športovej triedy.

Okrem športovej prípravy v športových triedach, môžu športovo talentovaní študenti stredných škôl absolvovať športovú prípravu aj v športových gymnáziách, ktorých na území Slovenska pôsobí celkovo pätnásť. V Bratislavskom kraji tri gymnáziá, po dve takéto gymnáziá sú evidované v krajoch Trnavskom, Trenčianskom, Banskobystrickom, Prešovskom a Košickom a po jednom gymnáziu v krajoch Nitrianskom a Žilinskom.

Tabuľka 1 – Školy so športovými triedami a športové gymnáziá v roku 2019

Kraj	školy so športovými triedami			Športové gymnáziá
	Spolu	ZŠ	SŠ	
Bratislavský	14	10	1	3
Trnavský	11	8	1	2
Trenčiansky	23	20	1	2
Nitriansky	10	9	0	1
Žilinský	22	19	2	1
Banskobystrický	17	13	2	2
Prešovský	36	31	3	2
Košický	23	20	1	2
SR spolu	156	130	11	15

V porovnaní so situáciou v roku 2018 sa počet škôl so športovými triedami medziročne zmenil len minimálne, stúpol o tri školy. Rozdiel je v počte jednotlivých škôl. Stredné školy medziročne klesli o šesť, základné školy stúpli o sedem škôl a počet športových gymnázií stúpol o dve gymnáziá.

[4] Išlo výhradne o štátne školy, teda v zriaďovateľskej pôsobnosti miest a obcí.

Základné školy so športovými triedami

Stotridsať základných škôl vykázalo za rok 2019 spolu 484 športových tried. Rozloženie športových tried v krajoch Slovenska kopírovalo počty základných škôl s takto zameranými triedami v jednotlivých krajoch. Po prepočítaní počtu športových tried na ZŠ, ktoré svojím žiakom poskytovali takúto možnosť športovej prípravy, pripadlo v priemere na jednu školu 3,7 športovej triedy.

Graf 1 – Športové triedy na ZŠ

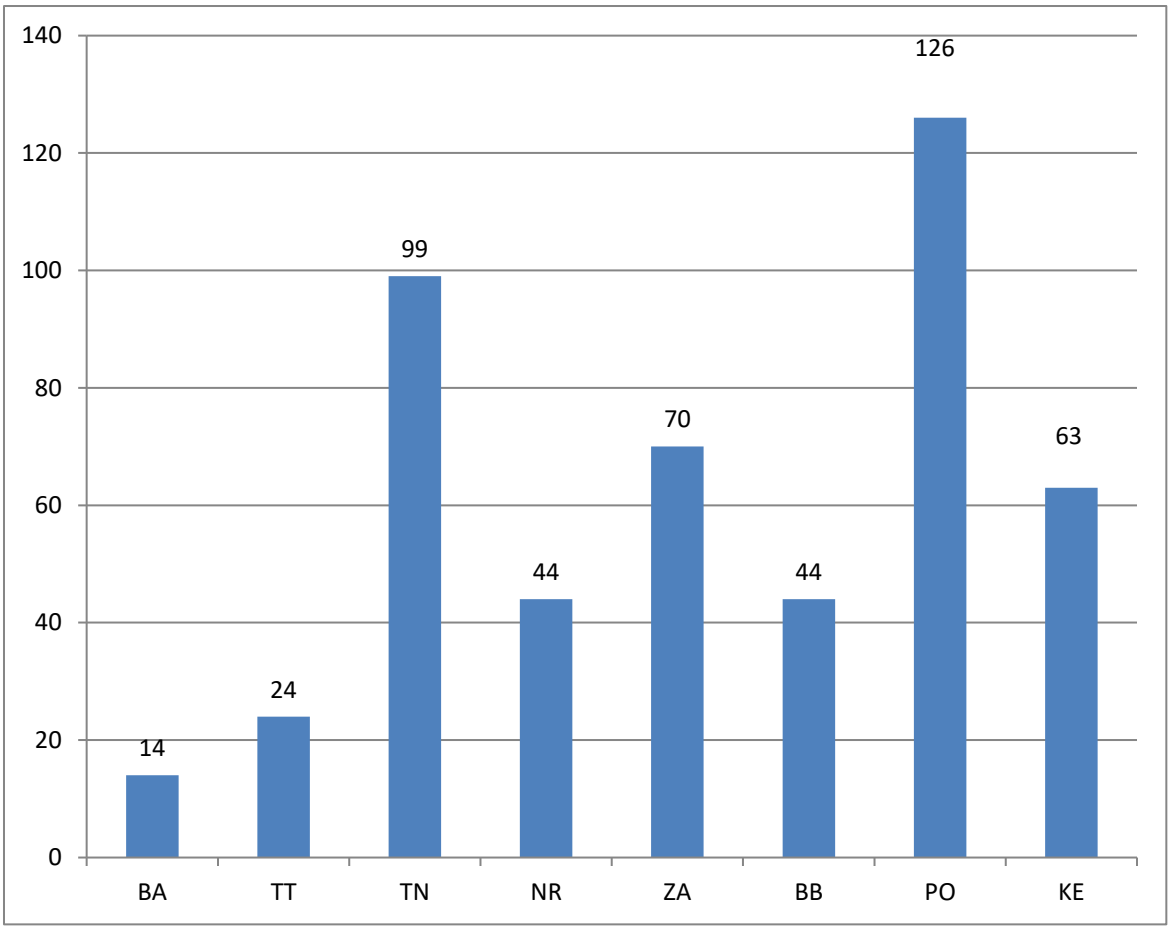

V porovnaní so situáciou v roku 2018, počet športových tried pri ZŠ v roku 2019 medziročne nezmenil. Na krajskej úrovni bol počet športových tried medziročne rozdielny takmer vo všetkých krajoch. V Bratislavskom, v Trnavskom, v Trenčianskom, v Nitrianskom, v Žilinskom a v Košickom kraji bol zaznamenaný pokles športových tried. Najvýraznejší pokles bol evidovaný v Trenčianskom kraji, presne o jedenásť tried. V Banskobystrickom a Prešovskom kraji bol v roku 2019 zaznamenaný nárast, výraznejší nárast bol v Prešovskom kraji presne o dvadsaťpäť športových tried. V Nitrianskom kraji ostal počet tried medziročne nezmenený.

Stredné školy so športovými triedami

Za rok 2019 bolo evidovaných spolu 11 stredných škôl, ktoré svojím študentom umožňovali systematickú športovú prípravu v 16 športových triedach. Najviac športových tried bolo zaznamenaných v Prešovskom kraji (4).

Stredné školy Trnavského, Trenčianskeho a Banskobystrického kraja vykázali zhodne 3 športové triedy, v Žilinskom kraji bolo o jednu triedu menej teda dve športové triedy. Stredné školy Bratislavského kraja ponúkali jednu triedu so športovým zameraním. V Nitrianskom a Košickom kraji na SŠ nebola v roku 2019 zaznamenaná ani jedna športová trieda.

Graf 2 – Športové triedy na SŠ

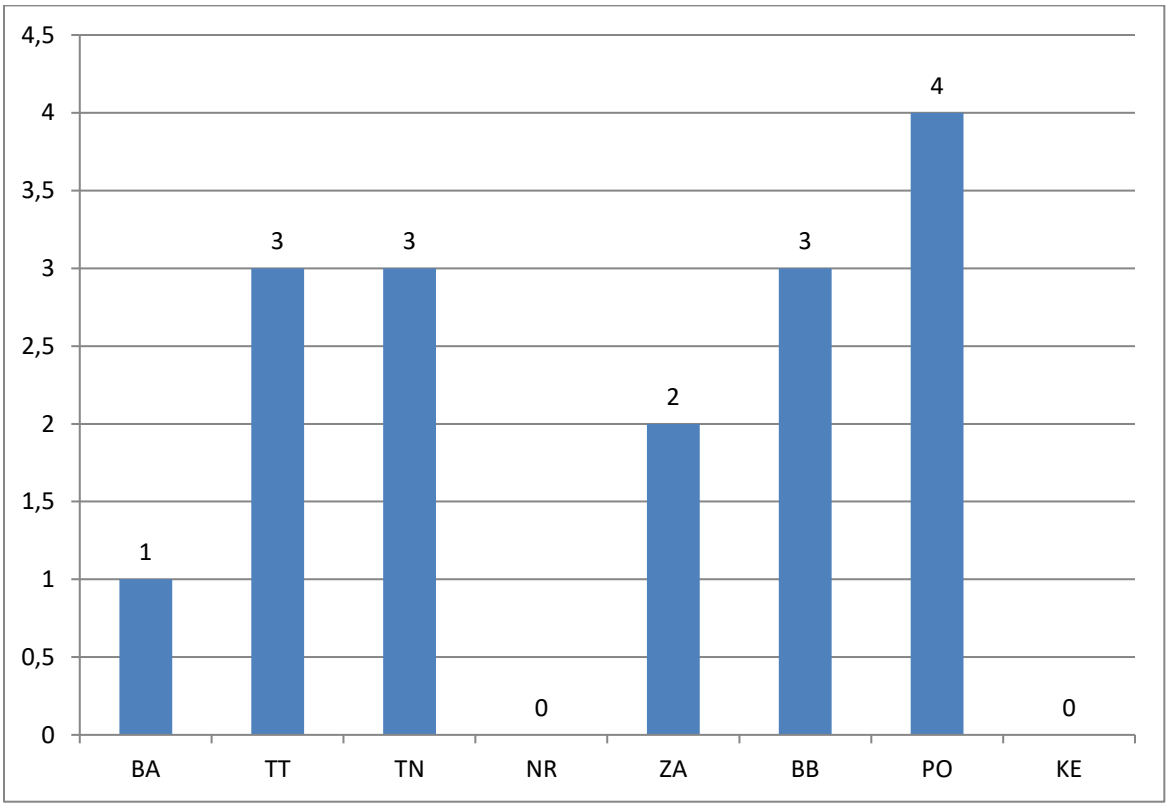

Športové gymnáziá

Pätnásť športových gymnázií vykázalo celkovo 153 športových tried. Najvyšší počet športových tried ŠG bolo evidovaných v Bratislavskom kraji (30), nasledoval kraj Košický (24), Trenčiansky (23) a kraj Banskobystrický (17). V Trnavskom a Prešovskom kraji zaznamenali zhodne šestnásť tried, v Nitrianskom kraji bolo na športových gymnáziách pätnásť športových tried. Najmenej športových tried na ŠG v roku 2019 bolo zaznamenaných v Žilinskom kraji, evidovali tam dvanásť tried.

Graf 3 – Športové triedy na ŠG

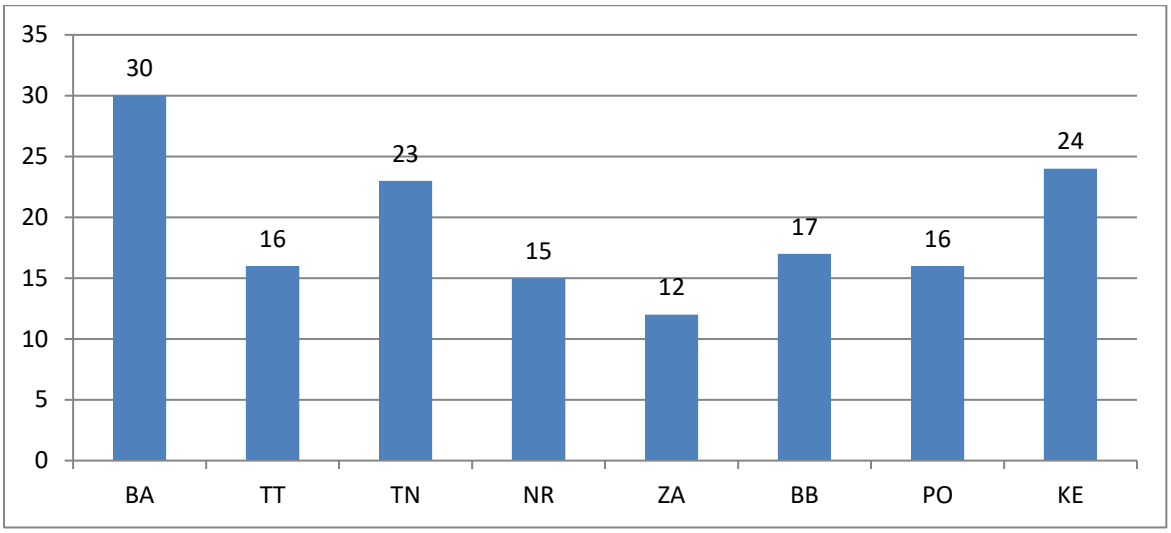

Tréneri športových gymnázií a škôl so športovými triedami

V roku 2019 pôsobilo v rámci športových tried na základných a stredných školách a športových gymnáziách spolu 501 trénerov. Takmer polovica (221/44,11%) bola evidovaná na základných školách, 256 (51,09%) trénerov vykázali športové gymnáziá, čo bolo viac ako polovica a zvyšných 24 (4,79%) trénerov bolo zaznamenaných na stredných školách so športovými triedami. Vzhľadom na vyššie počty športových tried pri ZŠ, po prepočítaní na ich počet pripadlo na jednu triedu v priemere 0,46 trénera. Odlišná situácia bola v prípade stredných škôl, kde na jednu športovú triedu v priemere pripadlo 1,5 trénera. Na športových gymnáziách vykázali v priemere na jednu športovú triedu až 1,67 trénera, keďže športová príprava na tomto type škôl má v porovnaní s predchádzajúcimi dvoma druhmi oveľa systematickejší a rozsiahlejší charakter.

Graf 4 – Priemerný počet trénerov na športovú triedy

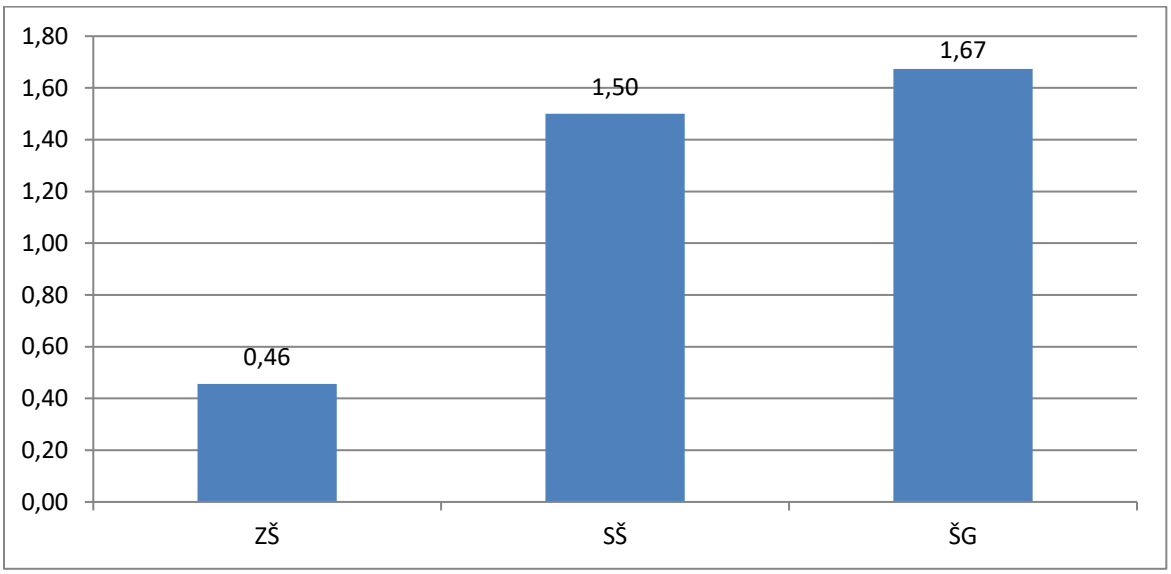

Tréneri ZŠ so športovými triedami

Z celkového počtu 221 trénerov, ktorých vykázali základné školy v rámci svojich športových tried malo až 69 (31,22%) trénerov kvalifikáciu na úrovni druhého kvalifikačného stupňa. O dvadsaťtri trénerov menej (46/20,81%) malo podľa vykázaných údajov tretí kvalifikačný stupeň a prvý stupeň mala viac ako štvrtina trénerov (58/26,24%). Najvyššou kvalifikáciou (piaty stupeň) sa v roku 2019 mohlo preukázať šestnásť (7,24%) trénerov pôsobiacich v športových triedach základných škôl. Okrem toho základné školy vykázali ešte dvadsaťosem trénerov (12,67%), ktorí mali dosiahnutý štvrtý kvalifikačný stupeň. V roku 2019 boli podľa vykázaných údajov len štyria tréneri (1,81%) pôsobiaci v športových triedach základných škôl bez odbornej kvalifikácie na vykonávanie trénerskej činnosti.

Graf 5 – Tréneri ZŠ podľa kvalifikačného stupňa

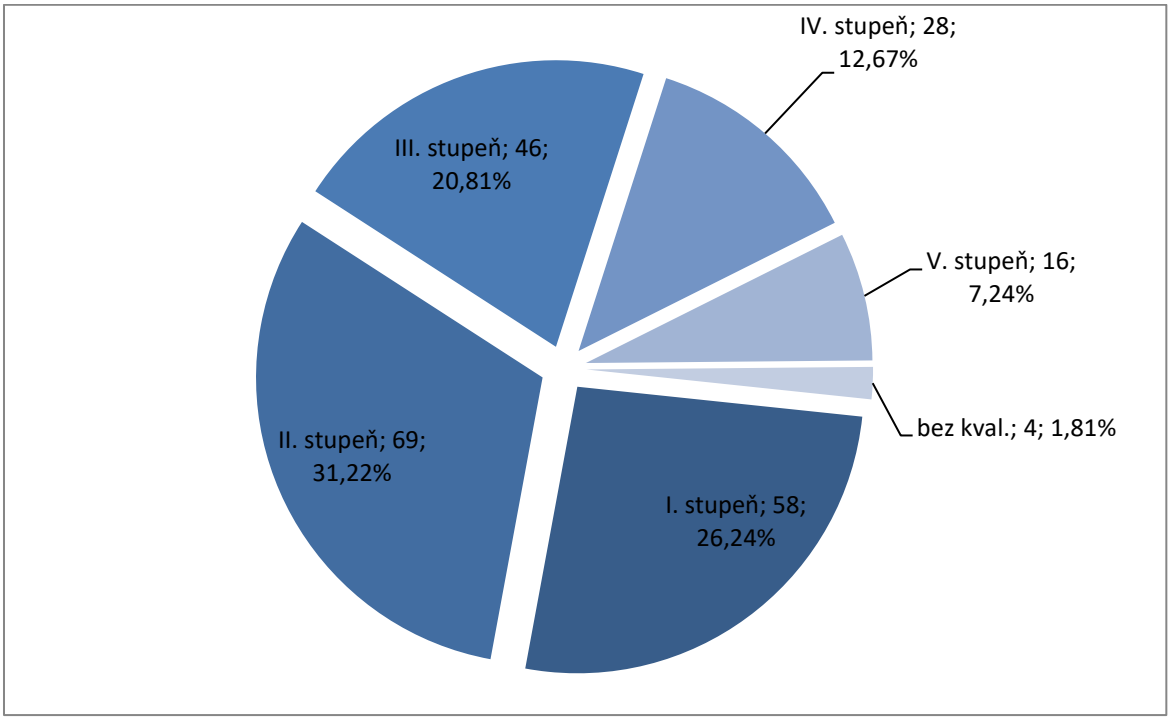

Z pohľadu športov, na ktoré boli tréneri zameraní, bola v roku 2019 najpočetnejšia skupina trénerov ľadovému hokeju. Títo v uvedenom roku predstavovali väčšiu tretinu (78/35,29%) z celkového počtu trénerov športových tried základných škôl. Výrazné zastúpenie mali samozrejme aj tréneri futbalu, ktorí tvorili takisto výraznú časť ako tréneri ľadového hokeja, bolo ich 74 (33,48%). Za trénermi futbalu s výrazným odstupom nasledovali tréneri hádzanej (13/5,88%) a trénerov basketbalu bolo 10 (4,52%).

Na volejbal bolo zameraných spolu deväť trénerov (4,07%) a na plávanie a všestrannú športovú prípravu zhodne sedem (3,17%) trénerov. Atletike sa venovalo päť trénerov (2,26%) a tenis trénovali na základných školách štyria tréneri (1,81%). Ostatným športom sa v roku 2019 venovali menej ako štyria tréneri. Podrobnejší prehľad uvádza tabuľka 2.

Tabuľka 2 – Tréneri športových tried na ZŠ podľa športu

Druh športu	Počet trénerov celkom	v tom tréneri s kvalifikačným stupňom					
		I. stupeň	II. stupeň	III. stupeň	IV. stupeň	V. stupeň	bez kval.
Atletika	5	0	2	0	0	2	1
Basketbal	10	4	3	3	0	0	0
Bedminton	2	1	1	0	0	0	0
Florbal	3	2	0	0	0	1	0
Futbal	74	19	29	12	8	4	2
Futsal	1	0	0	1	0	0	0
Gymnastika	3	1	1	1	0	0	0
Hádzaná	13	5	5	3	0	0	0
Krasokorčuľovanie	1	0	0	0	0	1	0
Ľadový hokej	78	19	20	16	17	6	0
Lyžovanie	2	1	1	0	0	0	0
Plávanie	7	3	2	1	1	0	0
Stolný tenis	1	0	1	0	0	0	0
Tanečný šport	1	0	0	0	0	0	1
Tenis	4	1	1	1	1	0	0
Volejbal	9	1	3	5	0	0	0
Všestranná športová	7	1	0	3	1	2	0
Spolu	221	58	69	46	28	16	4

Tréneri ľadového hokeja na základných školách mali kvalifikačné stupne rozložené priemerne. Najnižší stupeň (I.) malo 19 (24,36% z celkového počtu hokejových trénerov na ZŠ) trénerov ľadového hokeja a najpočetnejšou skupinou boli tréneri s druhým kvalifikačným stupňom (20/25,64%). Zo skupiny trénerov s tretím kvalifikačným stupňom vykázali ZŠ šestnásť (20,51%) trénerov a IV. stupeň mali dosiahnutý sedemnásti (21,27%) tréneri. Najvyšší (V.) kvalifikačný stupeň mali v roku 2019 dosiahnutý piati tréneri (6,41%). V tomto roku ani jediný tréner ľadového hokeja nebol evidovaný bez kvalifikácie. Najviac trénerov s najvyšším kvalifikačným stupňom mali už spomínaní tréneri ľadového hokeja, vyššie počty trénerov piateho stupňa boli evidované ešte aj v rámci futbalu (4), atletiky a všestrannej športovej prípravy (2).

Graf 6 – Tréneri ZŠ podľa zamestnaneckého pomeru

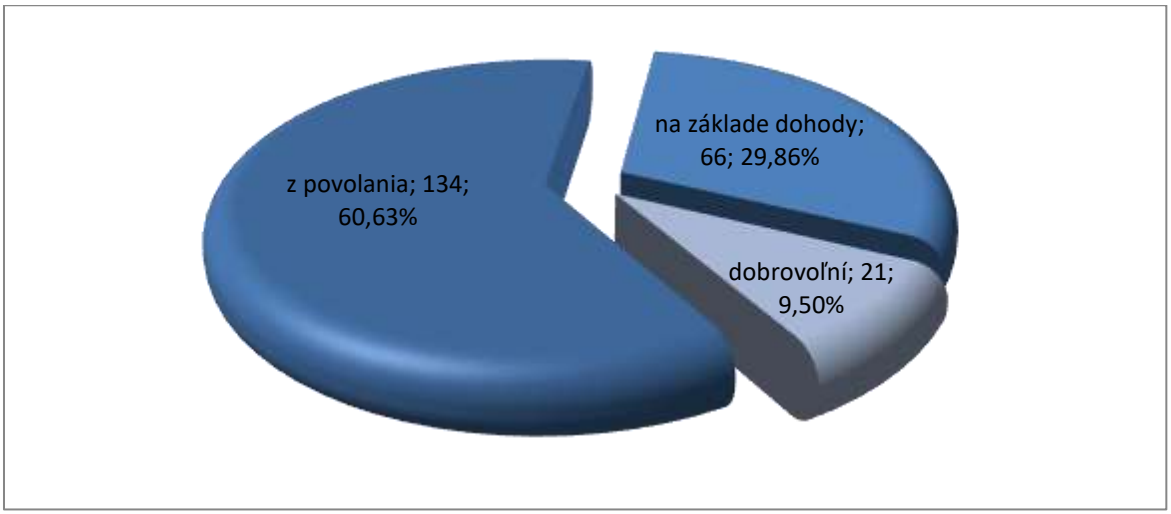

Tréneri športových tried na základných školách v roku 2019 vykonávali svoju činnosť prevažne z povolania (134/60,63%). Na základe dohody sa trénovaniu žiakov športových tried venovalo 66 (29,86%) trénerov. Okrem toho túto činnosť na základných školách vykonávalo aj 29 (9,50%) trénerov dobrovoľne, bez nároku na akýkoľvek honorár.

Tréneri SŠ so športovými triedami

Stredné školy vykázali za rok 2019 v rámci svojich športových tried spolu 24 trénerov. V porovnaní s predchádzajúcim rokom ich počet klesol o 85 trénerov, pričom počet stredných škôl ponúkajúcich svojim žiakom športovú prípravu v športovej triede sa medziročne znížil o šesť škôl a samotný počet tried medziročne klesol dokonca o tridsaťšesť tried.

V roku 2019 takmer polovica (11/45,83%) trénerov na SŠ mala II. kvalifikačný stupeň. Prvý (najnižší) stupeň malo desať trénerov (41,67%) a trénerov s tretím kvalifikačným stupňom boli evidovaní len dvaja (8,33%). Štvrtý stupeň mal len jeden tréner (4,17%) a piaty stupeň nemal ani jeden tréner. V roku 2019 nebol podľa vykázaných údajov ani jeden tréner pôsobiaci v športových triedach stredných škôl bez odbornej kvalifikácie na vykonávanie trénerskej činnosti. Podrobné rozdelenie je v grafe 7.

Graf 7 – Tréneri SŠ podľa dosiahnutého kvalifikačného stupňa

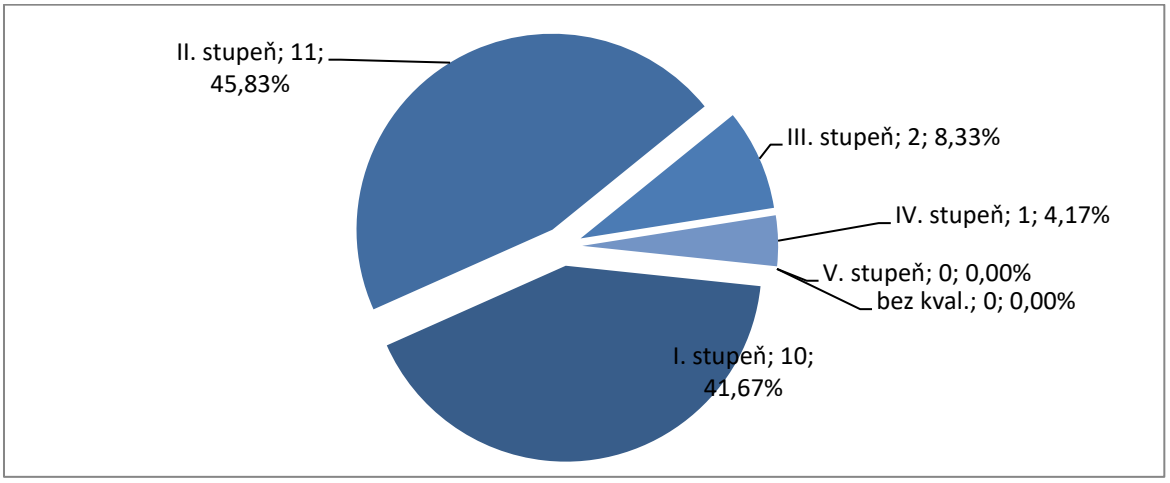

Na stredných školách rovnako ako predchádzajúce roky výrazne dominovali tréneri zameraní na futbal. V roku 2019 ich bolo evidovaných spolu desať (41,66% z celkového počtu trénerov športových tried SŠ), čo predstavovalo takmer polovicu všetkých trénerov pôsobiacich na stredných športových školách. Na atletiku bolo zameraných päť trénerov (20,83%). Volejbalu sa venovali traja tréneri (12,5%), hádzanej dvaja tréneri (8,33%). Okrem toho sa vždy jeden tréner venoval ostatným športom, ktoré sú podrobne rozpísané v tabuľke 3.

Tabuľka 3 – Tréneri SŠ podľa športov

Druh športu	Počet trénerov celkom	v tom tréneri s kvalifikačným stupňom					
		I. stupeň	II. stupeň	III. stupeň	IV. stupeň	V. stupeň	bez kval.
Atletika	5	3	2	0	0	0	0
Basketbal	1	1	0	0	0	0	0
Futbal	10	4	5	1	0	0	0
Golf	1	0	0	0	1	0	0
Hádzaná	2	0	2	0	0	0	0
Ľadový hokej	1	1	0	0	0	0	0
Volejbal	3	1	1	1	0	0	0
Zápasenie	1	0	1	0	0	0	0
Spolu	24	10	11	2	1	0	0

V najpočetnejšej skupine trénerov (futbal) mali najvýraznejšie zastúpenie tréneri druhého kvalifikačného stupňa (5/50,00% z celkového počtu futbalových trénerov na SŠ). Tréneri prvého kvalifikačného stupňa boli 4 (40,0%) a tréner s tretím stupňom bol jeden (10,0%). Štvrtý a piaty (najvyšší) kvalifikačný stupeň nemal podľa údajov poskytnutých strednými školami ani jediný tréner. V roku 2019 neevidovali ani jedného futbalového trénera bez kvalifikácie. Najvyšší (piaty) kvalifikačný stupeň nebol v roku 2019 evidovaný ani v jeden kategórii. Tréner so štvrtým kvalifikačným stupňom bolo evidovaný len jeden a to v golfe. Tretí kvalifikačný stupeň bol evidovaný už v spomínanom futbale a jeden tréner bol volejbalový. Druhý stupeň trénerov bol dvakrát evidovaný v atletike a hádzanej a po jednom vo volejbale a zápasení.

Graf 8 – Tréneri SŠ podľa zamestnaneckého pomeru

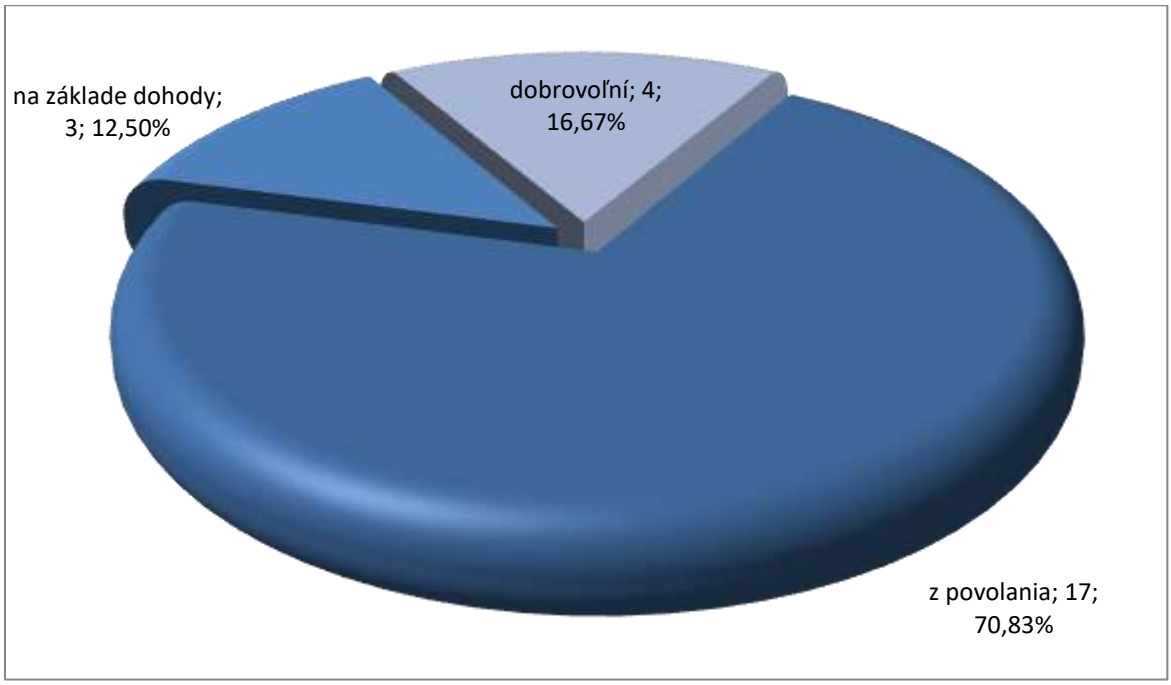

Na stredných školách vykonávalo svoju trénerskú činnosť z povolania 70,83% (17) trénerov, čo sú takmer dve tretiny. Presne rovnaký počet trénerov sa venoval mladým športovcom Na základe dohody sa venovali mladým športovcom traja tréneri (12,50%) a zvyšní štyria (16,67%) tréneri vykonávali svoju odbornú činnosť v športových triedach stredných škôl dobrovoľne, bez nároku na odmenu.

Tréneri športových gymnázií

Športové gymnáziá za rok 2019 vykázali spolu 256 trénerov. V porovnaní s predchádzajúcim rokom sa ich počet výraznejšie zvýšil, presne o šesťdesiatpäť trénerov, pričom počet gymnázií stúpol o dve gymnázia. Z hľadiska dosiahnutého kvalifikačného stupňa dominovali v športových gymnáziách (na rozdiel od športových tried ZŠ a SŠ) tréneri s vyšším kvalifikačným stupňom.

Najpočetnejšou skupinou boli tréneri piateho (najvyššieho) kvalifikačného stupňa (74/28,91%), za ktorými tesne nasledovali tréneri štvrtého stupňa (57/22,27%). Trénerov s tretím kvalifikačným stupňom bolo päťdesiatjeden (19,92%), trénerov s druhým kvalifikačným stupňom bolo evidovaných tridsaťdva (12,50%) a prvý stupeň malo štyridsaťdva trénerov (16,41%). V roku 2019 nevykázali ŠG ani jedného trénera bez kvalifikácie. V porovnaní s rokom 2018 sa počet trénerov výrazne nemenil a nárast trénerov s piatym a štvrtým kvalifikačným stupňom, ktorý bol zaznamenaný v roku 2017 a 2018 sa opäť potvrdil.

Graf 9 – Tréneri športových gymnázií

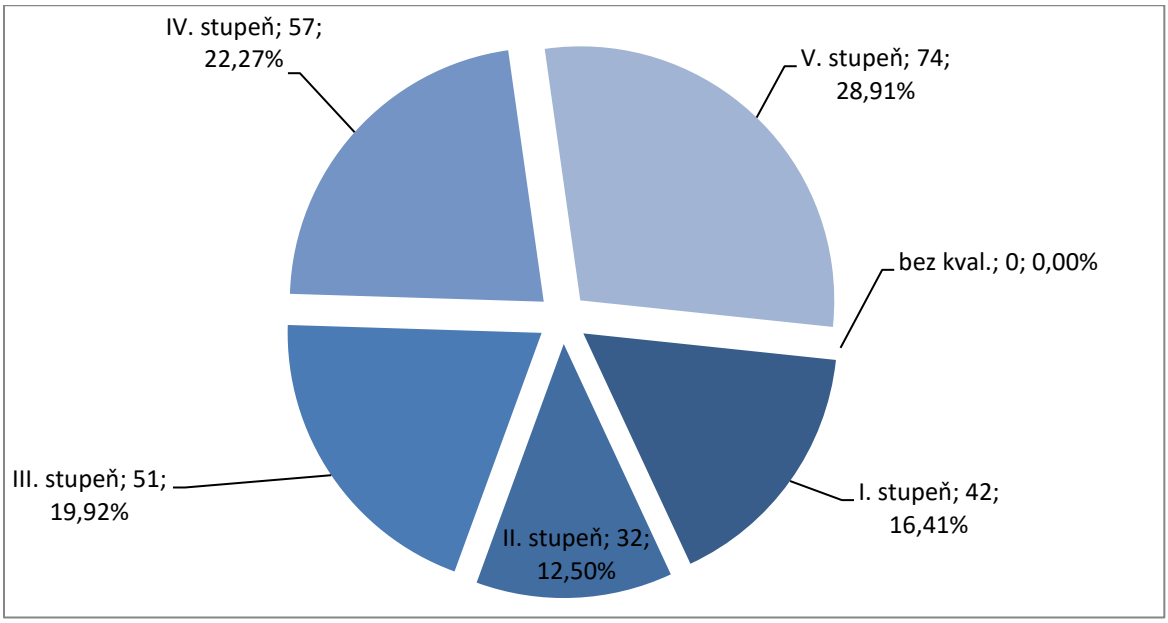

Takmer štvrtina (62/24,22%) zo všetkých trénerov športových gymnázií sa venovalo futbalu. Na ľadový hokej bolo zameraných dvadsaťdeväť (11,33%) trénerov a atletike sa venovalo 28 (10,94%) trénerov. Volejbalu sa venovalo pätnásť (5,86%) trénerov, basketbalu trinásť (5,08%), tenisu dvanásť (4,69%) plávaniu a hádzanej sa venovalo zhodne desať (3,91%) trénerov športových gymnázií. Trénerov zameraných na zápasenie vykázali ŠG deväť (3,51%) trénerov, v prípade gymnastiky to boli siedmi (2,73%) tréneri, boxu, „inému športu“ a stolnému tenisu sa venovali zhodne šiesti (2,34%) tréneri. Piati (1,95%) tréneri sa rovnako venovali cyklistike a cyklotrialu a džudu.

Okrem toho bolo evidovaných spolu 33 trénerov v sedemnástich športoch, pričom vo všetkých týchto jednotlivých prípadoch bol ich počet nižší ako štyria. Podrobnejší prehľad v tabuľke 4.

Tabuľka 4 – Tréneri ŠG podľa športu

Druh športu	Počet trénerov celkom	v tom tréneri s kvalifikačným stupňom					
		I. stupeň	II. stupeň	III. stupeň	IV. stupeň	V. stupeň	bez kval.
Atletika	28	0	1	8	7	12	0
Baseball	1	0	1	0	0	0	0
Basketbal	13	1	2	0	6	4	0
Bedminton	1	0	0	1	0	0	0
Box	6	0	0	4	1	1	0
Cyklistika a cyklotrial	5	0	0	4	1	0	0
Džudo	5	0	1	1	1	2	0
Fitnes	2	0	1	1	0	0	0
Florbal	2	0	1	0	1	0	0
Futbal	62	17	13	10	13	9	0
Gymnastika	7	0	0	4	0	3	0
Hádzaná	10	2	2	2	2	2	0
Iné	6	0	0	3	2	1	0
Jazdectvo	2	0	0	0	1	1	0
Kanoistika rýchlostná	3	0	0	0	0	3	0

Druh športu	Počet trénerov celkom	v tom tréneri s kvalifikačným stupňom					
		I. stupeň	II. stupeň	III. stupeň	IV. stupeň	V. stupeň	bez kval.
Karate	3	0	0	0	2	1	0
Krasokorčuľovanie	2	0	0	0	1	1	0
Ľadový hokej	29	12	5	1	2	9	0
Lyžovanie	2	0	0	0	0	2	0
Plávanie	10	0	0	2	4	4	0
Rybolov	1	0	0	0	1	0	0
Rýchlokorčuľovanie	1	0	1	0	0	0	0
Snowboard	1	1	0	0	0	0	0
Stolný tenis	6	0	0	1	3	2	0
Strelectvo	3	0	0	0	2	1	0
Taekwond-do WTF a	1	0	0	1	0	0	0
Tanečný šport	2	2	0	0	0	0	0
Tenis	12	3	2	2	2	3	0
Triatlon	1	0	0	0	0	1	0
Vodné pólo	2	0	0	1	0	1	0
Volejbal	15	2	1	2	4	6	0
Všestranná športová	2	0	0	2	0	0	0
Vzpieranie	1	0	0	0	0	1	0
Zápasenie	9	2	1	1	1	4	0
Spolu	256	42	32	51	57	74	0

Z celkového počtu 62 futbalových trénerov mali sedemnásti tréneri (53,13%) najnižší, teda prvý stupeň, druhý kvalifikačný stupeň mali trinásti tréneri (20,96%). Trénerov tretieho stupňa vykázali ŠG desať (16,13%). Futbalových trénerov so IV. kvalifikačným stupňom bolo evidovaných trinásť (20,96%) a trénerov s najvyšším piatym kvalifikačným stupňom bolo deväť (14,51%). Trénerov bez kvalifikácie, ktorý by sa venovali futbalu v roku 2019 na športových gymnáziách nezaznamenali. V prípade atletiky mali tréneri s piatym stupňom najvyššie zastúpenie 12 (42,86%), nasledovali tréneri s tretím kvalifikačným stupňom, ktorých bolo osem (28,57%). Tréneri so štvrtým stupňom boli siedmi (25,0%). Okrem toho bol zaznamenaný ešte jeden tréner atletiky s druhým kvalifikačným stupňom a trénerov s prvým stupňom v roku 2019, rovnako ako v roku 2018 až 2015 neevidovali vôbec. Tak ako vo futbale ani v atletike nepôsobil na ŠG tréner bez kvalifikácie. V roku 2019 neboli vykázaní tréneri bez kvalifikácie v žiadnej športovej kategórii. Podrobnejšie tabuľka 4.

Graf 10 – Tréneri ŠG podľa zamestnaneckého pomeru

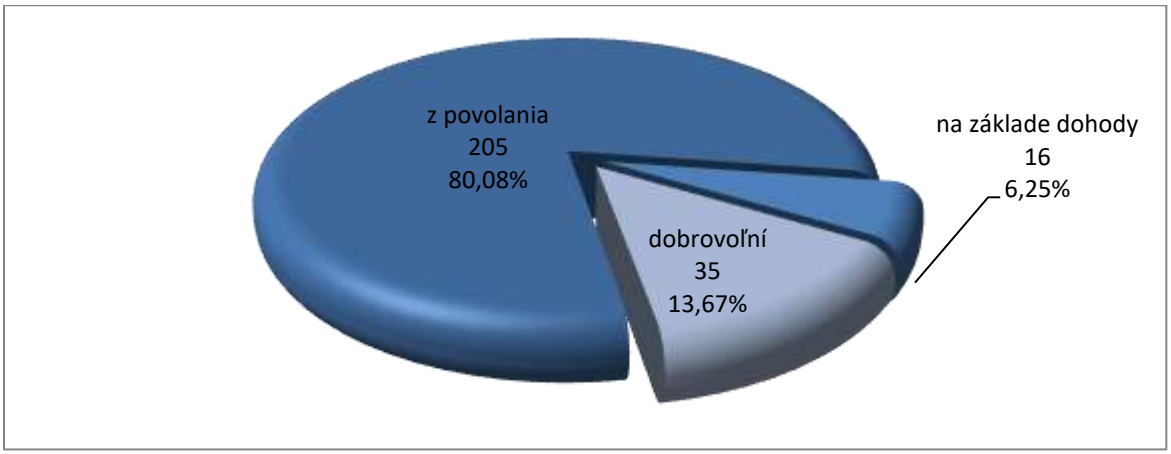

Z hľadiska zamestnaneckého pomeru väčšina (205/80,08%) všetkých trénerov ŠG vykonávalo svoju činnosť z povolania, teda v priamom zamestnaneckom pomere s gymnáziom. Na základe dohody bolo zabezpečených celkovo 16 trénerov (6,25%) a tridsaťpäť trénerov (13,67%) vykonávalo svoju trénerskú činnosť v športových gymnáziách dobrovoľne, bez nároku na finančnú odmenu.

Žiaci športových gymnázií a športových tried na základných a stredných školách

V roku 2019 bolo v rámci športových gymnázií a športových tried na základných a stredných školách evidovaných spolu 14 095 žiakov. Viac ako sedemdesiat percent z nich (10 808/76,68%) vykázali základné školy, 2 918 (20,70%) športovcov navštevovalo športové gymnáziá a zvyšných 369 (2,62%) využívalo športovú prípravu v rámci športových tried na stredných školách. Z hľadiska pohlavia takmer sedemdesiat percent (9 602/68,12%) predstavovali chlapci, pričom podiel dievčat v športových triedach ZŠ dosiahol 31,98%, na stredných školách to bolo len 19,24% a najvyšší podiel mali dievčatá v športových gymnáziách (33,07%).

Graf 11 – Žiaci športových tried a športových gymnázií

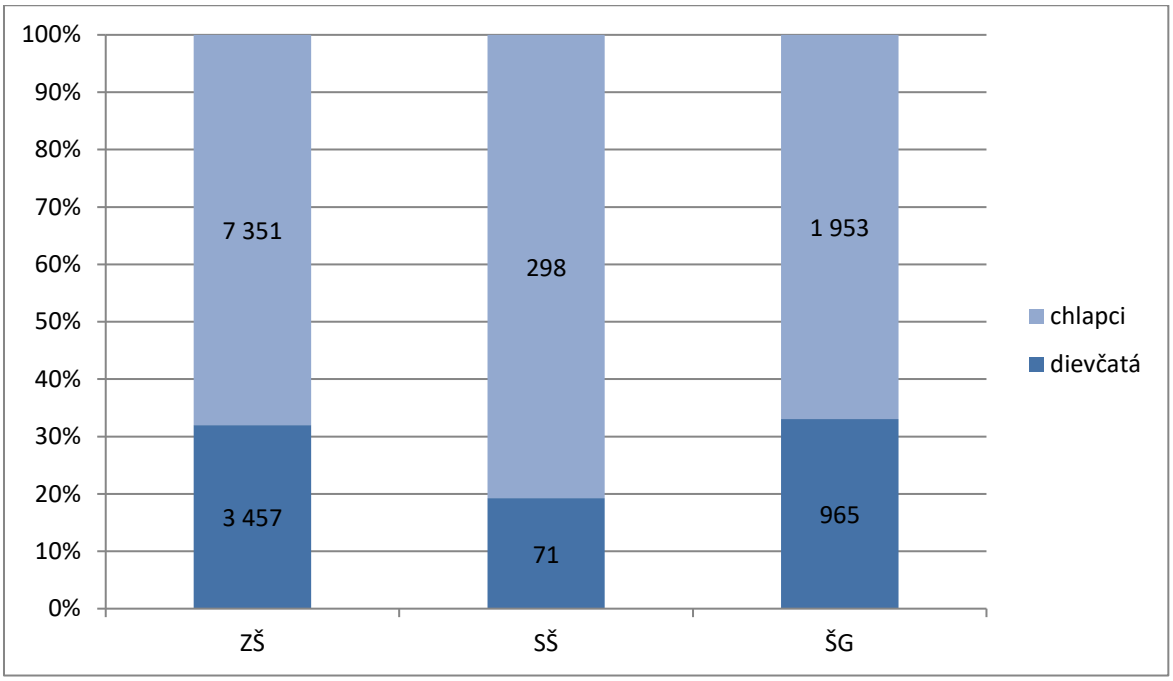

Žiaci, ktorí využívali športovú prípravu v športovej triede (ZŠ, SŠ), respektíve v športovom gymnáziu boli relatívne rovnomerne rozložení na celom území Slovenska. Najviac (2 696/19,09%) ich bolo zaznamenaných v Prešovskom kraji a naopak, najmenej v kraji Trnavskom (1 002/7,11%). Najvýraznejší podiel dievčat bol evidovaný v Nitrianskom kraji (35,91%), za ktorým tesne nasledoval Trenčiansky kraj (33,98%), Bratislavský kraj mal podiel dievčat (32,27%), Košický (31,24%) a Prešovský (30,97%). Najnižší podiel dievčat bol zaznamenaný v Žilinskom kraji (29,65%). Bližšie rozloženie žiakov podľa krajov a pohlavia je uvedené v tabuľke 5.

Tabuľka 5 – Žiaci športových tried a športových gymnázií

Kraj	žiaci spolu	z toho		podiel dievčat
		chlapci	dievčatá	
Bratislavský	1221	827	394	32,27%
Trnavský	1002	699	303	30,24%
Trenčiansky	2534	1673	861	33,98%
Nitriansky	1320	846	474	35,91%
Žilinský	1956	1376	580	29,65%
Banskobystrický	1308	905	403	30,81%
Prešovský	2696	1861	835	30,97%
Košický	2058	1415	643	31,24%
SR spolu	14095	9602	4493	31,88%

V nasledujúcej časti podrobnejšie rozoberieme samostatne vybrané ukazovatele za žiakov športových gymnázií a športových tried na základných a stredných školách.

Žiaci športových gymnázií

Športové gymnáziá vykázali za rok 2019 spolu 2 918 žiakov. V porovnaní so situáciou v predchádzajúcom roku sa počet žiakov zvýšil o dvestodva (medziročný rozdiel + 7,43% v porovnaní s rokom 2018). V roku 2018 bol zaznamenaný takisto medziročný nárast počtu žiakov ŠG o trinásť.

Najviac žiakov športových gymnázií bolo evidovaných v Bratislavskom kraji (555), naopak najnižší počet žiakov vykázali na športových gymnáziách z Prešovského kraja (188).

Graf 12 – Žiaci športových gymnázií podľa krajov SR

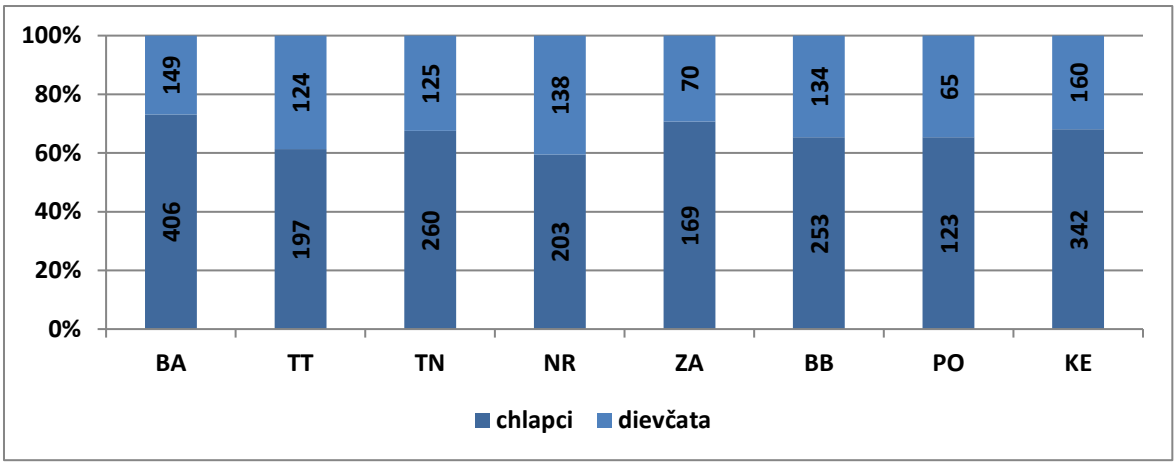

Podiel dievčat v športových gymnáziách na celoslovenskej úrovni predstavoval väčšiu tretinu (965/33,07%) z celkového počtu žiakov navštevujúcich tento typ škôl. Na krajskej úrovni mali dievčatá najvyšší podiel v Nitrianskom kraji (40,47%). V Trnavskom kraji podiel dievčat dosiahol hodnotu 38,62% a v Banskobystrickom kraji to bolo 34,62%. Za nimi nasledoval kraj Prešovský (34,57%) a z odstupom nasledoval Trenčiansky kraj (32,47%). Najnižší podiel dosiahli dievčatá v Bratislavskom kraji (26,85%), za ktorými nasledovali dievčatá športových gymnázií zo Žilinského (29,29%) a Košického kraja (31,87%).

Tabuľka 6 – Žiaci športových gymnázií

ročník	žiaci spolu	z toho		podiel dievčat
		dievčatá	chlapci	
1.ročník	638	173	465	27,12%
2.ročník	567	181	386	31,92%
3.ročník	642	219	423	34,11%
4.ročník	613	205	408	33,44%
5.ročník	151	66	85	43,71%
6.ročník	110	42	68	38,18%
7.ročník	106	31	75	29,25%
8.ročník	91	48	43	52,75%
9.ročník	0	0	0	0,00%
Spolu	2918	965	1953	33,07%

Z 2 918 žiakov športových gymnázií navštevovalo 21,88% (638 žiakov) prvý ročník. Vyšší počet žiakov bol evidovaný aj v druhom (567/19,43%), treťom (642/22,00%) a štvrtom ročníku (613/21,00). Najnižší počet žiakov bol evidovaný v ôsmom ročníku športových gymnázií (91/3,12%).

Z hľadiska pohlavia dominovali vo všetkých ročníkoch chlapci až na ôsmy ročník, kde mali prevahu dievčatá (52,75%). Dievčatá mali relatívne vyšší podiel v piatom (43,71%) a v šiestom (38,18%) ročníku. V prvom až štvrtom ročníku mali dievčatá podiel okolo tretiny. Najnižší podiel dosiahli dievčatá v prvom ročníku (27,12%). Podrobný prehľad žiakov v jednotlivých ročníkoch ŠG podľa pohlavia obsahuje tabuľka 6.

Športové gymnáziá ponúkali svojim žiakom možnosť prípravy v rámci 50-tich oblastiach, pričom v tridsiatich oblastiach nedosiahol počet žiakov tridsať. Najpopulárnejším športom na ŠG bol futbal, ktorému sa venovalo spolu 851 (29,16%) žiakov. V rámci ľadového hokeja bolo vykázaných 338 (11,58%) žiakov a na atletiku bolo zameraných 283 žiakov (9,69%). Tenisu sa venovalo 192 žiakov, basketbalu 117, volejbalu 134 a plávaniu 133 žiakov. Hádzanej sa venovalo 79 žiakov, florbalu 56, karate 54, fitnes a zápaseniu 53, cyklistike a cyklotrialu 49, gymnastike 47 a džudu 44 žiakov. Ostatným tridsiatim piatim športom sa venovalo spolu 405 žiakov športových gymnázií.

Podiel dievčat na počte žiakov športových gymnázií dosiahol v roku 2019 väčšiu tretinu (965/33,07%). Najvyšší podiel dosiahli dievčatá v rámci aerobiku, akrobatického rock and rollu, horolezectva, moderného päťboja, rybolovu, sánkovania, a v softballe kde mali 100%-tný podiel. Vyššie podiely dosiahli aj v rýchlokorčuľovaní (85,71%), v krasokorčuľovaní (81,82%) a volejbale (71,64%). Prevahu nad chlapcami mali aj v atletike, basketbale, biatlone, fitnes, gymnastike, hádzanej, jazdectve, plávaní a tanečnom športe. Baseballu, futsalu, hokejbalu, ju-jitsu, kolkám, kulturistike, orientačným športom, snowboardingu a šachu sa dievčatá v roku 2019 vôbec nevenovali. Podrobný prehľad žiakov športových gymnázií podľa pohlavia a športu obsahuje tabuľka 7.

Tabuľka 7 – Žiaci športových gymnázií podľa vybraných športoch

Druh športu	žiaci spolu	dievčatá	chlapci	podiel dievčat
Aerobik	4	4	0	100,00%
Akrobatický rock and roll	1	1	0	100,00%
Atletika	283	173	110	61,13%
Baseball	3	0	3	0,00%
Basketbal	147	97	50	65,99%
Bedminton	13	3	10	23,08%
Biatlon	7	5	2	71,43%
Box	27	7	20	25,93%
Cyklistika a cyklotrial	49	10	39	20,41%
Džudo	44	9	35	20,45%
Fitnes	53	30	23	56,60%
Florbal	56	21	35	37,50%
Futbal	851	81	770	9,52%
Futsal	1	0	1	0,00%
Golf	3	1	2	33,33%
Gymnastika	47	33	14	70,21%

Druh športu	žiaci spolu	dievčatá	chlapci	podiel dievčat
Hádzaná	79	44	35	55,70%
Hokejbal	2	0	2	0,00%
Horolezectvo	1	1	0	100,00%
Iné	35	12	23	34,29%
Jazdectvo	23	16	7	69,57%
Jujutsu	1	0	1	0,00%
Kanoistika rýchlostná	20	5	15	25,00%
Karate	54	18	36	33,33%
Kolky	1	0	1	0,00%
Krasokorčuľovanie	22	18	4	81,82%
Kulturistika	3	0	3	0,00%
Ľadový hokej	338	16	322	4,73%
Lyžovanie	36	18	18	50,00%
Moderný päťboj	2	2	0	100,00%
Motoristické športy	3	1	2	33,33%
Orientačné športy	1	0	1	0,00%
Plávanie	133	74	59	55,64%
Rybolov	1	1	0	100,00%
Rýchlokorčuľovanie	14	12	2	85,71%
Sánkovanie	1	1	0	100,00%
Snowboard	3	0	3	0,00%
Softball	1	1	0	100,00%
Stolný tenis	26	7	19	26,92%
Strelectvo	18	9	9	50,00%
Šach	2	0	2	0,00%
Taekwond-do WTF a ITF	13	4	9	30,77%
Tanečný šport	15	8	7	53,33%
Tenis	192	94	98	48,96%
Triatlon	11	4	7	36,36%
Vodné pólo	42	8	34	19,05%
Volejbal	134	96	38	71,64%
Všestranná športová	41	10	31	24,39%
Vzpieranie	8	3	5	37,50%
Zápasenie	53	7	46	13,21%
Spolu	2918	965	1953	33,07%

Žiaci športových tried ZŠ

Základné školy v rámci svojich športových tried v roku 2019 evidovali spolu 10 808 žiakov. V porovnaní s predchádzajúcim rokom to predstavuje medziročný mierny nárast o 108 (1,01%) žiakov, pričom samotný počet ZŠ, ktoré poskytovali svojim žiakom možnosť navštevovať športovú triedu sa medziročne zvýšil o sedem škôl ale počet športových tried na ZŠ ostal nezmenený.

Počty žiakov v športových triedach v piatom až deviatom ročníku boli relatívne rovnomerne rozložené, pričom najvyššie počty boli v piatom (2 098), šiestom (1 959), ôsmom (1 895), siedmom (1 814) a deviatom (1 725) ročníku. V prvom až štvrtom ročníku boli počty žiakov športových tried

výrazne nižšie. V roku 2019 ich bolo najviac v treťom ročníku (370) a najmenej v ročníku druhom (265). Podrobný prehľad obsahuje tabuľka 8.

Tabuľka 8 – Žiaci športových tried ZŠ

ročník	žiaci spolu	z toho		podiel dievčat
		dievčatá	chlapci	
1.ročník	322	123	199	38,20%
2.ročník	265	93	172	35,09%
3.ročník	370	137	233	37,03%
4.ročník	360	136	224	37,78%
5.ročník	2098	672	1426	32,03%
6.ročník	1959	695	1264	35,48%
7.ročník	1814	526	1288	29,00%
8.ročník	1895	574	1321	30,29%
9.ročník	1725	501	1224	29,04%
Spolu	10808	3457	7351	31,99%

Z hľadiska pohlavia predstavovali dievčatá vo všetkých ročníkoch športových tried ZŠ minoritnú skupinu. V percentuálnom vyjadrení ich celkový podiel v športových triedach ZŠ predstavoval 31,99%, pričom najvýraznejší percentuálny podiel dosiahli v prvom ročníku (38,20%).Vyšší podiel mali dievčatá aj v štvrtom (37,78%), v treťom (37,03%), šiestom (35,48%) a druhom (35,09%) ročníku. Nasledoval ročník piaty (32,03%), ôsmy (30,29%) a deviaty (29,04%). Najnižší podiel dievčat bol v siedmom ročníku (29,00%).

Graf 13 – Žiaci športových tried ZŠ v jednotlivých krajoch Slovenska

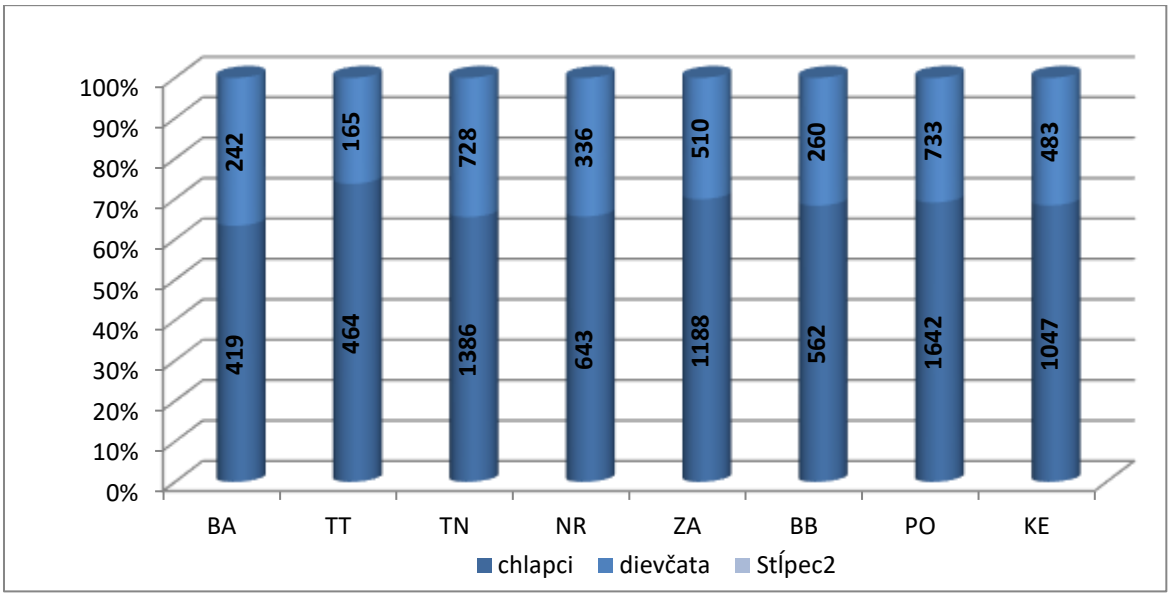

Z hľadiska územného členenia bolo najviac žiakov ZŠ evidovaných v športových triedach v Prešovskom kraji (2 375/21,97%). Vyšší podiel mali aj v Trenčianskom kraji (2 114/19,56%) a s výrazným odstupom nasledoval Žilinský kraj, kde športové triedy základných škôl navštevovalo 1 698 (15,71%) žiakov. V Košickom kraji využívalo túto formu športovej prípravy 1 530 (14,16%) žiakov, v Nitrianskom to bolo 979 žiakov a v Banskobystrickom kraji 822 žiakov základných škôl. Výrazne nižšie počty boli zaznamenané v Bratislavskom (661/6,12%) a v Trnavskom kraji (629/5,82%).

V športových triedach základných škôl prevládali vo všetkých krajoch Slovenska chlapci. Najvýraznejšiu dominanciu mali v Trnavskom kraji, kde až 464 zo 629 žiakov, teda 73,77% bolo mužského pohlavia. Dievčatá relatívne výraznejší podiel dosiahli v Bratislavskom (36,61%), v Trenčianskom (34,43%) a v Nitrianskom kraji (34,32%).

Tabuľka 9 – Žiaci športových tried ZŠ podľa vybraných športov

Druh športu	žiaci	dievčatá	chlapci	podiel dievčat
Aerobik	41	38	3	92,68%
Aikido	1	1	0	100,00%
Atletika	998	489	509	49,00%
Baseball	1	0	1	0,00%
Basketbal	568	318	250	55,99%
Bedminton	82	62	20	75,61%
Biatlon	27	15	12	55,56%
Box	3	1	2	33,33%
Curling	16	0	16	0,00%
Cyklistika a cyklotrial	9	1	8	11,11%
Džudo	19	7	12	36,84%
Florbal	499	204	295	40,88%
Futbal	3301	328	2973	9,94%
Futsal	25	1	24	4,00%
Gymnastika	308	271	37	87,99%
Hádzaná	332	155	177	46,69%
Horolezectvo	1	0	1	0,00%
Jazdectvo	2	1	1	50,00%
Kanoistika rýchlostná	2	0	2	0,00%
Karate	16	11	5	68,75%
Krasokorčuľovanie	154	83	71	53,90%
Ľadový hokej	1917	61	1856	3,18%
Lyžovanie	250	98	152	39,20%
Plávanie	410	198	212	48,29%
Stolný tenis	27	6	21	22,22%
Strelectvo	90	23	67	25,56%
Tanečný šport	24	21	3	87,50%

Druh športu	žiaci	dievčatá	chlapci	podiel dievčat
Tenis	70	48	22	68,57%
Vodný slalom	1	0	1	0,00%
Volejbal	1018	775	243	76,13%
Všestranná športová príprava	592	241	351	40,71%
Vzpieranie	1	0	1	0,00%
Zápasenie	3	0	3	0,00%
Spolu	10808	3457	7351	31,99%

Základné školy ponúkali svojim žiakom tridsaťtri oblastí v rámci športovej prípravy, pričom v len v trinástich oblastiach nedosiahol počet žiakov viac ako dvadsať. Takmer tretina (3 301/30,54%) všetkých žiakov športových tried základných škôl sa venovala futbalu. Druhým najpopulárnejším športom bol ľadový hokej (1 917/18,12%), za ktorým s výrazným odstupom nasledovala atletika (1 008/9,49%) a volejbal (1 001/17,73%). Volejbalu sa v športových triedach ZŠ venovalo 1 018 žiakov, atletike 998, všestrannej športovej príprave 592 žiakov, basketbalu 568 žiakov a florbalu 499 žiakov. O niečo nižšie počty žiakov boli zistené v rámci plávania (410), hádzanej (332),gymnastiky (308) a lyžovania (250). S odstupom nasledovalo krasokorčuľovanie (154), strelectvo (90), bedminton (82), tenis (70), aerobik (21), biatlon a stolný tenis zhodne (27), futsal (25) a tanečný šport (24). Okrem toho bolo zaznamenaných aj 75 žiakov v trinástich športoch, v ktorých bol počet žiakov vždy výrazne nižší (menej ako dvadsať žiakov).

Podiel dievčat v rámci dvoch najpopulárnejších športov bol aj v roku 2019 zanedbateľný (vo futbale to bolo 9,94% a v ľadovom hokeji len 3,18%). Naopak, výraznú prevahu mali dievčatá v prípade aikida (100,00%), aerobiku (92,68%), gymnastiky (87,99%) a tanečného športu (87,50%). Počet dievčat výrazne prevažoval nad počtom chlapcov aj vo volejbale (76,13%), v bedmitone (75,61%), v karate (68,75%) a v tenise (68,57%). Dievčatá mali ešte prevahu v basketbale (55,99%), v biatlone (55,56%) a v krasokorčuľovaní (53,90%). Dievčatá sa v roku 2019 vôbec nevenovali baseballu, curlingu, horolezectvu, rýchlostnej kanoistike, vzpieraniu a zápaseniu. Podrobný prehľad žiakov športových tried základných škôl podľa športu a pohlavia obsahuje tabuľka 9.

Žiaci športových tried SŠ

Za rok 2019 vykázali stredné školy v rámci svojich športových tried 369 žiakov. V porovnaní s rokom 2018 sa ich počet znížil o 476 (56,33%), pričom počet SŠ so športovými triedami sa medziročne znížil o šesť a počet športových tried klesol medziročne o tridsaťdeväť. Najviac žiakov mali športové triedy na stredných školách v druhom (270/34,69%) a štvrtom (125/33,87%) ročníku. Nasledovali žiaci v treťom ročníku, ktorých evidovali 102 (27,64%). Prvákov bolo 9 čo prestavovalo 2,44%-tný podiel z celkového množstva žiakov SŠ. V ročníkoch 5.-9. bolo spolu evidovaných len päť žiakov (1,36% z celkového počtu žiakov na SŠ), z týchto piatich žiakov boli tri dievčatá a dvaja boli chlapci. Vo všetkých ročníkoch dominovali chlapci (okrem spomenutých vyšších ročníkov) a podiel dievčat bol výraznejšie nižší ako na základných školách a športových gymnáziách. Najnižší podiel dosiahli dievčatá v prvom ročníku, kde boli len chlapci. Vyšší podiel mali v druhom ročníku (20,31%). Vo štvrtom

ročníku športových tried SŠ mali dievčatá 19,20%-tný podiel a v treťom ročníku bol podiel dievčat 17,65%. Najvyšší podiel bol v siedmom ročníku 60,00%, ale tento údaj je len z minimálneho počtu žiakov, ktorý navštevovali siedmy ročník (spolu 5 žiakov). Podrobný prehľad obsahuje tabuľka 10.

Tabuľka 10 – Žiaci športových tried SŠ

ročník	žiaci spolu	z toho		podiel dievčat
		dievčatá	chlapci	
1.ročník	9	0	9	0,00%
2.ročník	128	26	102	20,31%
3.ročník	102	18	84	17,65%
4.ročník	125	24	101	19,20%
5.ročník	0	0	0	0,00%
6.ročník	0	0	0	0,00%
7.ročník	5	3	2	60,00%
8.ročník	0	0	0	0,00%
9.ročník	0	0	0	0,00%
Spolu	369	71	298	19,24%

Z hľadiska krajov Slovenska bolo v roku 2019 najviac žiakov športových tried stredných škôl evidovaných v Prešovskom kraji , viac ako tretina (133/36,04% z celkového počtu), relatívne vyšší počet bol zaznamenaný aj v Banskobystrickom kraji (99/26,83%). S odstupom nasledovali kraje Trnavský (52/14,09%) a tesne za nim Trenčiansky (35/9,49%). V Košickom kraji bolo 26 žiakov (7,05%), v Žilinskom kraji navštevovalo športové triedy na stredných školách 19 žiakov (5,15%) a v Bratislavskom kraji najmenej, teda 5 žiakov (1,36%). V Nitrianskom kraji nenavštevoval športovú triedu na strednej škole v roku 2019 žiaden žiak.

Graf 14 – Žiaci športových tried SŠ v krajoch Slovenska

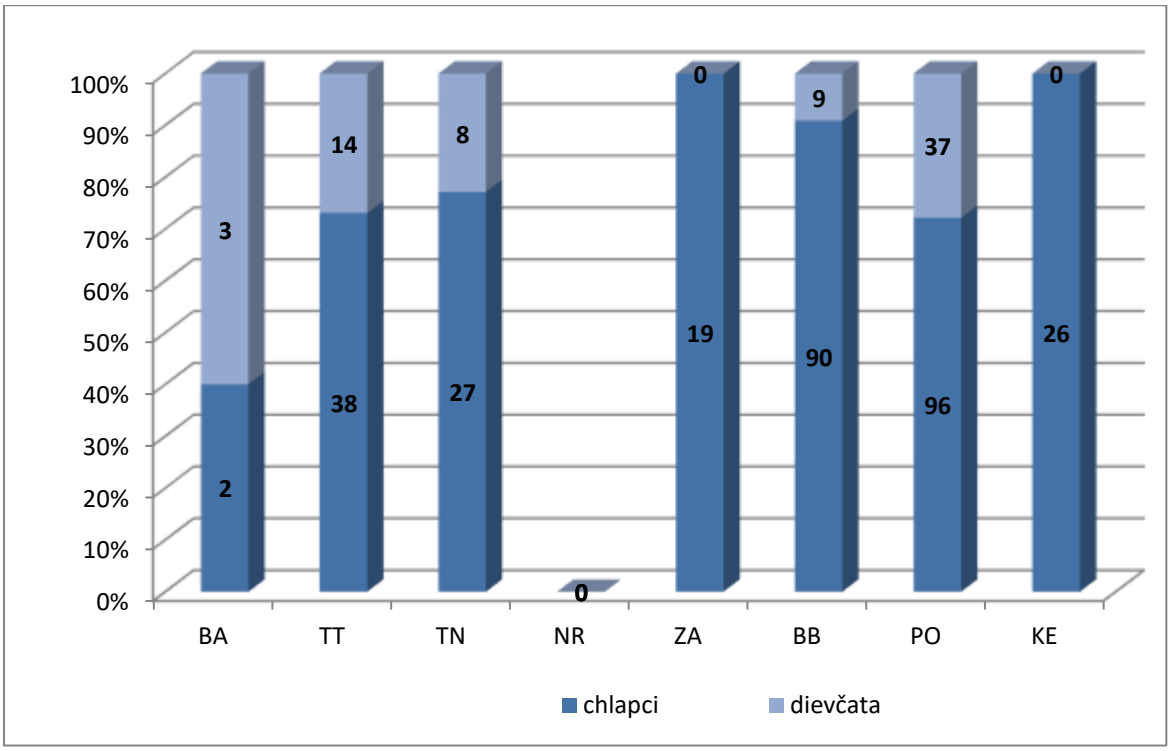

Dievčatá mali najvýraznejší podiel v Bratislavskom kraji (60,0%). Relatívne vyšší podiel dosiahli aj v Prešovskom kraji (27,82%) nasledoval Trnavský kraj (26,92%) a s miernym odstupom Trenčiansky kraj (22,86%). V ďalších krajoch podiel výrazne klesol v Banskobystrickom kraji (9,69%), v Košickom, v Žilinskom a v Nitrianskom kraji neboli evidované dokonca žiadne dievčatá.

Tabuľka 11 – Žiaci športových tried SŠ podľa vybraných športov

Druh športu	žiaci	dievčatá	chlapci	podiel dievčat
Aikido	1	0	1	0,00%
Atletika	24	10	14	41,67%
Basketbal	17	10	7	58,82%
Cyklistika a cyklotrial	1	0	1	0,00%
Džudo	1	0	1	0,00%
Florbal	1	0	1	0,00%
Futbal	243	17	226	7,00%
Golf	5	3	2	60,00%
Hádzaná	10	8	2	80,00%
Karate	3	3	0	100,00%
Kulturistika	1	1	0	100,00%
Ľadový hokej	20	1	19	5,00%
Lyžovanie	6	2	4	33,33%

Druh športu	žiaci	dievčatá	chlapci	podiel dievčat
Plávanie	2	1	1	50,00%
Sánkovanie	2	0	2	0,00%
Stolný tenis	1	0	1	0,00%
Taekwond-do WTF a ITF	1	0	1	0,00%
Tenis	4	2	2	50,00%
Volejbal	24	13	11	54,17%
Zápasenie	2	0	2	0,00%
Spolu	369	71	298	19,24%

Stredné školy v roku 2019 ponúkali žiakom svojich športových tried realizáciu v rámci dvadsiatich oblastiach. Aj napriek takejto relatívne pestrej ponuke sa väčšia polovica (243/65,85%) všetkých žiakov športových tried SŠ venovalo futbalu. Stredoškolských žiakov venujúcich sa ľadovému hokeju bolo zaznamenaných len 20 (5,42%). Atletike a volejbalu sa venovalo zhodne 24 žiakov (6,50%). Na basketbale bolo evidovaných 17 žiakov (4,61%), hádzanej sa venovalo 10 žiakov (2,71%), lyžovaniu sa venovalo 6 žiakov (1,62%), golfu 5 žiakov (1,36%), tenisu 4 žiaci (1,08%) a karate sa venovali traja žiaci (0,81%). Zvyšné športy boli tvorené z desiatich druhov športov, ktorým sa ani v jednom prípade nevenovalo viac ako dvaja žiaci.

Podiel dievčat v športových triedach SŠ predstavoval takmer pätinu (71/19,24%), pričom v najpopulárnejšom športe (futbal) ich podiel dosiahol len 7,00 percenta (17 dievčat / 226 chlapcov), v ľadovom hokeji predstavoval ich podiel 5,00% (1 dievčatá / 19 chlapcov). Dievčatá mali 100%-tný podiel v karate a kulturistike. Výraznú prevahu mali dievčatá v hádzanej (80,00%). Prevahu mali dievčatá aj v golfe (60,00%), v basketbale (58,82%) a vo volejbale (54,17%). V plávaní a v tenise mali chlapci aj dievčatá rovnaký podiel. V roku 2019 sa dievčatá nevenovali vôbec aikidu, cyklistike a cyklotrialu, džudu, florbalu, sánkovaniu, stolnému tenisu, taekwondu a zápaseniu. Podrobný prehľad žiakov športových tried stredných škôl podľa športu a pohlavia obsahuje tabuľka 11.

Športové strediská pri škole a školskom zariadení

Údaje o športových strediskách sú získané prostredníctvom výkazu Škol (MŠ SR) 15-01 – Výkaz o zariadení určenom na voľný čas a záujmovú činnosť detí a mládeže, podľa stavu k 20. septembru 2019.

V roku 2019 bolo evidovaných spolu 930 športových stredísk. Všetky športové strediská tvorili centrá voľného času, pretože podľa predpisov účinných od 1.1.2013 sa školské strediská záujmovej činnosti zmenili na centrá voľného času.

Počet športových stredísk uvádza graf 15.

Graf 15 – Športové strediská

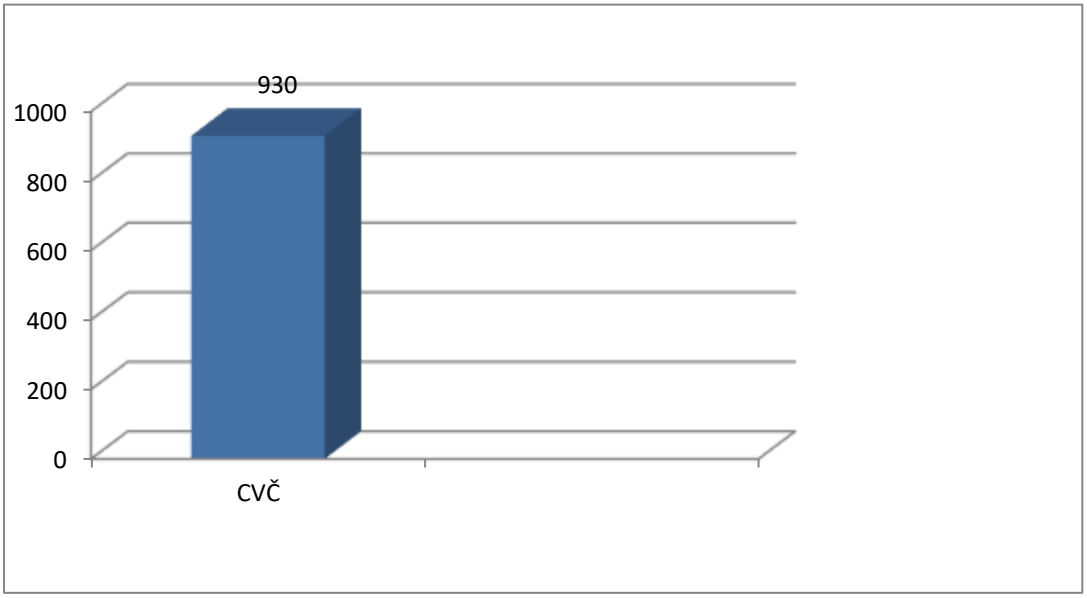

Analytický rozbor sa zaoberá trénermi športových stredísk z hľadiska ich zamestnaneckého pomeru a pôsobnosti v konkrétnom športe ako aj počtom žiakov, samostatne dievčat, venujúcich sa daným športom. Rozbor je doplnený o prehľady za jednotlivé kraje Slovenska.

Tréneri športových stredísk

V školskom roku 2019/2020 pôsobilo v športových strediskách spolu 385 trénerov, z ktorých najpočetnejšou skupinou boli tréneri s III. kvalifikačným stupňom (111/28,83% z celkového počtu trénerov športových stredísk). Druhou najpočetnejšou skupinou boli tréneri s I. a II. kvalifikačným stupňom (96/24,93%), ktorých bol rovnaký počet. Za nimi s odstupom nasledovali tréneri IV. Kvalifikačným stupňom (35/9,09%). Nasledovali tréneri bez kvalifikácie, ktorých bolo evidovaných spolu 30 (7,79%) a najnižší počet trénerov bol zaznamenaný v piatom kvalifikačnom stupni (17/4,41%).

Prehľad rozloženia trénerov podľa dosiahnutého kvalifikačného stupňa zaznamenáva graf 16.

Graf 16 – Tréneri podľa kvalifikácie

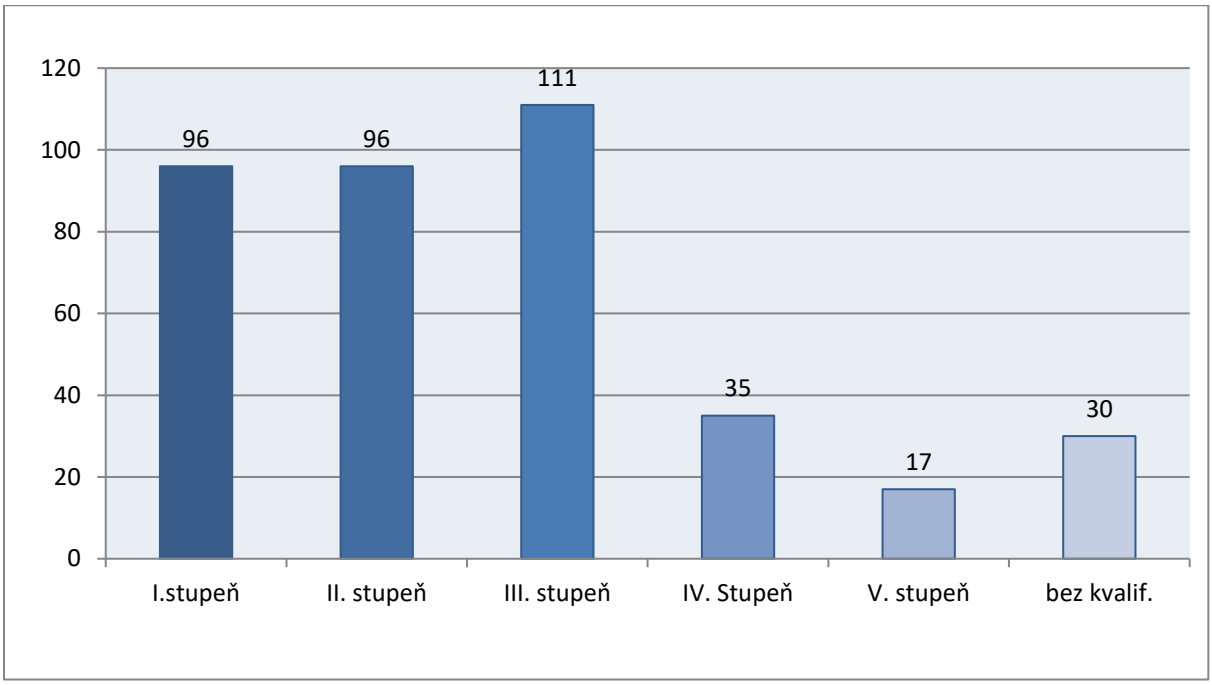

Po prepočítaní trénerov na plnú zamestnanosť v športových strediskách pôsobilo 385 trénerov. Väčšina z nich 314, viac ako tri štvrtiny (81,56%) vykonávala svoju trénerskú činnosť na základe dohody. Bez nároku na čerpanie miezd a odmien pôsobilo v športových strediskách spolu 54 (14,03%) trénerov dobrovoľníkov a len 4,42%-tný (17) podiel predstavovali tréneri z povolania.

Graf 17 – Tréneri športových stredísk podľa zamestnaneckého pomeru

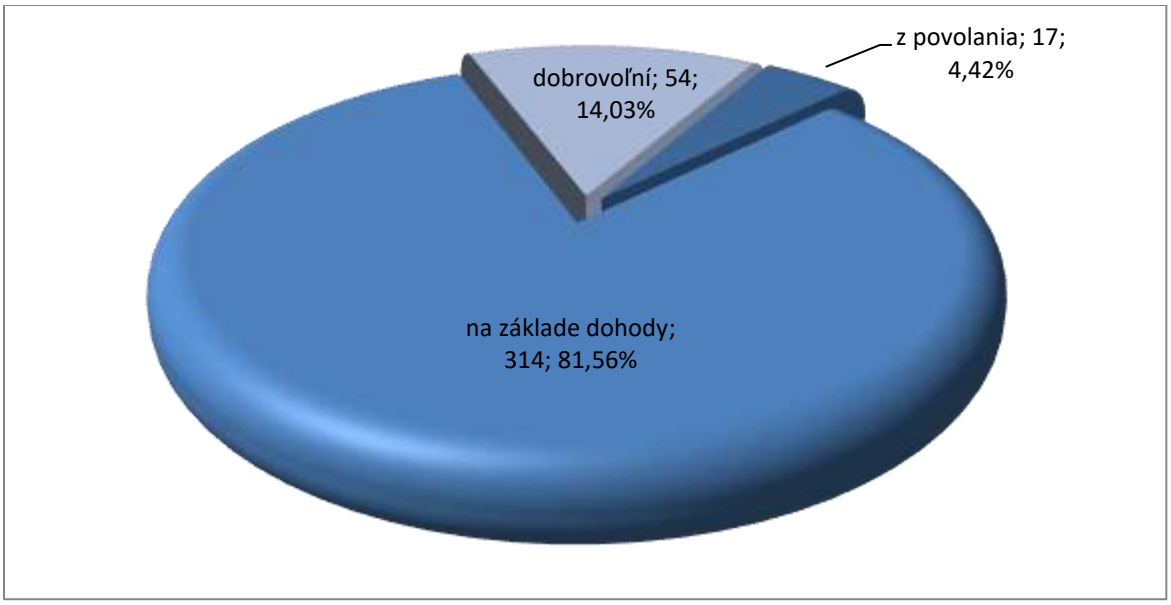

Podrobný prehľad rozloženia trénerov podľa kvalifikácie a zamestnaneckého pomeru v športových strediskách v roku 2019 obsahuje tabuľka 12.

Tabuľka 12 – Prehľad počtu trénerov podľa kvalifikácie a pracovného pomeru

Kvalifikácia	Tréneri spolu	z povolania	na základe dohody	dobrovoľní
I stupeň	96	8	62	26
II stupeň	96	1	86	9
III stupeň	111	4	101	6
IV stupeň	35	3	26	6
V stupeň	17	1	14	2
bez kval.	30	0	25	5
Spolu	385	17	314	54

Najvyšší počet z trénerov v športových strediskách pôsobilo vo futbale (103/ 26,75% z celkového počtu trénerov ŠS). Druhý najvyšší počet trénerov bol evidovaný v ľadovom hokeji (33/8,57%) a za nimi boli evidovaní tréneri volejbalu (28/7,27%). Nasledovali tréneri basketbalu (24/6,23%), tréneri plávania, ktorých bolo 21 (5,45%), za nimi tesne nasledovali tréneri hádzanej (20/5,19%) a tréneri karate (18/4,67%).

Najvyšší počet trénerov I. kvalifikačného stupňa pôsobilo vo futbale (20). Nasledoval ľadový hokej a basketbal zhodne s dvanástimi trénermi, trénerov atletiky bolo desať, trénerov plávania osem a trénerov karate bolo päť. Štyria tréneri pôsobili v stolnom tenise. V prípade 25-ich druhov športov nebol v roku 2019 zaznamenaný ani jeden tréner I. kvalifikačného stupňa.

Najviac evidovaných trénerov s II. kvalifikačným stupňom pôsobiacich v športových strediskách bolo vo futbale (30), za ktorými nasledovali s výrazným odstupom tréneri ľadového hokeja, hádzanej a volejbalu, ktorých bolo zhodne po deväť. Nasledovali tréneri plávania (7), trénerov basketbalu a florbalu bolo rovnako po päť. V prípade 29-ich druhov športov nebol zaznamenaný ani jeden tréner II. kvalifikačného stupňa.

Trénerov s III. kvalifikačným stupňom bol najvyšší počet evidovaný vo futbale (34). Rovnako boli najpočetnejší aj v rámci IV. kvalifikačného stupňa (13). Druhou najpočetnejšou skupinou v rámci III. kvalifikačného stupňa boli tréneri ľadového hokeja a volejbalu (8), za nimi nasledovali tréneri tenisu (7). V roku 2019 nebol zaznamenaný ani jeden tréner III. kvalifikačného stupňa v prípade 21 druhov športov. V štvrtom kvalifikačnom stupni nasledovali po tréneroch futbalu, štyria tréneri volejbalu a nasledovali zhodne traja tréneri basketbalu a karate. Najviac trénerov s V. kvalifikačným stupňom bolo v rýchlostnej kanoistike a volejbale (3), za nimi nasledovali dvaja tréneri futbalu a gymnastiky. V prípade 37-mich športoch nebol v roku 2019 evidovaný ani jeden tréner IV. stupňa a v prípade V. kvalifikačného stupňa to bolo 38 druhov športov.

Medzi trénermi bez kvalifikácie v športových strediskách, bolo najviac trénerov futbalu (4), za ktorými nasledovali zhodne traja tréneri branného viacboju a hádzanej, a rovnako zhodne dvaja tréneri bedmintonu, gymnastiky, pohybových hier a volejbalu. Z prehľadu tiež vidieť najvyššie zastúpenie trénerov podľa športu, ako aj uvádza graf, v basketbale mali prevahu tréneri I. kvalifikačného stupňa, v prípade atletiky mali najvyššie zastúpenie takisto tréneri I. kvalifikačného stupňa, tesne pred trénermi s piatym stupňom, tréneri futbalu a plávania mali najvyššie zastúpenie v III. kvalifikačnom stupni. Tréneri hádzanej mali najvyššie zastúpenie v II. kvalifikačnom stupni a tréneri volejbalu mali prevahu rovnako v II. kvalifikačnom stupni. Tréneri bez kvalifikácie mali najvyššie zastúpenie vo

futbale. Bližšie grafy 18 a 19. Podrobný prehľad zloženia trénerov športových stredísk v roku 2019 podľa kvalifikačného stupňa a druhu športu je spracovaný v tabuľke 13.

Tabuľka 13 – Prehľad počtu trénerov podľa kvalifikácie a pracovného pomeru

Druh športu	spolu	v tom tréneri s kvalifikačným stupňom					
		I. stupeň	II. stupeň	III. stupeň	IV. stupeň	V. stupeň	bez kval.
Aerobik	1	1	0	0	0	0	0
Aikido	0	0	0	0	0	0	0
Atletika	17	10	2	3	2	0	0
Baseball	1	0	1	0	0	0	0
Basketbal	24	12	5	2	3	1	1
Bedminton	2	0	0	0	0	0	2
Biatlon	2	0	2	0	0	0	0
Bowling	0	0	0	0	0	0	0
Box	3	0	0	2	1	0	0
Branný viacboj	3	0	0	0	0	0	3
Cyklistika a cyklotrial	1	0	0	0	0	1	0
Džudo	7	0	2	5	0	0	0
Florbal	14	2	5	4	2	0	1
Futbal	103	20	30	34	13	2	4
Futsal	0	0	0	0	0	0	0
Gymnastika	8	0	2	2	0	2	2
Hádzaná	20	2	9	4	2	0	3
Hokejbal	2	0	0	1	0	0	1
Horolezectvo	0	0	0	0	0	0	0
Kanoistika rýchlostná	7	2	1	0	1	3	0
Karate	18	5	3	4	3	2	1
Kickbox	2	1	0	0	0	0	1
Kolieskové korčuľ	1	1	0	0	0	0	0
Kolky	1	1	0	0	0	0	0
Krasokorčuľovanie	1	0	0	1	0	0	0
Ľadový hokej	33	12	9	8	2	1	1
Lukostreľba	3	2	0	1	0	0	0
Lyžovanie	4	2	1	1	0	0	0
Malý futbal	1	0	0	1	0	0	0
Mažoretkový šport	1	0	0	1	0	0	0
Modelárstvo	0	0	0	0	0	0	0
Pilates	1	1	0	0	0	0	0
Plávanie	21	8	7	6	0	0	0
Pohybové hry	4	2	0	0	0	0	2
Rybolov	1	0	0	1	0	0	0
Sil.tr. a tlak na lav.	1	0	0	1	0	0	0
Stolný tenis	15	4	4	5	2	0	0
Strelectvo	2	1	0	0	0	0	1
Šach	7	2	1	2	0	1	1
Taekwond-do WTF	2	0	0	1	0	1	0
Tanečný šport	2	1	0	0	0	0	1
Tenis	11	0	2	7	0	0	2

Druh športu	spolu	v tom tréneri s kvalifikačným stupňom					
		I. stupeň	II. stupeň	III. stupeň	IV. stupeň	V. stupeň	bez kval.
Turistika	0	0	0	0	0	0	0
Vodné pólo	1	0	0	1	0	0	0
Volejbal	28	2	9	8	4	3	2
Všest. šp. príprava	1	0	0	0	0	0	1
Vzpieranie	4	0	1	3	0	0	0
Zápasenie	4	2	0	2	0	0	0
Spolu	385	96	96	111	35	17	30

Graf 18 – Tréneri podľa stupňa a vybraných druhov športu

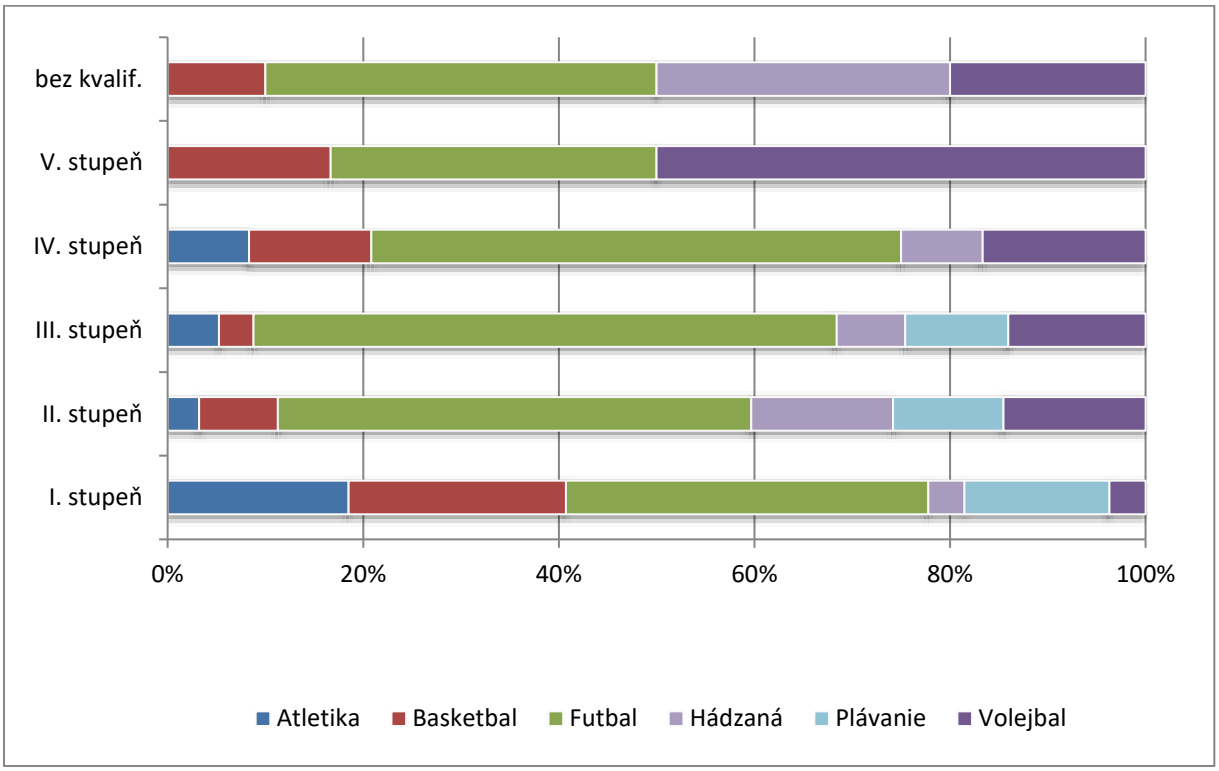

Graf 19 – Vybrané športy zastúpené trénermi podľa stupňa

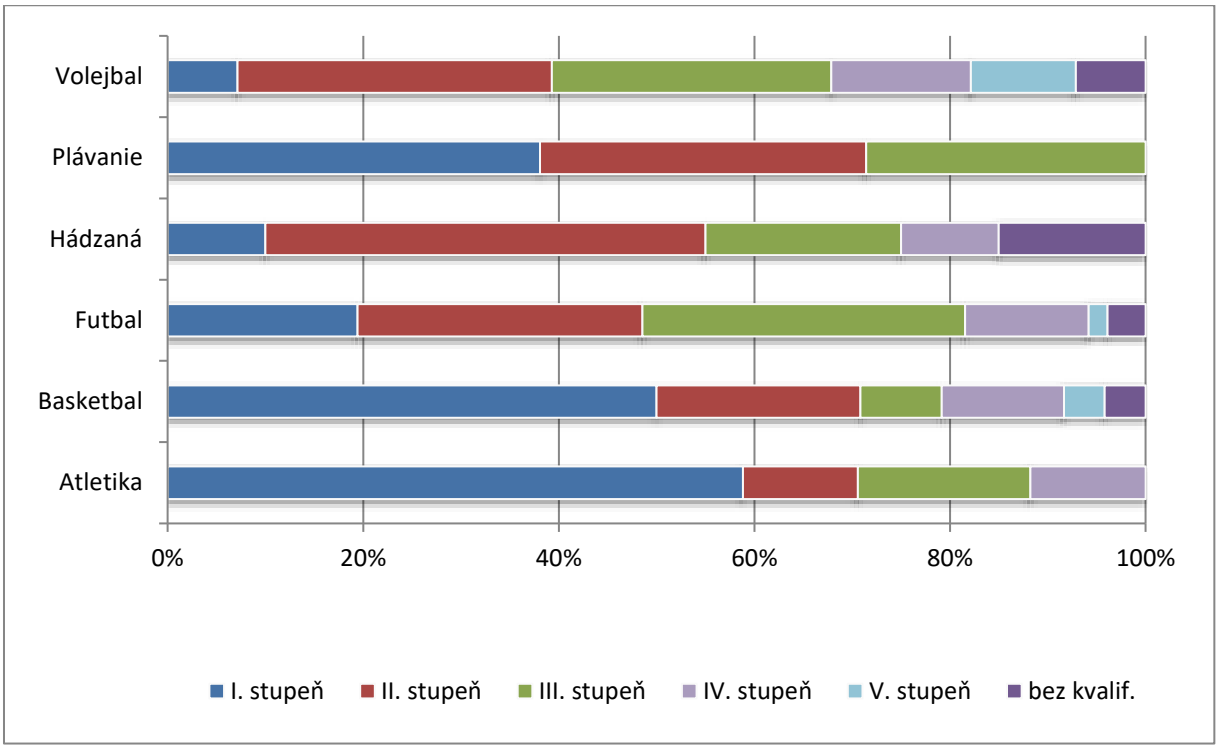

Z celkového počtu (385) trénerov pôsobilo 23,64% (91) v športových strediskách Prešovského kraja. S minimálnym odstupom nasledovali tréneri v Trnavskom kraji (85/22,082%) a tréneri v Košickom kraji 60 (15,58%). V Trenčianskom kraji pôsobilo 51 (13,25%) trénerov, za nimi tesne nasledovali tréneri z Banskobystrického kraja 43 (11,17%). V roku 2019 bolo ešte zaznamenaných 28 (7,27% z celkového počtu trénerov športových stredísk) trénerov v Nitrianskom kraji a 22 trénerov (5,71%) v Žilinskom kraji. Najnižší počet trénerov v športových strediskách bol v roku 2019 zaznamenaný v Bratislavskom kraji (5/1,30%).

Tabuľka 14 – Prehľad počtu trénerov podľa krajov

Kraj	Tréneri spolu	z toho			Podiel trénerov
		z povolania	na základe dohody	dobrovoľní	
Bratislavský	5	0	0	5	1,30%
Trnavský	85	0	64	21	22,08%
Trenčiansky	51	1	36	14	13,25%
Nitriansky	28	7	16	5	7,27%
Žilinský	22	3	14	5	5,71%
Banskobystrický	43	2	40	1	11,17%
Prešovský	91	3	87	1	23,64%
Košický	60	1	57	2	15,58%
SR	385	17	314	54	100,00%

Trénerov z povolania bolo najviac evidovaných v Nitrianskom kraji (7 trénerov).V Nitrianskom kraji tvorili 25,0%-tný podiel z celkového počtu trénerov zariadení, zároveň to bol najvyšší podiel v rámci celého Slovenska. Naopak najnižší podiel v prípade trénerov z povolania bol zaznamenaný v kraji Bratislavskom a Trnavskom, kde tvorili 0,00%-tný podiel na celkovom počte trénerov športových stredísk daného kraja, pretože v roku 2019 nemali ani jedného takto pôsobiaceho trénera. Celkový podiel trénerov z povolania bol len 4,41% a ich ďalší podiel sa pohyboval od 1,67% (Košický kraj) do 13,64% (Žilinský kraj).

Najvyšší počet trénerov športových stredísk pracujúcich na základe dohody bol evidovaný v Prešovskom kraji (87/95,60%), nasledovali tréneri v Trnavskom kraji (64/75,29%) a trénerov v Košickom kraji bolo 57 (95,0%). Najnižší počet trénerov pracujúcich na základe dohody bol v Bratislavskom kraji, kde bol aj najnižší podiel z celkového počtu trénerov zariadení (0/0,00%). Najvyšší podiel v rámci celého Slovenska bol evidovaný už v spomínanom Prešovskom kraji (95,60%).

Celkový podiel trénerov pracujúcich na základe dohody bol 81,55% a ich podiel okrem spomenutých sa v jednotlivých krajoch pohyboval od 57,14% (Nitriansky kraj) do 93,02% (Banskobystrický kraj).

Trénerov vykonávajúcich svoje trénerské aktivity dobrovoľne, bez nároku na finančnú odmenu bolo evidovaných najviac v Trnavskom kraji (21) čo predstavovalo 24,71%-tný podiel na celkovom počte trénerov športových stredísk daného kraja. Najnižší počet dobrovoľných trénerov bol zistený v Banskobystrickom a Košickom kraji kde v roku 2019 pôsobil len jeden tréner. Podiel trénerov z radov dobrovoľníkov tvoril 14,02% z celkového počtu. Ich najvyšší podiel bol zistený v Bratislavskom kraji (100,0%), kde v roku 2019 boli len dobrovolníci, za ním nasledoval Trenčiansky kraj (27,45%), nasledoval Trnavský kraj s 24,71%-tným podielom, Žilinský kraj s 22,73%-tným podielom, Nitriansky kraj s 17,86%-tným podielom a Košický kraj s 3,33%-tným podielom. Najnižší podiel dobrovoľných trénerov v roku 2019 bol zaznamenaný v kraji Prešovskom (1,09%) kde bol evidovaný len jeden dobrovoľný tréner a tesne za ním v Banskobystrický kraj kde pôsobil rovnako jeden tréner (2,33%-tný podiel).

Graf 20 – Tréneri športových stredísk podľa krajov

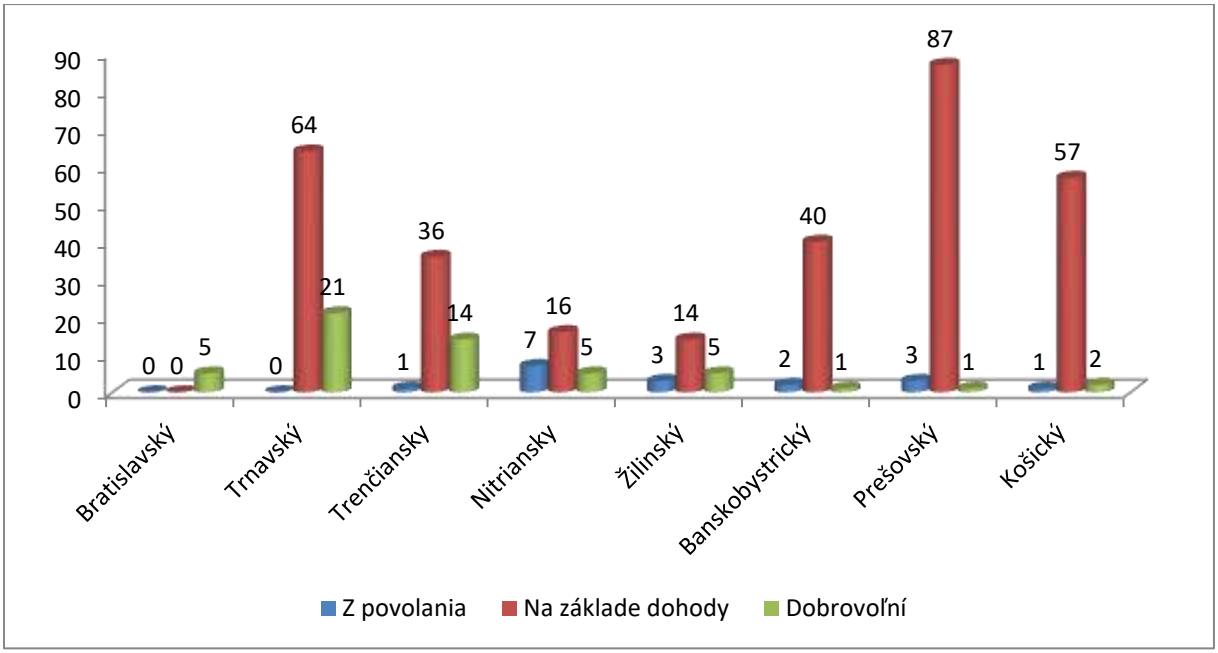

Po prepočítaní na plnú zamestnanosť predstavoval medziročný počet trénerov pokles o 22 trénerov. Pod tento pokles sa podpísala zmena ŠSZČ na CVČ v roku 2013. Nárast trénerov bol evidovaný v štyroch krajoch, konkrétne v Banskobystrickom kraji o dvanásť trénerov, v Trenčianskom kraji o štyroch trénerov, v Nitrianskom a Žilinskom kraji zhodne o dvoch trénerov. Pokles trénerov bol evidovaný v troch krajoch, najvyšší pokles trénerov v športových strediskách v roku 2019 bol evidovaný v Prešovskom (-22), nasledoval Trnavský kraj (-13) a Bratislavský kraj (-7). V Košickom kraji ostal stav nezmenený oproti minulému roku.

Bližší prehľad a porovnanie od roku 2014 je spracovaný v tabuľke 15.

Tabuľka 15 – Prehľad počtu trénerov v rokoch 2014 – 2019

Kraj	počet trénerov v roku 2014	počet trénerov v roku 2015	počet trénerov v roku 2016	počet trénerov v roku 2017	počet trénerov v roku 2018	počet trénerov v roku 2019	Medziročný rozdiel
Bratislavský	21	38	20	15	12	5	-7
Trnavský	102	101	101	102	98	85	-13
Trenčiansky	61	61	39	40	47	51	4
Nitriansky	58	53	32	43	26	28	2
Žilinský	88	50	34	23	20	22	2
Banskobystrický	184	145	40	36	31	43	12
Prešovský	148	159	143	125	113	91	-22
Košický	190	123	67	59	60	60	0
SR	852	730	476	443	407	385	-22

Žiaci športových stredísk

Školské športové strediská v roku 2019 navštevovalo spolu 11 044 žiakov, z ktorých bolo 3 779 dievčat, čo predstavovalo 34,22%-tný podiel z celkového počtu žiakov športových stredísk. Chlapcov bolo v športových strediskách spolu evidovaných 7 265 (65,78%).

Graf 21 – Žiaci športových stredísk podľa pohlavia

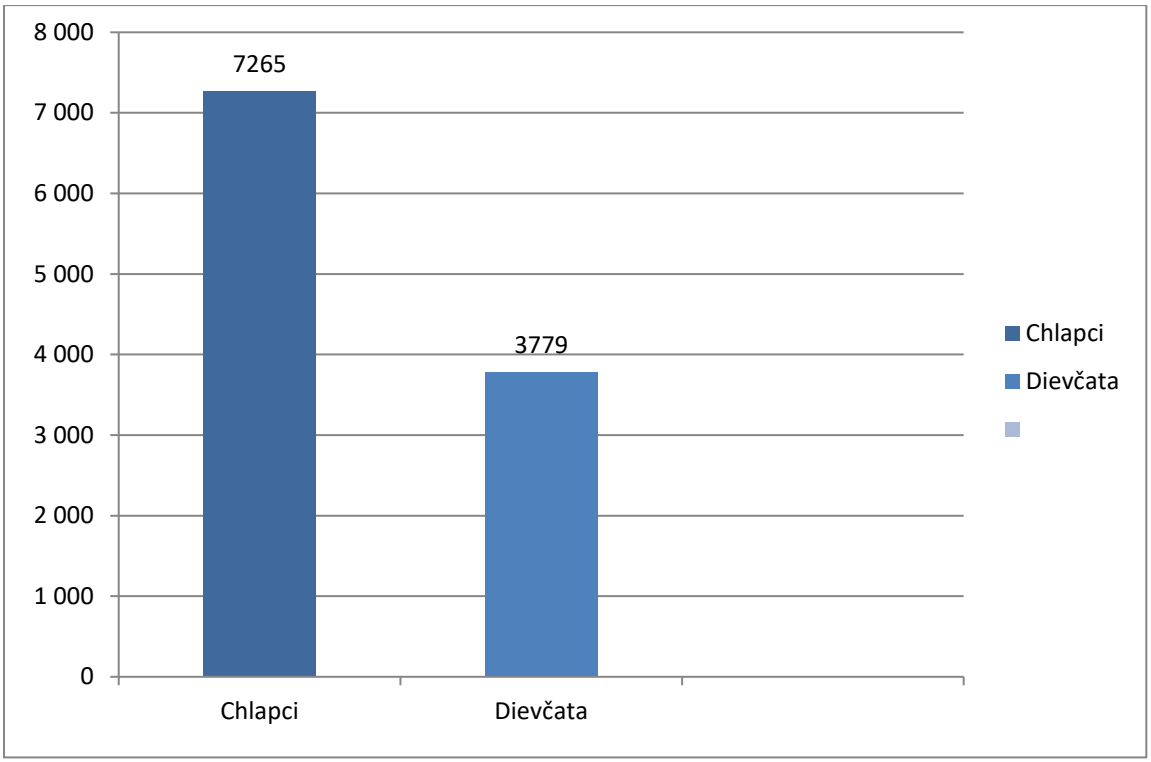

Zo štandardne zisťovaných športov v roku 2019 bol najvyšší počet žiakov v športových strediskách zaznamenaný vo futbale. Išlo o 2 417 žiakov, čo predstavovalo 21,89% zo všetkých žiakov športových stredísk .

S výrazným odstupom nasledovali žiaci venujúci sa ľadovému hokeju, ktorých bolo spolu 963 (8,72%), nasledovali žiaci venujúci sa plávaniu (893/8,72%), s odstupom za nimi nasledovali žiaci navštevujúci basketbal, ktorých bolo 630 (5,70%). Nad šesťsto žiakov sa venovalo hádzanej, presne 613 žiakov (5,55%) a atletike 604 (5,47%), za nimi nasledovali žiaci venujúci sa gymnastike (547/4,95%), florbalu 527 (4,77%) a volejbalu sa v roku 2019 venovalo 523 (4,74%) žiakov športových stredísk.

Z prehľadu vidieť, že najvyššie zastúpenie mali kolektívne športy. Ak by sme zrátali dokopy prvých šesť najpočetnejších kolektívnych športov (basketbal, florbal, futbal, hádzaná, ľadový hokej, volejbal) predstavovali by žiaci navštevujúci tieto kategórie 51,37%-tný podiel z celkového počtu, čo je viac ako polovica (5 673).

Tabuľka 16 – Žiaci športových stredísk podľa druhu športov v roku 2019

Druh športu	spolu	z toho dievčat	Podiel športu na celkovom počte žiakov	Podiel dievčat na počte žiakov športu
Aerobik	18	16	0,16%	0,14%
Aikido	33	6	0,30%	0,05%
Atletika	604	274	5,47%	2,48%
Baseball	42	33	0,38%	0,30%
Basketbal	630	395	5,70%	3,58%
Bedminton	81	43	0,73%	0,39%
Biatlon	14	5	0,13%	0,05%
Bowling	6	2	0,05%	0,02%
Box	42	6	0,38%	0,05%
Branný viacboj	24	10	0,22%	0,09%
Cyklistika a cyklotr.	15	1	0,14%	0,01%
Džudo	268	76	2,43%	0,69%
Florbal	527	77	4,77%	0,70%
Futbal	2417	197	21,89%	1,78%
Futsal	54	2	0,49%	0,02%
Gymnastika	547	456	4,95%	4,13%
Hádzaná	613	327	5,55%	2,96%
Hokejbal	84	24	0,76%	0,22%
Horolezectvo	150	76	1,36%	0,69%
Kanoistika	86	30	0,78%	0,27%
Karate	350	135	3,17%	1,22%
Kickbox	18	4	0,16%	0,04%
Kolieskové korčul.	31	21	0,28%	0,19%
Kolky	14	7	0,13%	0,06%
Krasokorčuľovanie	49	44	0,44%	0,40%
Ľadový hokej	963	55	8,72%	0,50%
Lukostreľba	66	21	0,60%	0,19%
Lyžovanie	40	16	0,36%	0,14%
Malý futbal	48	0	0,43%	0,00%
Mažoretkový šport	12	12	0,11%	0,11%
Modelárstvo	15	1	0,14%	0,01%
Pilates	144	20	1,30%	0,18%
Plávanie	893	464	8,09%	4,20%
Pohybové hry	371	223	3,36%	2,02%
Rybolov	10	4	0,09%	0,04%
Sánkovanie	11	2	0,10%	0,02%
STaTnL	30	0	0,27%	0,00%

Druh športu	spolu	z toho dievčat	Podiel športu na celkovom počte žiakov	Podiel dievčat na počte žiakov športu
Stolný tenis	257	47	2,33%	0,43%
Strelectvo	34	13	0,31%	0,12%
Šach	211	56	1,91%	0,51%
Taekwond-do WTF	39	9	0,35%	0,08%
Tanečný šport	118	107	1,07%	0,97%
Tenis	99	59	0,90%	0,53%
Turistika	42	22	0,38%	0,20%
Vodné pólo	39	12	0,35%	0,11%
Volejbal	523	322	4,74%	2,92%
Všestranná	263	40	2,38%	0,36%
Vzpieranie	16	3	0,14%	0,03%
Zápasenie	83	4	0,75%	0,04%
Spolu	11044	3779	100,00%	34,22%

U individuálnych športov bol najvyšší počet žiakov v športových strediskách zaznamenaný už v spomínanom plávaní. Plávanie navštevovalo 893 žiakov, čo predstavovalo 8,09%-tný podiel zo všetkých žiakov športových stredísk. Za nimi s odstupom nasledovali žiaci venujúci sa atletike (604/5,47%) a žiaci venujúci sa gymnastike (547/4,95%). Nasledovali žiaci zameraní na pohybové hry, ktorých bolo 371 (3,36%) a piatym najpočetnejším individuálnym športom v roku 2019 bolo karate, ktoré navštevovalo 350 žiakov, čo predstavovalo 3,17%-tný podiel zo všetkých žiakov športových stredísk. Aj z toho vidieť vyššiu dominanciu kolektívnych športov nad individuálnymi.

Medzi dievčatami mal od roku 2010 - 2016 najväčšiu popularitu volejbal, odvtedy sa každý rok druh športu mení (rok 2017 – tanečný šport, rok 2018 – gymnstika). V roku 2019 nastala opäť zmena a najnavštevovanejším športom bolo u dievčat plávanie, ktorému sa venovalo 464 dievčat a ich pomer k celkovému počtu žiakov venujúcim sa plávaniu predstavoval 51,96%. Vyšší počet dievčat bol zaznamenaný aj v prípade gymnastiky (456/83,36%) a tretí bol basketbal (395/62,69%).

Ďalšie vyššie zastúpenia boli zistené napríklad v hádzanej, volejbale, atletike, pohybových hrách, a futbale. Najvyšší podiel dievčat bol zaznamenaný v mažoretkovom športe, ktorému sa v roku 2019 venovali výlučne len dievčatá (100,00%), tanečnému športu sa venovalo 90,67% a krasokorčuľovaniu 89,79% dievčat. Vysoký podiel mali dievčatá aj v aerobiku (88,89%), baseballe 78,57% a kolieskových korčuliach (67,74%). Vo volejbale mali dievčatá tiež vysoký podiel, z celkového počtu 523 žiakov venujúcich sa tomuto športu bolo až 322, teda 61,57% dievčat, vysoký podiel evidovali aj v tenise (59,59) a v bedmintone (53,08%).

V roku 2019 sa dievčatá vôbec nevenovali len dvom druhom športu a to malému futbalu a silovému trojboju a tlaku na lavičke, týmto športom sa venovali len chlapci. Nízke zastúpenie mali dievčatá tiež vo futsale (3,70%), v zápasení (4,82%), v ľadovom hokeji (5,71%), v cyklistike a cyklotriale (6,67%) a v modelárstve (6,67%). Podrobný prehľad je v tabuľke 16.

Graf 22 – Žiaci v športových strediskách podľa krajov SR

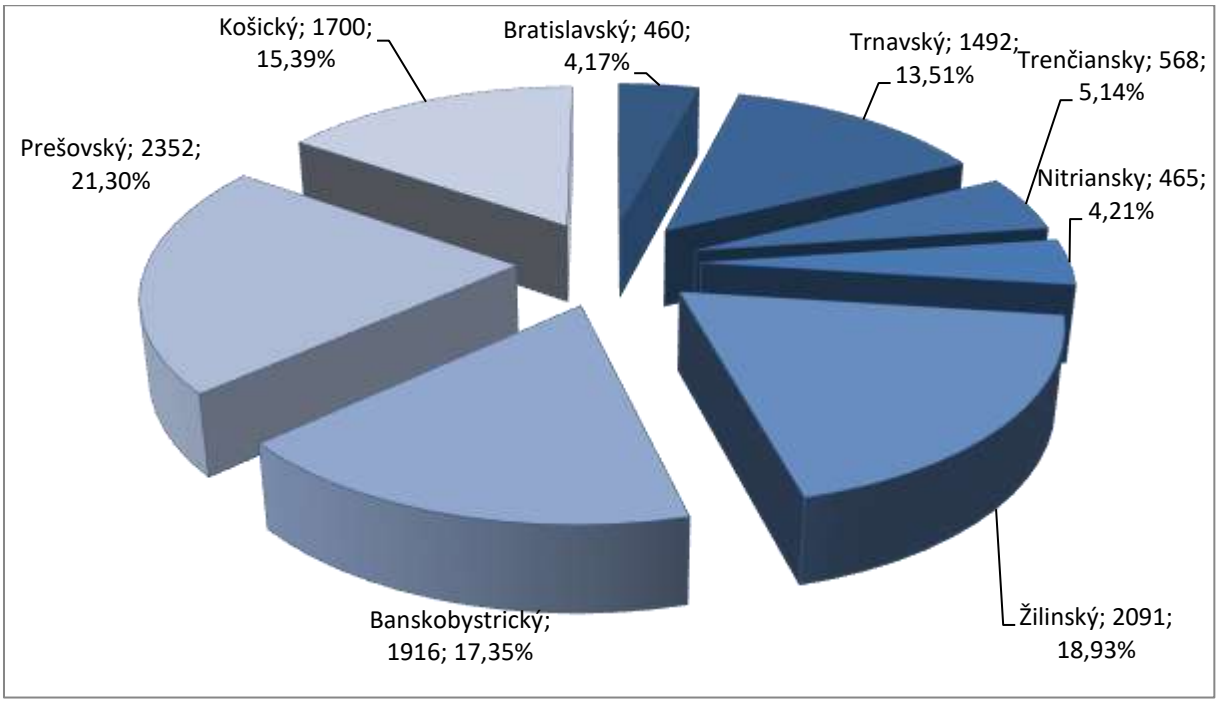

Najvyšší počet žiakov bol zaznamenaný v športových strediskách Prešovského kraja (2 352). Predstavovali až 21,30%-tný podiel zo všetkých žiakoch (čo je viac ako pätina), ktorí boli v roku 2019 evidovaní v športových strediskách.

S malým odstupom nasledoval kraj Žilinský (2 091/18,93%), Banskobystrický (1 916/18,93%) a s odstupom nasledoval Košický kraj (1 700/15,39%). V Trnavskom kraji bolo v športových strediskách v roku 2019 zaznamenaných spolu 1 492 (13,51% z celkového počtu) žiakov, v Trenčianskom kraji 568 (5,14%) a v Nitrianskom kraji bolo evidovaných 465 (4,21%) žiakov. V Bratislavskom kraji bolo v roku 2019 žiakov najmenej. Konkrétne sa jednalo o 460 (4,17%) žiakov navštevujúcich športové strediská.

Tabuľka 17 – Žiaci v športových strediskách podľa krajov SR

Kraj	Žiaci	
	spolu	z toho dievčat
Bratislavský	460	329
Trnavský	1492	551
Trenčiansky	568	223
Nitriansky	465	177
Žilinský	2091	782
Banskobystrický	1916	607
Prešovský	2352	633
Košický	1700	477
SR	11044	3779

Najvyšší počet dievčat bol zaznamenaný v športových strediskách Žilinského kraja (782). V Prešovskom kraji športové strediská v roku 2019 evidovali 633 dievčat, v Banskobystrickom 607 a v Trnavskom 551 dievčat. V Košickom kraji evidovali 477 dievčat, športové strediská Bratislavského kraja navštevovalo 329 dievčat a strediská Trenčianskeho kraja evidovali 223 dievčat. Najnižší počet dievčat (177) bol v roku 2019 zaznamenaný v športových strediskách Nitrianskeho kraja. Podrobnejšie tabuľka 17.

Dievčatá z celkového počtu tvorili 34,22%. Najvyšší podiel predstavovali dievčatá v Bratislavskom kraji (71,52%), kde mali dokonca prevahu nad chlapcami (jediný kraj). Vyšší podiel bol u dievčat evidovaný aj Trenčianskom kraji (39,26%) a Nitrianskom kraji (38,06%). Najnižší podiel bol v Prešovskom kraji (26,91%) a v ostatných krajoch sa podiel pohyboval od 37,40% (Žilinský kraj) do 28,06% (Košický kraj). Bližšie graf 23.

Graf 23 – Podiel dievčat v športových strediskách podľa krajov SR

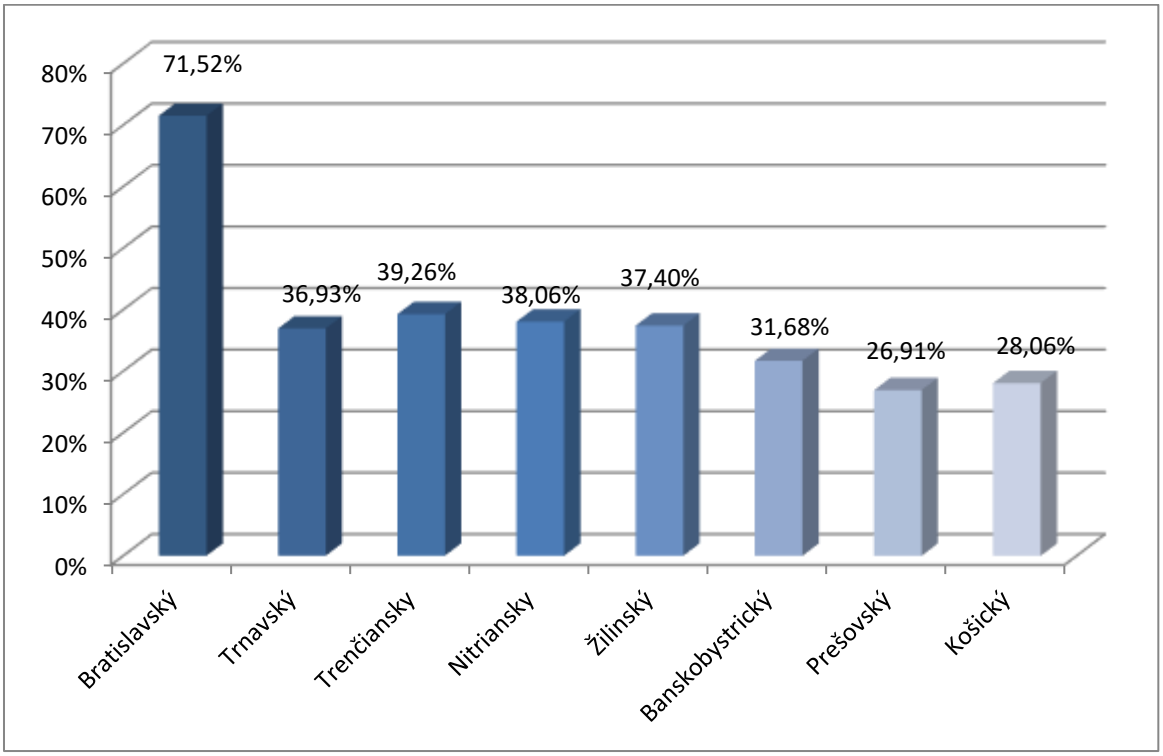

Informácie o zariadení určenom na voľný čas a záujmovú činnosť detí a mládeže

Centrum vedecko-technických informácií SR, oddelenie mládeže a športu evidovalo za rok 2019 údaje o 930 zariadení voľného času. Najviac týchto zariadení (254/26,45%) bolo zaznamenaných na území žilinského kraja a najmenej v kraji Nitrianskom (39/4,19%). V porovnaní s predchádzajúcim rokom sa celkový počet zariadení voľného času mierne zvýšil presne o dvadsať tri (medziročný nárast o 2,53%). Rok 2014 bol charakteristický tým, že podľa predpisov účinných od 1.1.2013 sa školské strediská záujmovej činnosti zmenili na centrá voľného času. Kvôli tomu sa školským strediskám záujmovej činnosti už nevenujeme a zameriavame sa len na samotné centrá voľného času.

Graf 24 – Zariadenia voľného času v SR

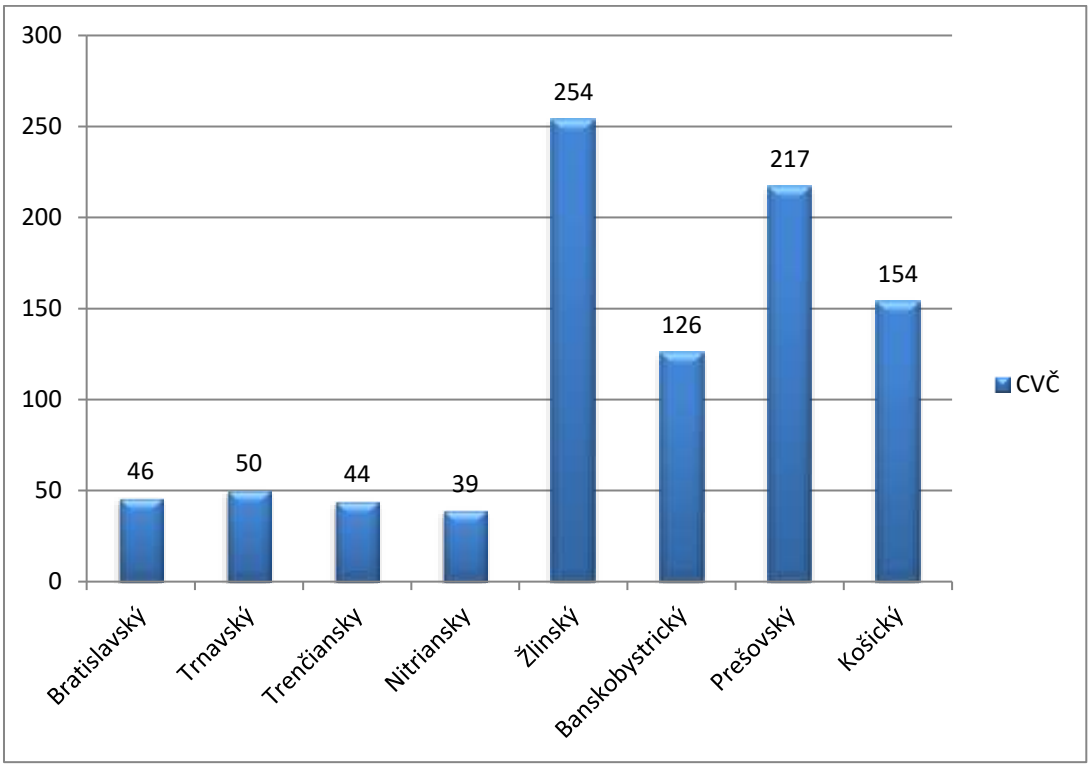

Pravidelná záujmová činnosť v CVČ

Centrá voľného času v roku 2019 zrealizovali pre svojich členov spolu 11 905 útvarov pravidelnej záujmovej činnosti, z ktorých takmer polovica 5 751 (48,31%) bolo vedených internými zamestnancami. V porovnaní s predchádzajúcim rokom sa celkový počet útvarov mierne zvýšil presne o 259 útvarov(2,22%).

Uvedené zariadenia už tradične v rámci svojej ponuky voľno časových aktivít pre deti a mládež organizujú aj záujmové útvary za oblasti telovýchovy a športu, ako aj turistických a branných športov. Počet útvarov z oblasti telovýchovy a športu v roku 2019 dosiahol 4 913, pričom 1 711 (34,83%) týchto útvarov bolo vedených internými zamestnancami zariadení voľného času. Útvary z oblasti

telovýchovy a športu v roku 2019 predstavovali celkovo najpočetnejšiu skupinu útvarov (41,27% z celkového počtu útvarov zariadení voľného času). Druhou najpočetnejšou skupinou boli útvary z oblasti kultúry a umenia, ktorých bolo zaznamenaných spolu 2 425 (20,37% z celkového počtu útvarov). Za nimi z výrazným odstupom nasledovali útvary spoločenských vied (1 285/10,79%) a jazykov (1 034/8,69%). Tradične výrazne nižší bol počet útvarov z oblasti turistických a branných športov (451). V roku 2019 sa turistické a branné útvary podieľali na celkovom počte útvarov pravidelnej záujmovej činnosti 3,79%-tným podielom. Podrobný prehľad celkovej štruktúry útvarov pravidelnej záujmovej činnosti podľa záujmových oblasti obsahuje nasledujúci graf.

Graf 25- Útvary pravidelnej záujmovej činnosti CVČ

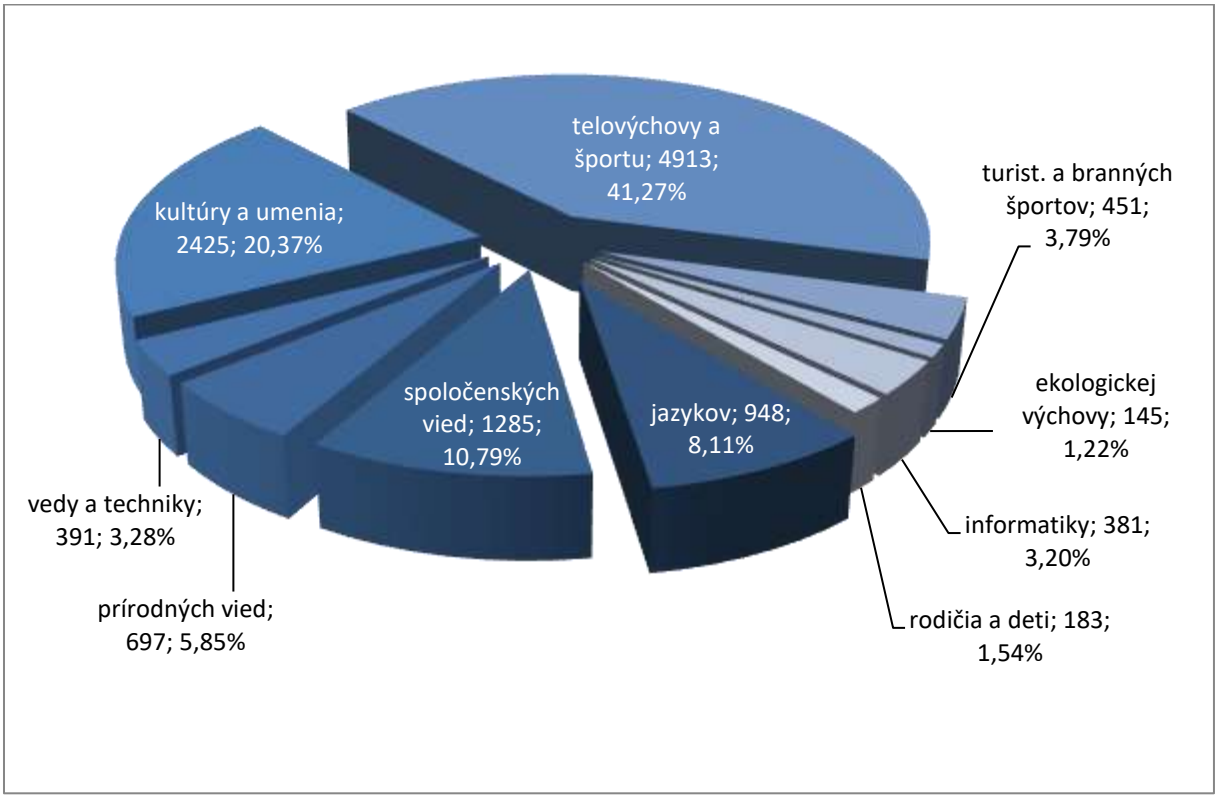

Z celkového počtu 11 905 útvarov pravidelnej záujmovej činnosti, bolo 5 751 (48,31%) vedených internými zamestnancami centier. Najvýraznejší podiel interných zamestnancov mali útvary zamerané na informatiku (70,08%), nasledovali útvary zamerané na jazyky (61,80%), tesne za nimi nasledovali útvary zamerané na prírodné vedy (59,54%) a útvary venujúce sa kultúre a umeniu (57,44%). S minimálnym rozdielom nasledovali útvary zamerané na spoločnú prácu rodičov a detí (57,38%), nasledovali útvary venujúce sa spoločenským vedám (57,20%) a útvary zamerané na vedu a techniku (53,45%). Najnižší podiel v útvaroch vedených internými zamestnancami mali útvary telovýchovy a športu (34,83%) a útvary venujúce sa turistickým a branným športom (46,12%).

Tabuľka 18– Športové útvary CVČ

Kraj	telovýchovy a športu		turistických a branných športov	
	Spolu	Vedené internými zamestnancami	Spolu	Vedené internými zamestnancami
Bratislavský kraj	156	64	10	6
Trnavský kraj	360	83	18	10
Trenčiansky kraj	315	137	21	14
Nitriansky kraj	262	93	12	12
Žilinský kraj	1366	376	155	39
Banskobystrický kraj	553	200	53	24
Prešovský kraj	1014	398	103	56
Košický kraj	887	360	79	47
Slovenská republika	4913	1711	451	208

Najviac útvarov z oblasti telovýchovy a športu bolo zaznamenaných na území Žilinského kraja (1 366/27,80% z celkového počtu útvarov z tejto oblasti). Výraznejšie počty týchto útvarov boli evidované aj na území Prešovského kraja (1 014/20,64%) a Košického kraja (887/18,05%).

Z celkového počtu 4 913 telovýchovných a športových útvarov bolo v roku 2019 vedených internými zamestnancami 1 711 (34,82%) útvarov. Na krajskej úrovni bol najnižší podiel zaznamenaný v Trnavskom kraji, kde len 23,05% útvarov bolo vedených internými zamestnancami centier voľného času. Najvyšší podiel mali interne zabezpečené telovýchovno-športové útvary v Trenčianskom kraji (43,49%), tesne za ním nasledoval Bratislavský kraj (41,02%) a Košický kraj (40,58%).V ostatných krajoch sa podiel pohyboval od 39325% (Prešovský kraj) do 27,52% (Žilinský kraj).

V oblasti turistických a branných športov bola takmer polovica útvarov (208/46,12%) zabezpečená prostredníctvom interných zamestnancov. Najvyšší podiel útvarov turistických a branných športov bol zaznamenaný v Nitrianskom kraji (100,0%), kde boli len interní zamestnanci. Vyšší podiel interne zabezpečených útvarov bol zaznamenaný aj v Trenčianskom (66,67%) a v Bratislavskom (60,00%) pričom v Nitrianskom kraji bol evidovaný druhý najnižší počet útvarov zameraných na oblasť turistických a branných športov (12). Celkovo najnižší počet útvarov s týmto zameraním bol v roku 2019 zaznamenaný na území Bratislavského kraja (10). Vyšší podiel externistov v turisticko-branných útvaroch bol evidovaný v Košickom kraji (47 zo 79 útvarov/ 59,49%), v Trnavskom kraji 10 z 18 útvarov / 55,56%) a Prešovskom kraji (56 zo 103 útvarov/ 54,37%), kde bolo tiež vedenie zabezpečené väčšinou prostredníctvom interných zamestnancov centier. V ostatných krajoch mali prevahu externí zamestnanci útvarov. V Žilinskom kraji bol v roku 2019 evidovaný najvyšší počet útvarov z oblasti turistických a branných športov (137). Najviac vlastných zamestnancov mali v Prešovskom kraji (70).

Členovia útvarov pravidelnej záujmovej činnosti CVČ

Centrá voľného času vykázali v rámci celkovej pravidelnej záujmovej činnosti organizovanej v útvaroch spolu 174 397 členov. Až 44,70% z tejto členskej základne (t.j. 77 961 členov) bolo vykázaných v rámci útvarov zameraných na telovýchovu a šport. Výraznejší podiel dosiahli aj útvary z oblasti kultúry a umenia, ktoré v roku 2019 navštevovalo spolu 33 085 členov (18,97%). V rámci turistických a branných útvarov bolo evidovaných spolu 7 308 členov, čo predstavovalo 4,19% z celkovej členskej základne CVČ.

Graf 26 – Členská základňa útvarov pravidelnej záujmovej činnosti CVČ

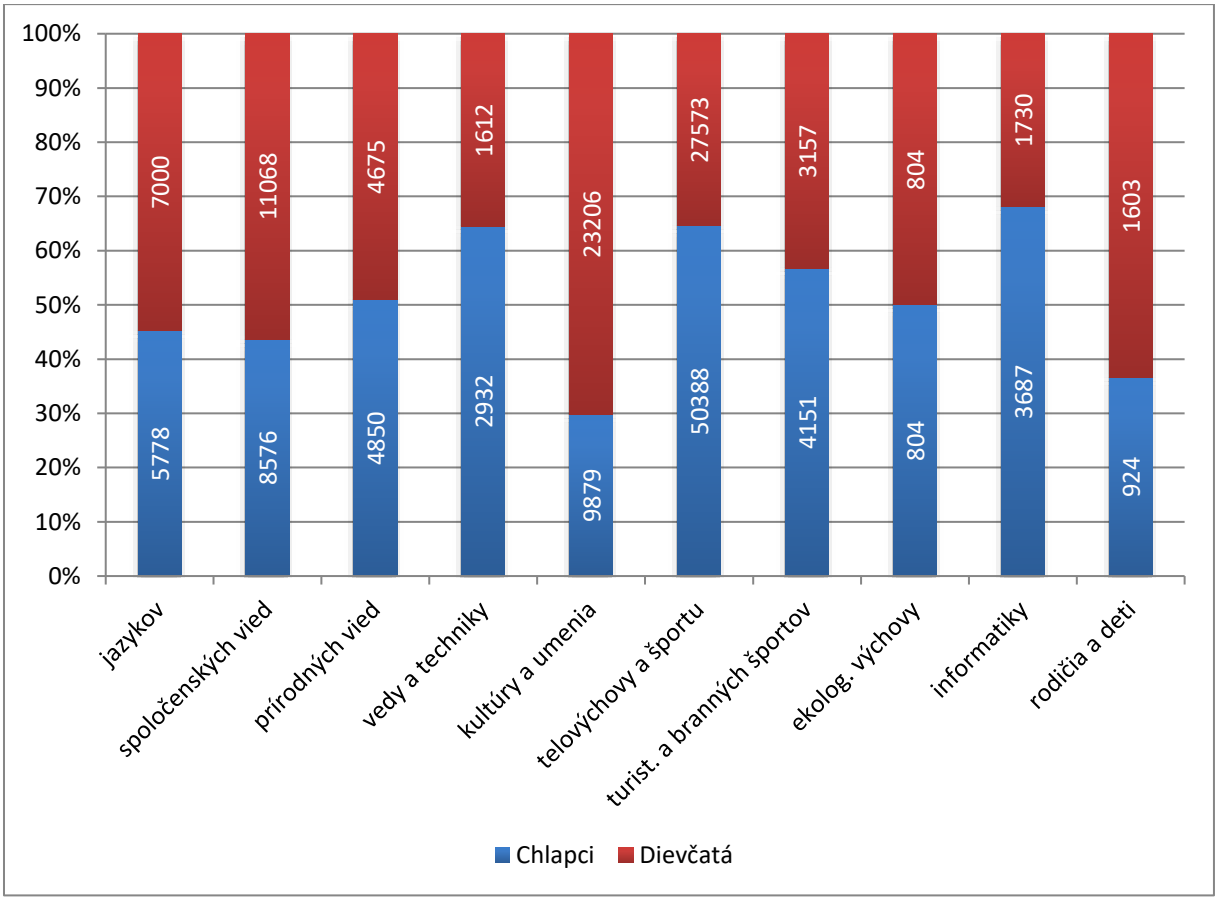

V roku 2019 dievčatá dosiahli na celkovej členskej základni útvarov pravidelnej záujmovej činnosti centier voľného času podiel 47,26%. Z celkového počtu 174 397 členov bolo teda 82 428 ženského pohlavia, pričom v prípade jednotlivých záujmových oblastí bolo sledované nerovnomerné rozloženie členov podľa pohlavia.

Najvýraznejší podiel dosiahli dievčatá v oblasti kultúry a umenia, kde tvorili až 70,14% z členskej základne týchto útvarov. Výraznejší podiel dosiahli aj v oblasti rodičia a deti (63,43%), v oblasti spoločenských vied (56,34%),v oblasti jazykov (54,78%) a v ekologickej výchove (50,00%). Naopak, v krúžkoch zameraných na telovýchovu a šport bol ich podiel celkovo výrazne nižšie (iba 35,37%, teda 27 573 členov z celkového počtu 77 961). Najnižší podiel mali dievčatá v krúžkoch zamerané na informatiku (31,94%) a nízky podiel mali tiež krúžky z oblasti vedy a techniky (35,47%)

V oblasti turistických a branných športov dosiahol podiel dievčat na členskej základni 43,20%, teda 3 157 členov (zo 7 308) bolo ženského pohlavia. Podrobný prehľad štruktúry členskej základne útvarov pravidelnej záujmovej činnosti podľa pohlavia obsahuje graf 26.

Tabuľka 19 – Členská základňa športových útvarov CVČ

Kraj	telovýchovy a športu		turistických a branných športov	
	Spolu	Dievčatá	Spolu	Dievčatá
Bratislavský kraj	2378	1157	104	31
Trnavský kraj	4766	1505	347	175
Trenčiansky kraj	4246	2089	335	140
Nitriansky kraj	3880	1501	90	33
Žilinský kraj	25717	7828	2881	1209
Banskobystrický kraj	8608	3233	838	444
Prešovský kraj	15204	5454	1484	603
Košický kraj	13162	4806	1229	522
Slovenská republika	77961	27573	7308	3157

Z celkového počtu 77 961 členov útvarov z oblasti telovýchovy a športu bola takmer tretina (25 717/32,98%) evidovaná v centrách voľného času Žilinského kraja. CVČ Prešovského kraja vykázali v telovýchovných útvaroch 15 204 členov (19,50%) a viac ako desaťtisíc členov mali ešte telovýchovno-športové útvary centier Košického kraja (13 162/16,88%).

V Banskobystrickom kraji navštevovalo v roku 2019 útvary telovýchovy a športu v centrách voľného času spolu 8 608 členov (11,04%), v Trnavskom kraji to bolo 4 766 členov (6,11%). Nasledoval Trenčiansky kraj, ktorý mal 4 246 členov (5,45%) a za ním s miernym odstupom nasledoval kraj Nitriansky s 3 880 členmi (4,98%). Najmenej členov (aj vzhľadom na najnižší počet krúžkov) bolo zaznamenaných v Bratislavskom kraji (2 378/3,05%).

Graf 27 – Členská základňa útvarov telovýchovy a športu v CVČ

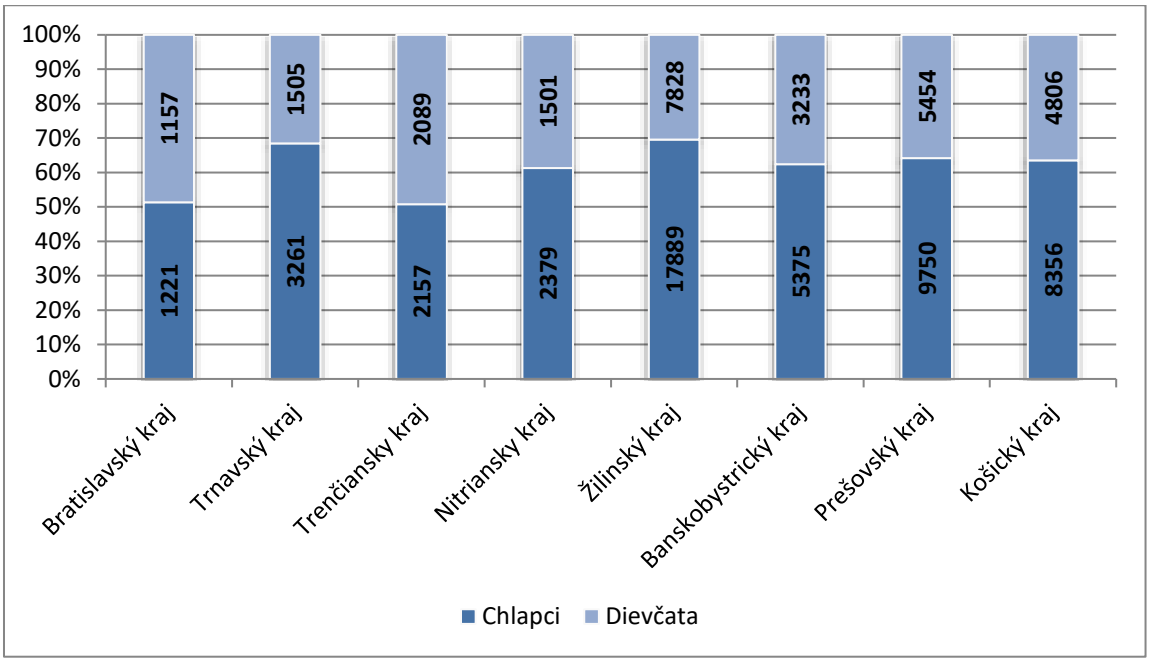

Celkový podiel dievčat v útvaroch telovýchovy a športu dosiahol 35,36%, pričom dievčatá nedosiahli nadpolovičný podiel ani v jednom kraji Slovenska. Najvyšší podiel mali dievčatá v Trenčianskom kraji (49,19%/2 089). Na krajskej úrovni mali dievčatá vyšší podiel ešte v Bratislavskom (48,65%), Nitrianskom (38,68%) a v Banskobystrickom kraji (37,56%). Nižšie podiely dosiahli v Žilinskom (30,44%) a Trnavskom kraji (31,58%), v ostatných krajoch sa podiel dievčat pohyboval od 35,87% (Prešovský kraj) do 36,51% (Košický kraj).

V útvaroch turistických a branných športov bolo v roku 2019 evidovaných spolu 7 308 členov. Najširšiu členskú základňu mali takto zamerané útvary v Žilinskom kraji (2 881 členov), kde bolo zaznamenaných 39,42% z celkovej členskej základne týchto útvarov, za nimi s odstupom nasledovali útvary Prešovského kraja, ktoré mali 1 484 členov (20,31%). Výraznejšie počty detí sa venovali turistike a branným športom ešte aj v Košickom kraji (1 229/16,81%). V Banskobystrickom kraji evidovali centrá voľného času v tejto oblasti záujmovej činnosti 838 (11,47%) členov, v Trnavskom kraji to bolo 347 (4,75%) členov a v Trenčianskom 335 (4,58%) členov. Centrá voľného času Bratislavského kraja vykázali za rok 2019 spolu 104 (1,42%) členov útvarov turistických a branných športov a najmenej členov bolo evidovaných v Nitrianskom kraji, presne 90 (1,23%).

Graf 28 – Členská základňa útvarov turistických a branných športov v CVČ

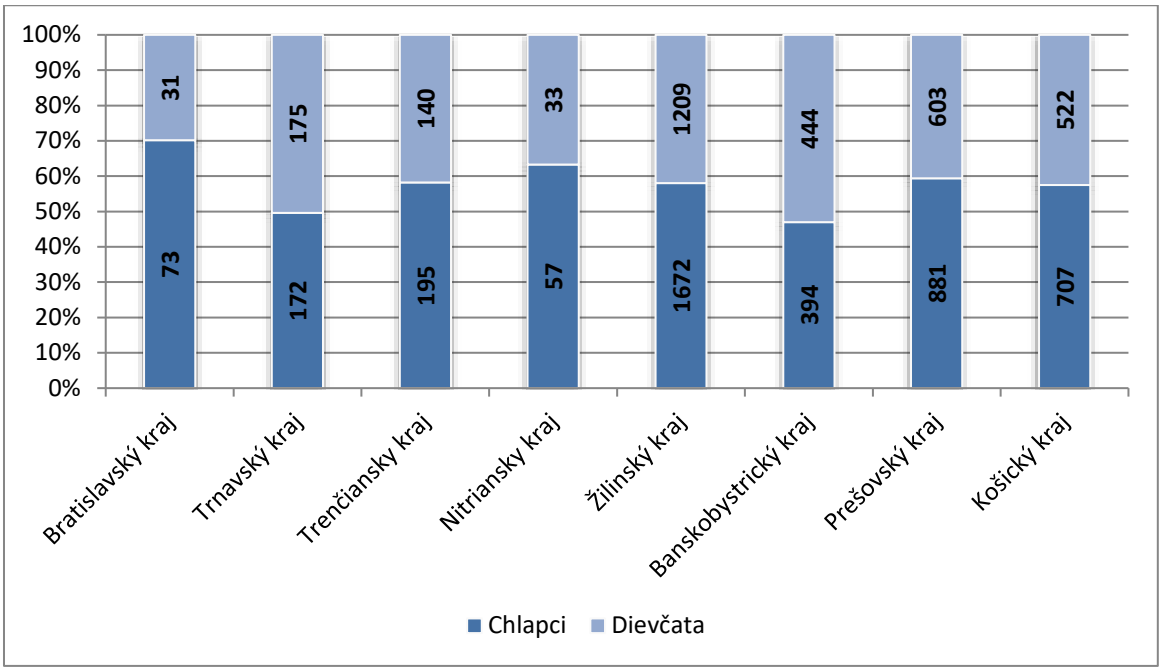

Podiel dievčat v turistických a branných útvaroch predstavoval 43,20% (3 157 dievčat). Na krajskej úrovni dosiahli výraznejší podiel dievčatá len v Banskobystrickom kraji (52,98%). Vyšší podiel bol zaznamenaný aj v Trnavskom kraji (50,43%), nasledoval kraj Košický (42,47%) a len s minimálnym odstupom nasledoval Žilinský kraj (41,96%) a Trenčiansky kraj (41,79%). Nižšie podiely mali členovia ženského pohlavia v Prešovskom kraji (40,63%), za ktorým nasledoval Nitriansky kraj (36,67%). Najnižší podiel bol evidovaný v CVČ Bratislavského kraja (29,81%). Podrobný prehľad štruktúry členskej základne útvarov turistických a branných športov v centrách voľného času obsahuje graf 28.

Príležitostná záujmová činnosť

V prípade centier voľného času sa okrem pravidelnej záujmovej činnosti zisťujú aj príležitostné podujatia, ktoré organizujú nielen pre členov svojich záujmových útvarov, ale aj pre širšiu verejnosť. V roku 2019 zorganizovali CVČ spolu 59 863 príležitostných podujatí, pričom 45 871 z nich (76,63%) bolo primárne určených pre deti do 15 rokov. Z hľadiska záujmových oblastí aj v roku 2019 dominovali medzi príležitostnými podujatiami podujatia zamerané na spoločenské vedy (14 457/24,15%), s malým odstupom za nimi nasledovali podujatia z oblasti kultúry a umenia (13 686 /22,86%) a podujatia zamerané na telovýchovu a šport (12 847/21,46%). Najnižšie počty podujatí boli zaznamenané v oblasti informatiky (795/1,33%) a podujatia zamerané na vedu a techniku (1051/1,76%). Turistickým a branným športom venovali CVČ spolu 1 204 (2,01%) príležitostných podujatí.

Graf 29 – Príležitostná záujmová činnosť podľa oblastí

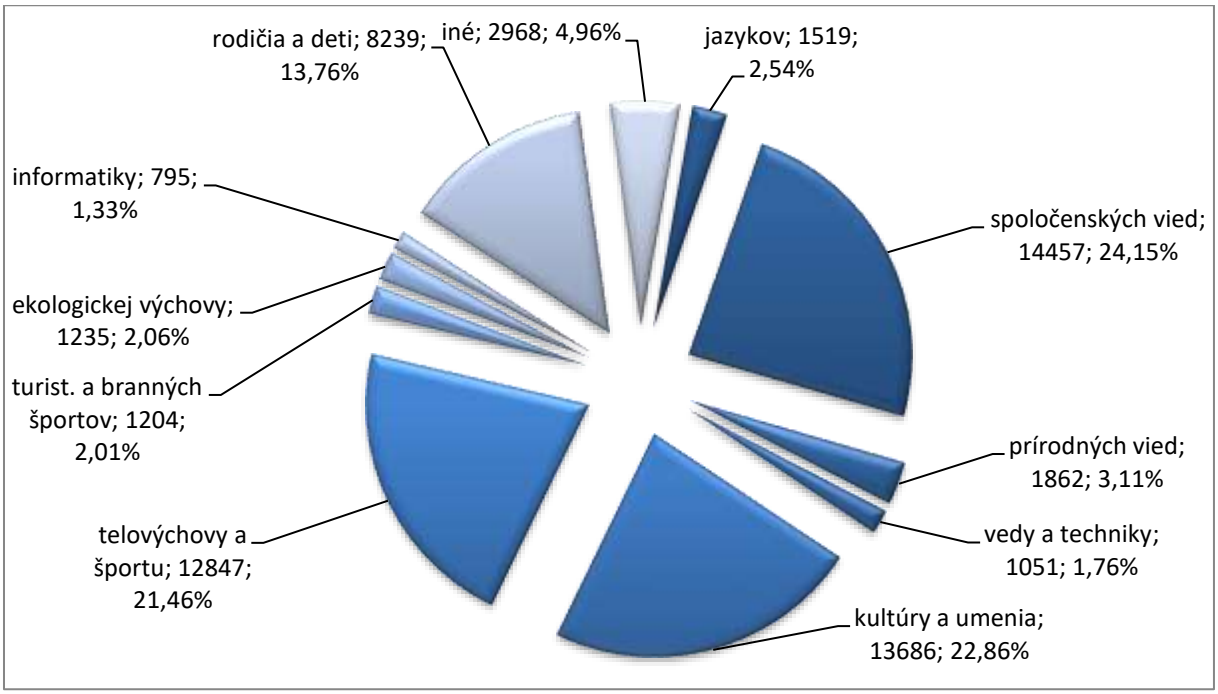

Z celkového počtu 59 863 príležitostných záujmových podujatí bolo adresovaných primárne deťom do pätnásť rokov 45 871 (76,63%) podujatí. Najvýraznejší podiel mali podujatia pre najmladšiu vekovú skupinu zamerané na informatiku (94,34%/ 750 podujatí), nasledovali podujatia venujúce sa vede a technike (92,01%). V prípade telovýchovných a športových podujatí bolo najmladším účastníkom adresovaných 9 443 podujatí, čo predstavovalo 73,50%-ný podiel z celkového počtu podujatí v danej oblasti. Turistickým a branným športom bolo venovaných 1 087 podujatí (90,28%). Výraznejší podiel mali aj podujatia adresované deťom do pätnásť rokov zamerané na ekologickú výchovu (91,74%), podujatia v oblasti prírodných vied (87,75%) ako aj u podujatí zameraných na jazyky (85,65%) a podujatia venujúce sa kultúre a umeniu (81,68%).

Podujatí telovýchovy a športu organizovaných centrami voľného času bolo v roku 2019 evidovaných spolu 12 847, pričom najviac (4 447/34,62%) ich bolo zaznamenaných v Trenčianskom kraji. Nasledoval kraj Prešovský (1 873/14,58%), Žilinský (1 799/14,00%) a CVČ Nitrianskeho kraja (1 519/11,82%). Centrá voľného času Košického kraja vykázali spolu 1 189 podujatí (9,25% z celkového počtu), nasledoval kraj Banskobystrický, ktorý mal presne 1 110 (8,64%) podujatí a kraj Trnavský vykázal 778 (6,06%) podujatí. Najmenej podujatí telovýchovy a športu zorganizovali v roku 2019 centrá voľného času v Bratislavskom kraji (132/1,03%).

Podiel podujatí pre deti do 15 rokov dosiahol v oblasti telovýchovy a športu 76,63%. Najvýraznejší podiel mali podujatia pre najmladšiu vekovú kategóriu v Bratislavskom kraji (88,64%) a vyššie podiely dosiahli aj v Žilinskom (82,82%), v Prešovskom (77,79%) a Trnavskom kraji (75,57%). V Banskobystrickom kraji bolo určených najmladším účastníkom 74,68% telovýchovno-športových podujatí, v Košickom kraji 72,33% a v Trenčianskom kraji 70,20% podujatí. Najnižší podiel mali podujatia telovýchovy a športu určené pre deti do 15 rokov v Nitrianskom kraji (64,52%). Podrobný prehľad počtu podujatí v jednotlivých krajoch obsahuje nasledujúca tabuľka.

Tabuľka 20 – Podujatia príležitostnej záujmovej činnosti

Kraj	telovýchovy a športu		turistických a branných športov	
	Spolu	Do 15 rokov	Spolu	Do 15 rokov
Bratislavský kraj	132	117	6	4
Trnavský kraj	778	588	47	45
Trenčiansky kraj	4447	3122	49	26
Nitriansky kraj	1519	980	119	112
Žilinský kraj	1799	1490	561	509
Banskobystrický kraj	1110	829	43	36
Prešovský kraj	1873	1457	219	209
Košický kraj	1189	860	160	146
Slovenská republika	12847	9443	1204	1087

V organizovaní príležitostných podujatí z oblasti turistických a branných športov boli najaktívnejšie centrá voľného času Žilinského kraja, ktoré v roku 2019 vykázali v rámci svojej príležitostnej činnosti spolu 566 takto zameraných podujatí. To predstavovalo 46,59%-ný podiel na celkovom počte turisticko-branných podujatí. CVČ Prešovského kraja vykázali 219 (18,19%) takto zameraných podujatí a v Košickom kraji ich bolo evidovaných 160 (13,29%). V Nitrianskom kraji ich bolo 119 (9,88%) a v kraji Trenčianskom 49 (4,07%) podujatí. Nižšie hodnoty boli zistené tiež v kraji Trnavskom 47 (3,90%) a Banskobystrickom (29/3,57%) no a najmenej turisticko-branných podujatí za rok 2019 vykázali centrá voľného času Bratislavského kraja (6/0,50%).

Z 1 204 podujatí turistických a branných športov bolo 1 087 určených deťom do pätnásť rokov. To predstavovalo podiel 90,28%, pričom na krajskej úrovni dosiahol tento podiel maximum v Trnavskom kraji (96,74%). Vyšší podiel mali podujatia pre najmladšiu vekovú kategóriu aj v Prešovskom kraji (95,43%), Nitrianskom kraji (94,12%) a Žilinskom kraji (90,73%). Celkovo najnižší podiel dosiahli tieto podujatia v Trenčianskom kraji, kde bolo 53,06% z príležitostných podujatí turistiky a branných športov určených primárne deťom do pätnásť rokov. V ostatných krajoch sa podiel podujatí pohyboval od 89,37% (Košický kraj) do 66,67% (Bratislavský kraj).

Účastníci príležitostnej záujmovej činnosti

V roku 2019 evidovali centrá voľného času v rámci podujatí príležitostnej záujmovej činnosti spolu 988 683 účastníkov. V porovnaní so situáciou v predchádzajúcom roku bol zaznamenaný nárast ich počtu o 25 135, čo predstavovalo v percentuálnom vyjadrení medziročný rozdiel 2,61%. Z celkového počtu účastníkov týchto podujatí, bolo až 30,60% (302 517) zaznamenaných na podujatiach zameraných na telovýchovu a šport. Výrazne vyšší počet účastníkov mali ešte aj podujatia zamerané na kultúru a umenie (260 040/26,30%).

Vyššie počty účastníkov boli vykázané aj v rámci podujatí spoločenských vied (123 601/12,50%). Účastníkov na podujatiach zameraných na spoluprácu rodičov a deti bolo 96 896 (9,80%) a podujatí zameraných na „iné“ aktivity sa zúčastnilo 61 530 (6,22%) účastníkov. Turistické a branné podujatia v roku 2019 evidovali spolu 26 239 (2,65% z celkového počtu) účastníkov. Podrobný prehľad počtu účastníkov na podujatiach príležitostnej záujmovej činnosti podľa ich zamerania obsahuje nasledujúci graf.

Graf 30 – Účastníci príležitostnej záujmovej činnosti

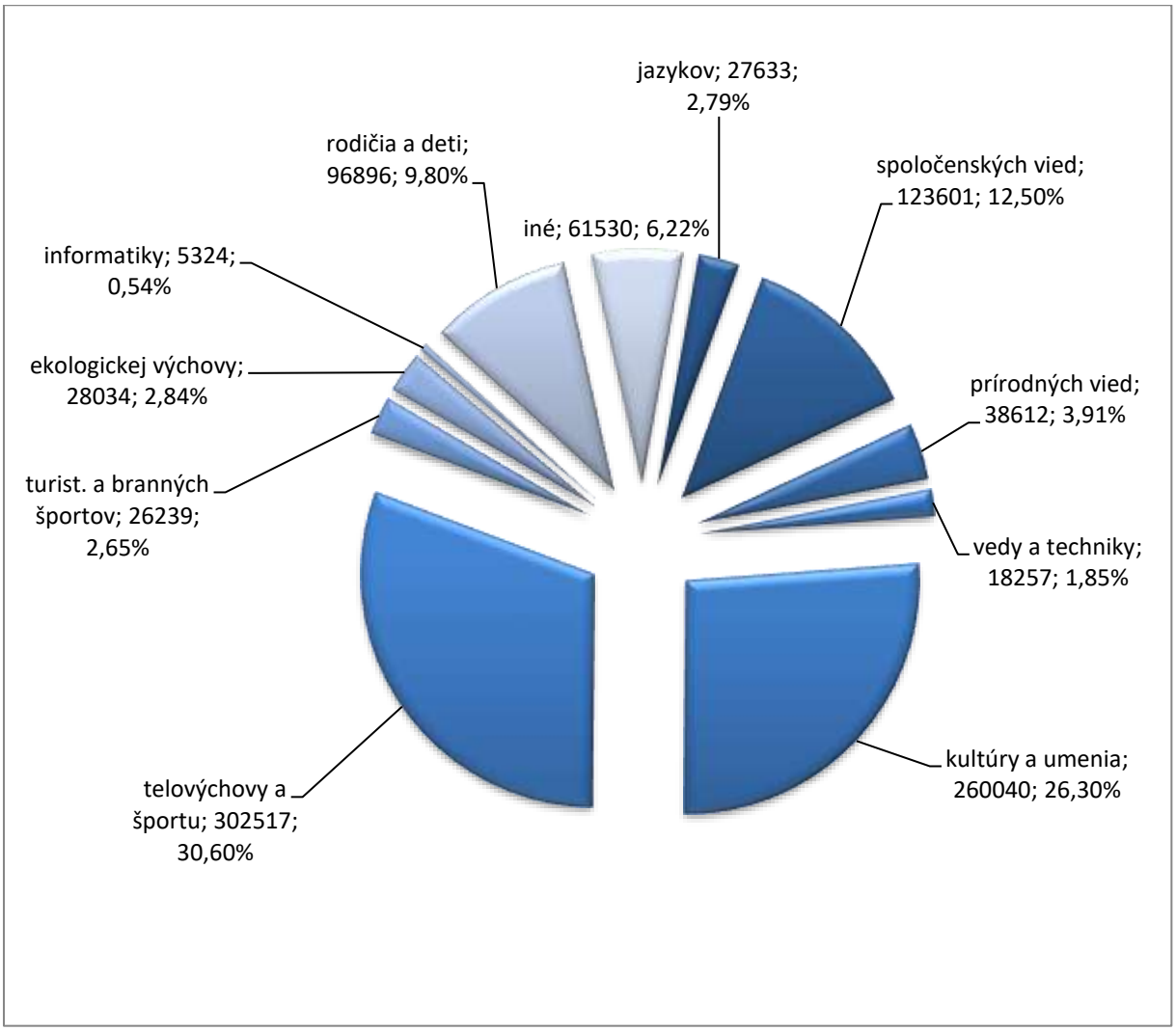

Z celkového počtu 309 642 účastníkov telovýchovno-športových podujatí, bola viac ako pätina, 62 827 (20,77%) vykázaných centrami voľného času, ktorých pôsobnosť bola v Žilinskom kraji. Vyššie počty účastníkov boli zaznamenané aj v Trenčianskom (52 050/17,21%), v Banskobystrickom (46 013/15,21%) a v Trnavskom kraji (43 743/14,46%). Podujatí zameraných na telovýchovu a šport sa v Prešovskom kraji zúčastnilo 40 872 (13,51%) účastníkov a za nimi nasledovali účastníci CVČ Košického kraja 37 049 (12,24%). Centrá voľného času Nitrianskeho kraja vykázali v rámci podujatí telovýchovy a športu výrazne nižší počet účastníkov 10 624 (3,51%) a najnižší počet účastníkov bol v tejto oblasti zaznamenaný v Bratislavskom kraji (9 339/3,09%).

Podiel detí do pätnásť rokov na celkovom počte účastníkov telovýchovno-športových podujatí predstavoval 72,13%, pričom na krajskej úrovni dosiahol najvyššiu hodnotu v Bratislavskom kraji (82,96%), tu je však nevyhnutné brať v úvahu fakt, že v danom kraji bol výrazne nižší celkový počet účastníkov týchto podujatí v porovnaní s ostatnými krajmi Slovenska. Druhý najvyšší podiel účastníkov bol evidovaný v Žilinskom kraji (77,39%) a tretí nasledoval Prešovský kraj (76,27%). Za nimi nasledoval kraj Trenčiansky (70,80%), Trnavský (70,31%) a Banskobystrický (69,37%). Najnižší podiel mali deti do pätnásť rokov v Nitrianskom kraji (62,11%) a o niečo vyšší podiel dosiahli v kraji Košickom (66,19%).

Tabuľka 21 – Účastníci príležitostnej záujmovej činnosti

kraj	telovýchovy a športu		turistických a branných športov	
	celkom	z toho do 15 rokov	celkom	z toho do 15 rokov
Bratislavský kraj	9339	7748	62	49
Trnavský kraj	43743	30755	1705	1449
Trenčiansky kraj	52050	36851	3485	1007
Nitriansky kraj	10624	6599	1055	1025
Žilinský kraj	62827	48626	5815	4906
Banskobystrický kraj	46013	31922	1090	674
Prešovský kraj	40872	31174	9330	8205
Košický kraj	37049	24524	3697	3073
Slovenská republika	302517	218199	26239	20388

Turistických a branných príležitostných podujatí organizovaných v roku 2019 centrami voľného času sa zúčastnilo spolu 26 239 účastníkov, pričom vyššie počty účastníkov boli zaznamenané v rámci Prešovského kraja . Výrazná časť z celkového počtu účastníkov turisticko-branných podujatí bola evidovaná už v spomínanom Prešovskom kraji (9 330/35,56%), čo predstavovalo výraznú časť z celkového počtu účastníkov (viac ako tretina), centrá voľného času Žilinského kraja vykázali 5 815 účastníkov (22,16%).

V Košickom kraji bolo zaznamenaných 3 697 (14,09%) účastníkov, v CVČ Trenčianskeho kraja vykázali 3 485 (13,28%) a v Trnavskom kraji 1 705 (6,49%) účastníkov. V Banskobystrickom kraji bolo na týchto podujatiach evidovaných 1 090 (4,15%) účastníkov. Nižšie počty účastníkov mali turistické a branné podujatia v Nitrianskom kraji kde ich bolo tesne nad tisíc (1 055/4,02%) a v Bratislavskom kraji bol počet účastníkov najnižší (62/0,24%).

Podiel účastníkov do pätnásť rokov na celkovom počte účastníkov podujatí turistických a branných športov dosiahol 77,70%, pričom najvýraznejší podiel mali najmladší účastníci v Nitrianskom kraji (97,16%). Za nimi nasledovali účastníci Prešovského (87,94%), Trnavského (84,98%) a účastníci Žilinského kraja (84,37%). Za nimi nasledoval kraj Košický kde podiel účastníkov do 15 rokov bol 83,12%-tný a tesne za nim nasledoval Bratislavský kraj (79,03%).

Nižší podiel bol v Banskobystrickom kraji (61,83%) a najnižší podiel účastníkov podujatí turistických a branných športov do pätnásť rokov bol zaznamenaný v Trenčianskom kraji (28,89%).

Centrá talentovanej mládeže

Centrá talentovanej mládeže sú útvary určené pre športovú prípravu talentovanej mládeže s predpokladom výkonnostného rastu na vrcholovú úroveň vo vekovej kategórii žiactva a dorastu (kadeti a juniori). Je možné ich zriaďovať pri telovýchovných subjektoch, ktoré disponujú vhodnými podmienkami pre zabezpečenie športovej prípravy.

Za rok 2019 boli Centru vedecko-technických informácií SR, oddeleniu mládeže a športu dostupné údaje za 87 centier talentovanej mládeže. Najpočetnejšie zastúpenie mali centrá v Bratislavskom kraji, kde bolo vykázaných 19 CTM, teda 21,84% z celkového počtu. V Banskobystrickom kraji bolo vedených 16 (18,39%) centier, v Trenčianskom, v Prešovskom a v Košickom kraji pôsobilo rovnako 10 CTM (11,49%). V Trnavskom kraji bolo vykázaných deväť centier (10,34%). Na území Nitrianskeho kraja pôsobilo podľa dostupných údajov v roku 2019 zhodne sedem centier talentovanej mládeže (8,05%) a v Žilinskom kraji bolo evidovaných šesť CTM (6,89%).

Graf 31 – Rozloženie CTM na území Slovenska

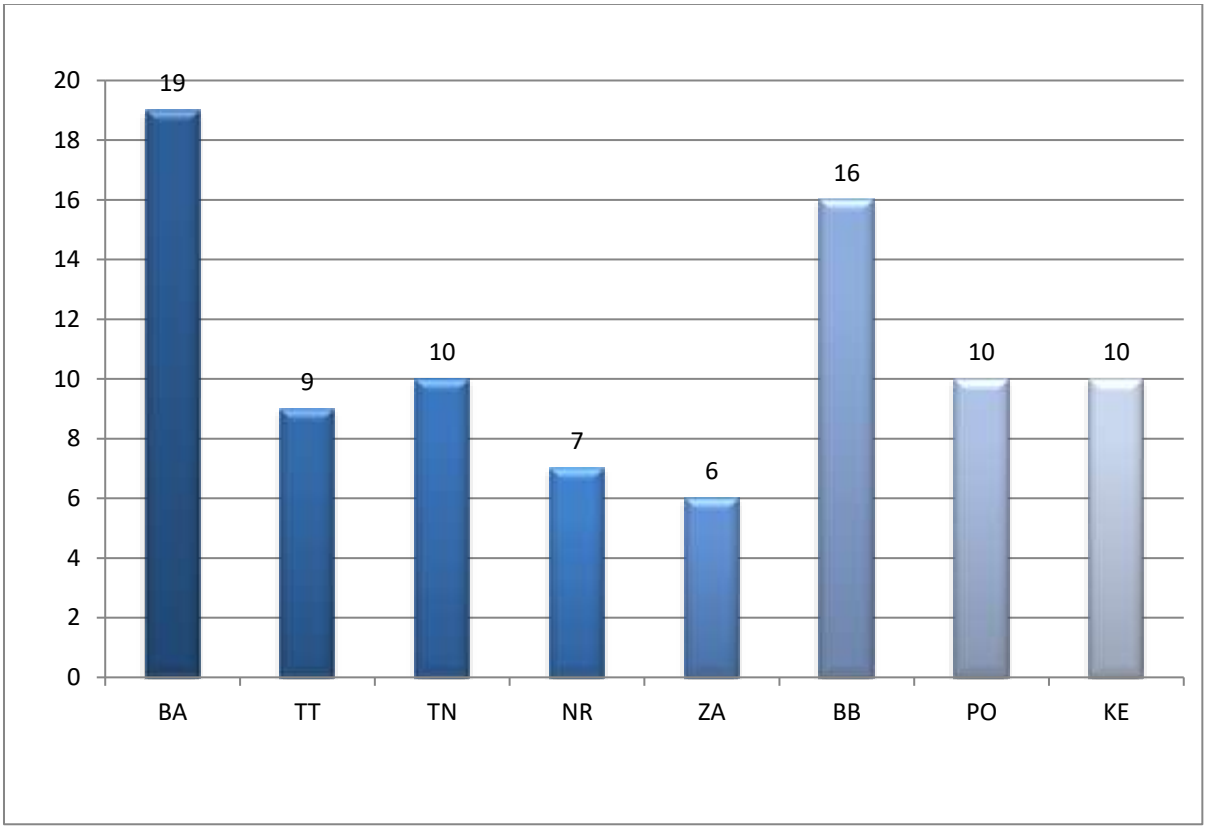

Najvyšší počet centier talentovanej mládeže bol za rok 2019 zaznamenaný vo futbale (32 CTM). Nasledoval s odstupom ľadový hokej a volejbal, ktorým sa venovalo zhodne šesť centier, s minimálnym odstupom nasledovala športová gymnastika (5 CTM), biatlonu a zápaseniu sa venovali štyri centrá. Rovnaké dostupné údaje o troch centrách talentovanej mládeže boli evidované v bejzbale, v golfe, v orientačnom športe a vo veslovaní. Dve centrá boli evidované v gymnastike a rýchlokorčuľovaní. Okrem toho v roku 2019 v prípade dvanástich športov pôsobilo vždy jedno centrum talentovanej mládeže. Podrobný prehľad v tabuľke 22.

Tabuľka 22 – CTM podľa športov

Šport	CTM	podiel
Bejzbal	3	3,45%
Biatlon	4	4,60%
Boccia	1	1,15%
Dráhový golf	1	1,15%
Fitnes	1	1,15%
Futbal	32	36,78%
Golf	3	3,45%
Gymnastika	2	2,30%
Jachting	1	1,15%
Karate	1	1,15%
Ľadový hokej	6	6,90%
Lukostreľba	1	1,15%
Lyžovanie klasické	1	1,15%
Motocyklový šport	1	1,15%
Orientačné športy	3	3,45%
Rýchlokorčuľovanie	2	2,30%
Šerm	2	2,30%
Softbal	1	1,15%
Športová gymnastika	5	5,75%
Športový aerobik	1	1,15%
Taekwondo	1	1,15%
Triatlon	1	1,15%
Veslovanie	3	3,45%
Volejbal	6	6,90%
Zápasenie	4	4,60%
Spolu	87	100,00%

Zamestnanci CTM

Činnosť centier talentovanej mládeže je zabezpečovaná z troch zdrojov zamestnancov (externistov, internistov a dobrovoľníkov), spolu ich bolo 1 454. V roku 2019 bola činnosť zabezpečovaná v najväčšej miere prostredníctvom externých zamestnancov (717/49,31%). Druhou najpočetnejšou skupinou boli vlastní (interní) zamestnanci centier talentovanej mládeže, poberajúci za svoju činnosť plat, alebo inú formu odmeny, ktorých bolo vykázaných celkovo 440, teda 30,26% z celkového personálneho obsadenia. Poslednou skupinou boli dobrovoľní zamestnanci (297/20,43%), ktorí tvorili

viac ako pätinu a vykonávali svoju odbornú činnosť v centre bez nároku na akúkoľvek odmenu. Podrobný prehľad v grafe 32.

Graf 32 – Zamestnanci CTM podľa zamestnaneckého pomeru

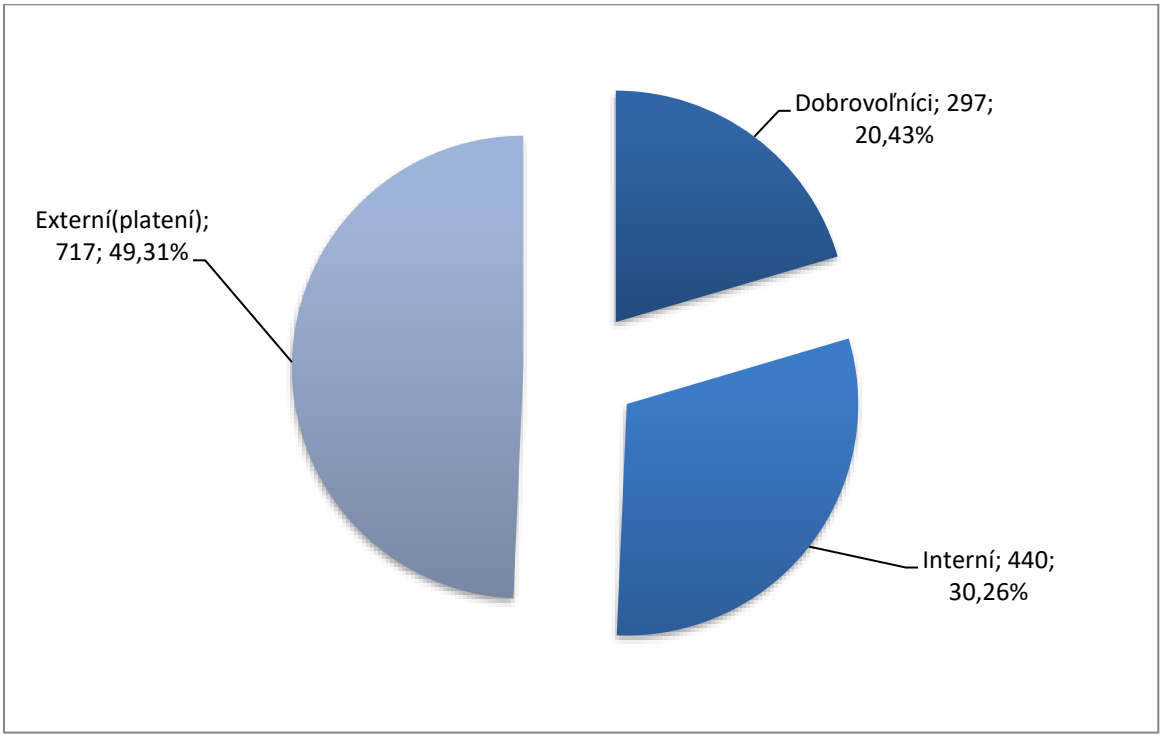

Takmer šesťsto (599/41,19%) zo všetkých zamestnancov centier talentovanej mládeže mala ukončené vysokoškolské vzdelanie, čo je mierny pokles oproti minulému roku (rok 2018 – 752 zamestnancov). Strednú školu malo ukončenú 816 (56,12%) zamestnancov a zvyšných tridsať deväť (2,68%) zamestnancov malo ukončené iné, teda nižšie vzdelanie. Grafické porovnanie zobrazuje nasledujúci graf.

Graf 33 – Vzdelanostná štruktúra zamestnancov CTM

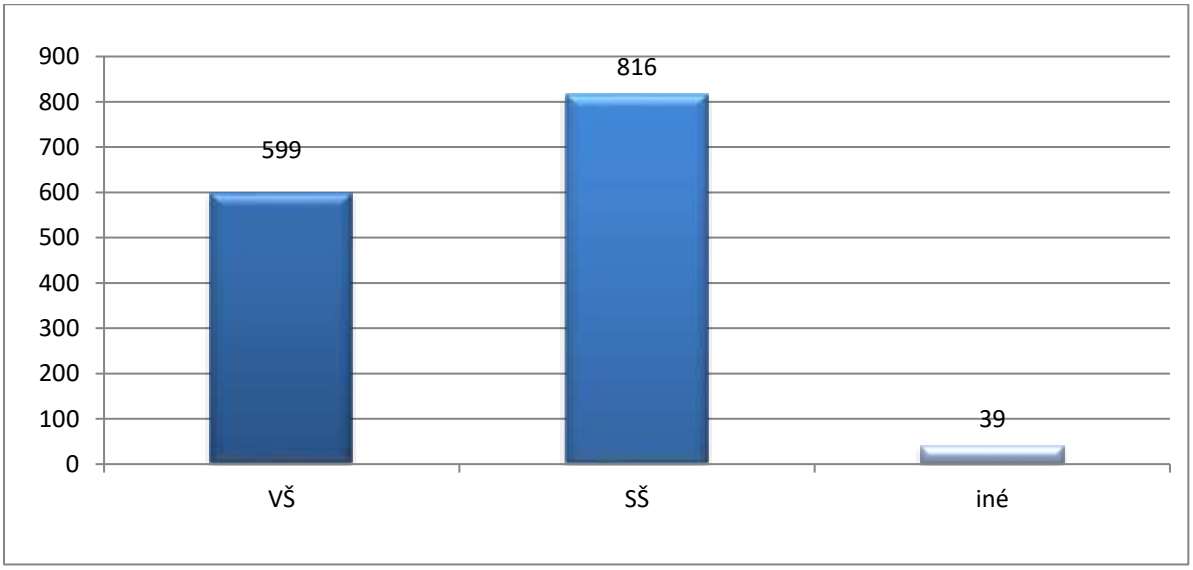

Z hľadiska obsahovej náplne činnosti dominovali medzi zamestnancami centier tréneri. Tých bolo evidovaných spolu 1 103, čo predstavovalo 75,86% (viac ako tri štvrtiny) z celkového počtu zamestnancov CTM. Ďalej bolo v centrách talentovanej mládeže evidovaných 116 (7,98%) iných zamestnancov, ktorých práca bola zameraná prevažne na podporné činnosti. Centrá vykázali aj 82 (5,64%) ostatných odborných zamestnancov, nasledovalo 70 (4,81%) lekárov, 56 (3,85%) masérov, 17 (1,17%) metodikov a okrem toho v centrách talentovanej mládeže v roku 2019 pôsobilo ešte aj 10 (0,69%) diagnostikov.

Graf 34 – Zamestnanci CTM podľa zamerania

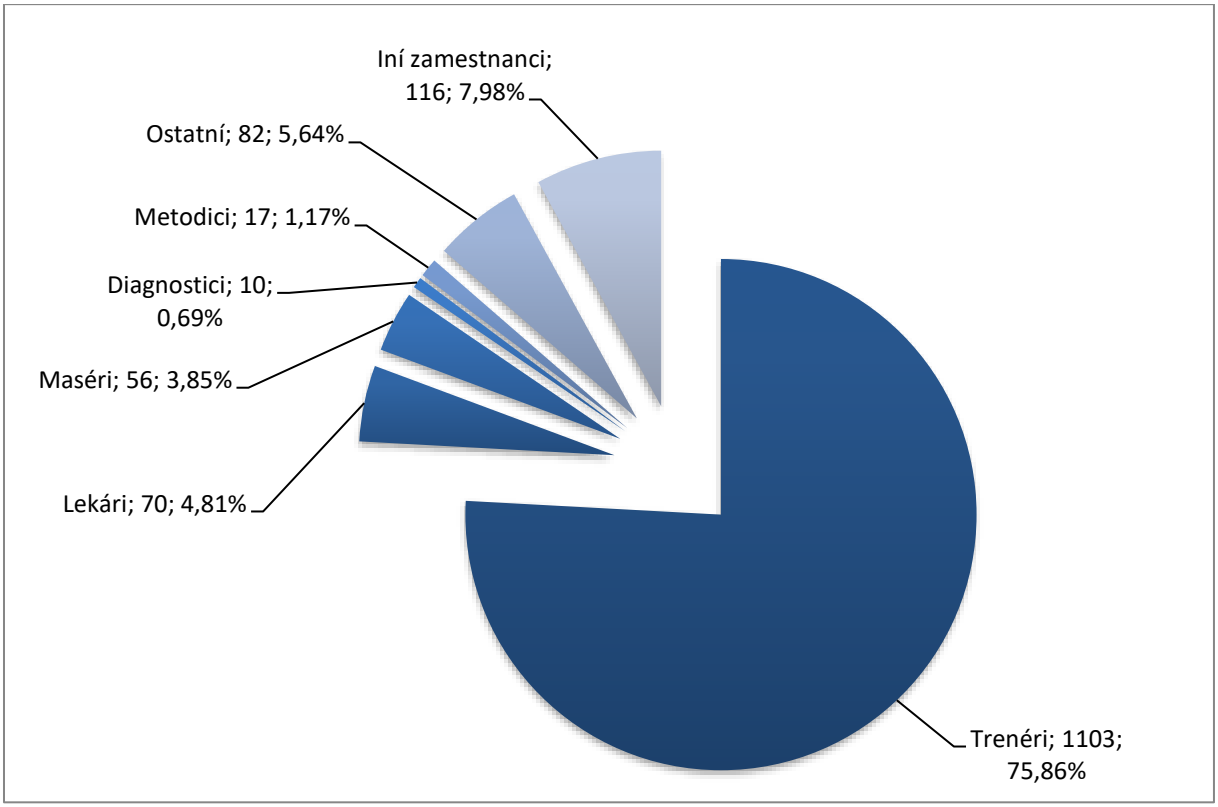

Tréneri CTM

Z celkového počtu 1 103 trénerov, malo 34,00% (375 trénerov) dosiahnutý III. kvalifikačný stupeň. Druhou najpočetnejšou skupinou z hľadiska kvalifikácie boli tréneri I. stupňa (251/22,76%). Treťou skupinou boli tréneri II. stupňa (183/16,59%). Trénerov s piatym najvyšším kvalifikačným stupňom pôsobilo v centrách talentovanej mládeže 165 (14,96%) a s miernym odstupom nasledovali tréneri s IV. stupňom, ktorých bolo v roku 2019 evidovaných 129 (11,70%).

Graf 35 – Tréneri CTM podľa dosiahnutého kvalifikačného stupňa

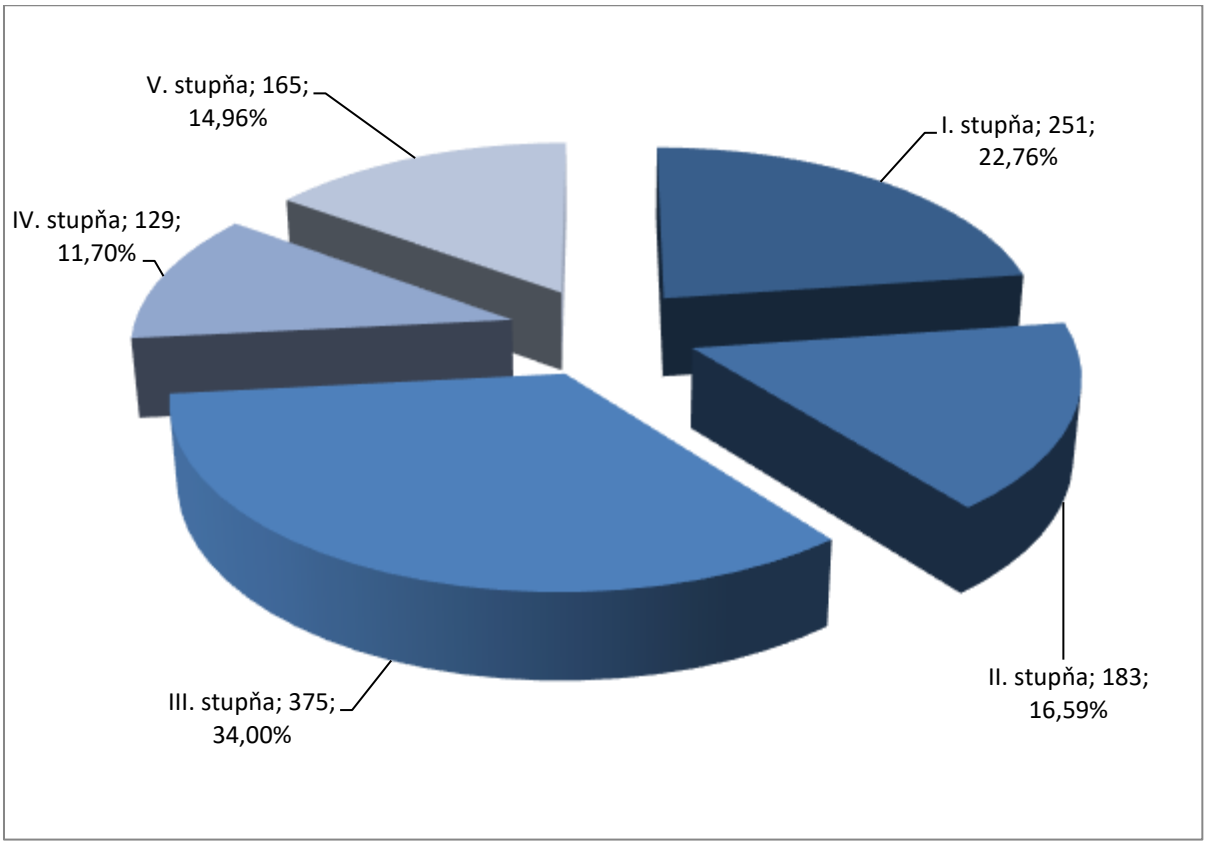

Najpočetnejšou skupinou trénerov z hľadiska športu boli futbaloví tréneri (756). Nasledovali tréneri jachtingu (98) a ľadového hokeja (75), ktorých bolo výrazne menej. Nasledovali tréneri volejbalu (30), orientačného športu (17), tréning mladých športovcov v bejzbale a športovej atletike zabezpečovalo zhodne 16 trénerov, v zápasení ich bolo 14, v šerme 11 trénerov, motocyklovému športu a softbalu sa venovalo zhodne 10 trénerov a boccii sa venovalo 9 trénerov.

Celkový počet reprezentačných trénerov pôsobiacich v CTM bol 52 trénerov (4,71% z celkového počtu trénerov).Futbal mal v roku 2019 celkovo najvyšší počet reprezentačných trénerov, ktorí sa starali o športovcov v centrách talentovanej mládeže (10/1,32%). Za trénermi futbalu nasledovali reprezentační tréneri bejzbalu, ktorých bolo sedem a ich podiel bol 43,75% z celkového počtu trénerov bejzbalu, nasledovali tréneri volejbalu, ktorých bolo šesť. V centrách talentovanej mládeže pôsobili piati reprezentační tréneri v motocyklovom športe. Štyria reprezentační tréneri pôsobili v boccii a traja reprezentační tréneri boli evidovaní v softbale. Najväčší podiel reprezentačných trénerov bol evidovaný v klasickom lyžovaní a v športovom aerobiku zhodne po 100,0%, nasledovalo taekwondo (66,67%) a motocyklový šport (50,00%). Podrobný prehľad trénerov vo vybraných športoch CTM obsahuje nasledujúca tabuľka.

Tabuľka 23 – Tréneri CTM

šport	počet trénerov	z toho reprezentační	podiel reprezentačných
Bejzbal	16	7	43,75%
Biatlon	7	2	28,57%
Boccia	9	4	44,44%
Dráhový golf	0	0	0,00%
Fitnes	2	0	0,00%
Futbal	756	10	1,32%
Golf	6	0	0,00%
Gymnastika	3	0	0,00%
Jachting	98	0	0,00%
Karate	4	1	25,00%
Ľadový hokej	75	2	2,67%
Lukostreľba	0	0	0,00%
Lyžovanie klasické	2	2	100,00%
Motocyklový šport	10	5	50,00%
Orientačné športy	17	0	0,00%
Rýchlokorčuľovanie	4	0	0,00%
Šerm	11	2	18,18%
Softbal	10	3	30,00%
Športová gymnastika	16	2	12,50%
Športový aerobik	1	1	100,00%
Taekwondo	3	2	66,67%
Triatlon	3	1	33,33%
Veslovanie	6	0	0,00%
Volejbal	30	6	20,00%
Zápasenie	14	2	14,29%
Spolu	1103	52	4,71%

Športovci CTM

Športovú prípravu v centrách talentovanej mládeže absolvovalo v roku 2019 spolu 9 023 mladých športovcov. Dominantné postavenie tu mali chlapci, ktorých podiel na celkovom počte športovcov CTM predstavoval 86,53% (7 808 chlapcov). Pod túto výraznú prevahu sa v značnej miere podpísal aj fakt, že športy, ktoré vykázali najvyššie počty športovcov patria medzi tradične označované ako mužské (futbal, ľadový hokeja pod.). Dievčat vykázali centrá spolu 1 215 (13,47%).

Do reprezentácie bolo zaradených celkovo 407 (4,51%) športovcov pôsobiacich v rámci centier voľného času, pričom z hľadiska pohlavia opätovne dominovali chlapci (279/68,55%). Dievčatá, ktorých bolo do reprezentácie zaradených celkovo 128 však dosiahli relatívne vyšší podiel ako

chlapci, keďže v percentuálnom vyjadrení bolo 10,53% športovkýň centier talentovanej mládeže zaradených do reprezentácie, pričom v prípade chlapcov tento podiel dosiahol hodnotu 3,57%.

Graf 36 – Športovci CTM

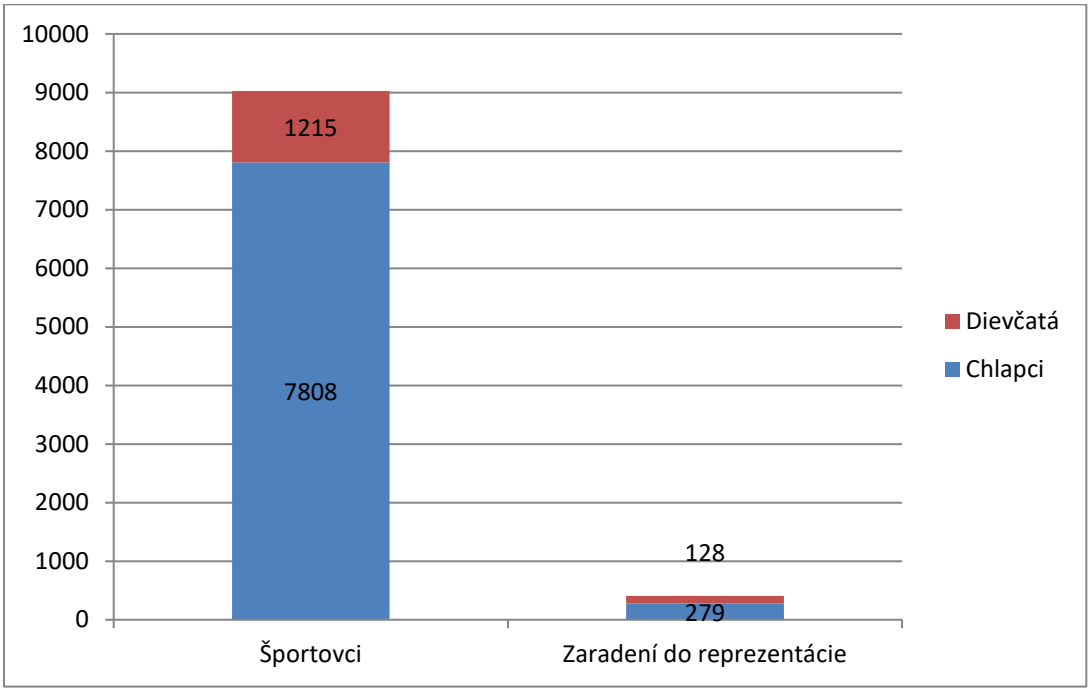

V roku 2019 ukončilo návštevu CTM spolu 1 103 športovcov, z ktorých 912 (82,68%) bolo chlapcov a 191 (17,32%) dievčat. Tento úbytok bol však kompenzovaný prostredníctvom novoprijatých športovcov, ktorý bolo celkovo 3 893. Podiel chlapcov bol v prípade novoprijatých mierne vyšší (84,12%), ako to bolo v prípade chlapcov, ktorí ukončili športovú kariéru v centrách talentovanej mládeže. Podiel dievčat dosiahol 15,88%, čo však nijako zásadne neovplyvnilo štruktúru športovcov centier z hľadiska pohlavia. Podľa uvedených údajov vyplýva, že počet športovcov v centrách, ktoré poskytli svoje údaje sa medziročne znížil presne o 287 (3,08%), v roku 2017 bol zaznamenaný rovnako pokles o 2 393 športovcov ale súvisí to s rokom 2015, v ktorom bol evidovaný výrazný nárast športovcov (nárast o 6 825 športovcov).

Graf 37 – Fluktuácia športovcov v CTM

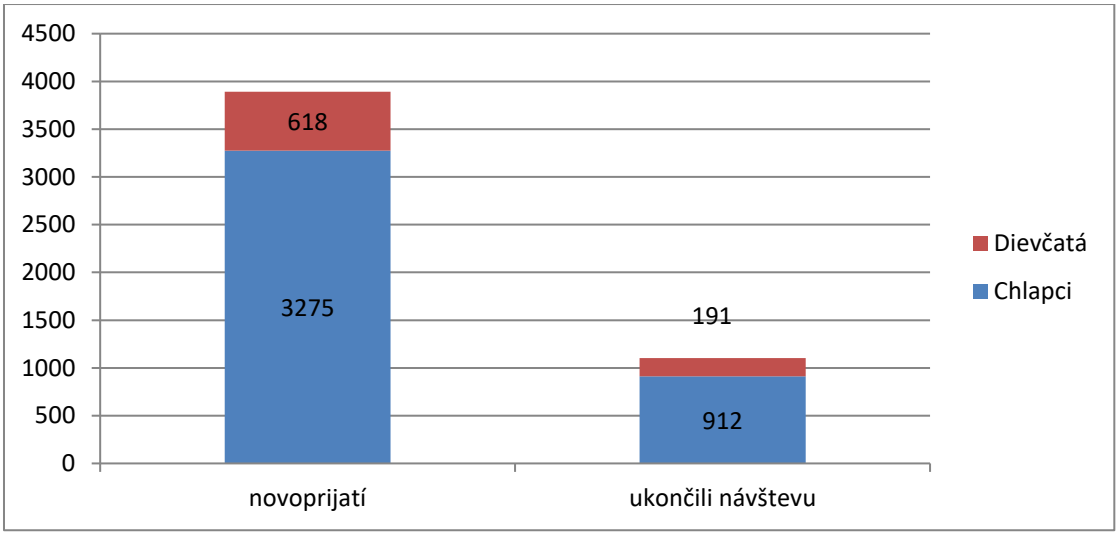

Z celkového počtu (9 023) športovcov navštevujúcich v roku 2019 CTM bolo 7 802 (86,46%) zameraných na futbal, za nimi nasledovali s výrazným odstupom športovci zameraní na ľadový hokej (440/4,87%). S miernym odstupom nasledovali športovci zameraní na volejbal(168/1,86%) a bejzbal (111/1,23%). Fitnes sa na úrovni CTM venovalo 53 športovcov (0,58%) a orientačnému športu 50 (0,55%) športovcov.

Centrá talentovanej mládeže zamerané na zápasenie vykázali za rok 2019 spolu 45 športovcov, CTM zamerané na jachting mali podľa dostupných údajov 43 športovcov, biatlon 38 a športová gymnastika 36 športovcov. Oddelenie mládeže a športu CVTI SR malo za uvedený rok aj údaje o športovcoch CTM v ďalších pätnástich športoch (237 športovcov).

Tabuľka 24 – Športovci CTM vo vybraných športoch

Športy	Športovci spolu	Zaradení do reprezentácie	Podiel zaradených do reprezentácie
Bejzbal	111	49	44,14%
Biatlon	38	17	44,74%
Boccia	0	0	0,00%
Dráhový golf	8	4	50,00%
Fitnes	53	0	0,00%
Futbal	7802	127	1,63%
Golf	16	8	50,00%
Gymnastika	16	3	18,75%
Jachting	43	15	34,88%
Karate	14	4	28,57%
Ľadový hokej	440	31	7,05%
Lukostreľba	26	8	30,77%
Lyžovanie klasické	12	12	100,00%
Motocyklový šport	25	12	48,00%
Orientačné športy	50	18	36,00%
Rýchlokorčuľovanie	23	0	0,00%
Šerm	20	20	100,00%
Softbal	0	0	0,00%
Športová gymnastika	36	15	41,67%
Športový aerobik	8	7	87,50%
Taekwondo	21	21	100,00%
Triatlon	16	0	0,00%

Športy	Športovci spolu	Zaradení do reprezentácie	Podiel zaradených do reprezentácie
Veslovanie	32	5	15,63%
Volejbal	168	27	16,07%
Zápasenie	45	4	8,89%
Spolu	9023	407	4,51%

Z celkového počtu 9 023športovcov CTM bolo podľa dostupných údajov 407, teda 4,51% zaradených do reprezentácie. Najvyšší počet športovcov zaradených do reprezentácie bol evidovaný vo futbale (127), nasledoval bejzbal (49) a ľadový hokej (31).Najvýraznejší podiel (z vyšších počtov) reprezentačných športovcov centier voľného času na celkovom počte športovcov bol dosiahnutý v klasickom lyžovaní, šerme a taekwonde kde boli do reprezentácie zaradení všetci športovci, čím dosiahli hodnotu 100,0% (z celkového počtu CTM). Športový aerobik mal tiež výraznejší podiel (87,50% z celkového počtu danej skupiny CTM), vyšší podiel bol zaznamenaný aj v golfe a dráhovom golfe kde reprezentanti tvorili 50,00%-tný podiel. Výrazne nízky podiel reprezentačných športovcov dosiahol futbal (1,63%), vzhľadom na celkový vysoký počet futbalistov z 7 802 športovcov bolo do reprezentácie zaradených len 127 športovcov. Prehľad počtu športovcov v rámci vybraných športov obsahuje tabuľka 24.

Zhrnutie

V roku 2019 bolo evidovaných 130 základných škôl, ktoré mali spolu 484 športových tried. Počet stredných škôl, ktoré svojim žiakom ponúkali možnosť športovej prípravy v športovo zameranej triede dosiahol 11 (16 športových tried). Športových gymnázií bolo evidovaných celkovo pätnásť a mladí športovci mohli v tomto prípade navštevovať celkovo 153 športových tried.

Najvyšší počet základných škôl so športovými triedami bol zaznamenaný v Prešovskom kraji (31). Stredné školy s ponukou športovej triedy boli najpočetnejšie v Prešovskom kraji, kde evidovali tri školy. Športových gymnázií bolo najviac zaznamenaných v Bratislavskom kraji, kde evidovali tri športové triedy.

V športových triedach základných škôl sa v roku 2019 o športovú prípravu žiakov staralo spolu 221 trénerov. Medzi týmito trénermi prevažovali tréneri s druhým kvalifikačným stupňom (69/31,22%) a najviac trénerov z celkového počtu sa venovalo tento rok ľadovému hokeju (78). Na stredných školách pôsobilo spolu 24 trénerov. V športových triedach stredných škôl prevažovali tréneri, ktorí mali dosiahnutý druhý kvalifikačný stupeň (11/45,83%). Na stredných školách dominovali tréneri zameraní na futbal (10/41,66%). Na športových gymnáziách pôsobilo celkovo 256 trénerov, z ktorých 27,34% (74) malo dosiahnutý piaty najvyšší kvalifikačný stupeň. Druhou najpočetnejšou skupinou boli na športových gymnáziách tréneri so štvrtým kvalifikačným stupňom (57/22,27%). Z hľadiska športového zamerania aj na tomto type škôl dominovali futbaloví tréneri, ktorých bola takmer štvrtina (62/24,22%), za ktorými nasledovali tréneri ľadového hokeja (29/11,33%) a atletiky (28/10,94%).

Športové gymnáziá vykázali za rok 2019 spolu 2 918 žiakov, čo v porovnaní s predchádzajúcim rokom predstavovalo nárast o 202 žiakov (medziročný nárast 7,43% v porovnaní s rokom 2018). Najviac žiakov športových gymnázií bolo evidovaných v Bratislavskom kraji (555), naopak najnižší počet žiakov vykázali športové gymnázia z Prešovského kraja (188). Podiel dievčat predstavoval väčšiu tretinu z celkového počtu žiakov (965/33,07%). Športové gymnáziá ponúkali svojim žiakom možnosť prípravy v rámci 50-tich športových oblastiach. Najviac žiakov sa orientovalo na futbal (851 žiakov, z toho 770 chlapcov). U dievčat bola najobľúbenejšia atletika (173 dievčat, z celkovo 283 žiakov).

Športové triedy základných škôl navštevovalo spolu 10 808 žiakov, z ktorých bolo 3 457 (31,99%) dievčat. V porovnaní s predchádzajúcim rokom to predstavovalo medziročný nárast o 108 (1,01%) žiakov. Najvýraznejšiu dominanciu mali chlapci v Trnavskom kraji, kde až 464 zo 629 žiakov, teda 73,77% bolo mužského pohlavia. Z hľadiska územného členenia bolo najviac žiakov ZŠ evidovaných v športových triedach v Prešovskom kraji (2 375/21,97%),najnižší počet bol v Trnavskom kraji (629/5,82%). Zo športov bol najpopulárnejší futbal, ktorému sa venovala takmer tretina žiakov (3 301/30,54%), za futbalom nasledoval s výrazným odstupom ľadový hokej (1 917/18,12% žiakov) a za ním nasledovala atletika (1 008/9,49% žiakov). Medzi dievčatami bol najpopulárnejší volejbal (775 dievčat, z celkovo 1 018 žiakov) a atletika (489 dievčat).

Stredné školy evidovali v rámci svojich športových tried 369 žiakov. V porovnaní s rokom 2018 sa ich počet znížil o 476 (-56,33%), pričom počet SŠ so športovými triedami sa medziročne znížil o šesť a počet športových tried klesol dokonca o tridsať deväť. Len 71 (19,24%) dievčat navštevovalo SŠ so športovými triedami. Z hľadiska krajov Slovenska bolo v roku 2019 najviac žiakov športových tried stredných škôl evidovaných v Prešovskom kraji, viac ako tretina (133/36,04% z celkového počtu), naopak v kraji Nitrianskom nenavštevoval športovú triedu na SŠ žiaden žiak. Stredné školy v roku 2019 ponúkali žiakom svojich športových tried realizáciu v rámci dvadsiatich oblastiach. Aj napriek takejto relatívne pestrej ponuke sa väčšia polovica (243/65,85%) všetkých žiakov športových tried SŠ venovalo futbalu, ľadovému hokeju sa venovalo 20 (5,42%) žiakov. Medzi dievčatami bol v tomto roku najpopulárnejší futbal, ktorému sa venovalo 17 dievčat.

V roku 2019 pôsobilo na území Slovenska aj 930 športových stredísk. Všetky športové strediská tvorili centrá voľného času, pretože podľa predpisov účinných od 1.1.2013 sa školské strediská záujmovej činnosti zmenili na centrá voľného času. V školskom roku 2019/2020 pôsobilo v športových strediskách spolu 385 trénerov. Najviac trénerov pôsobilo v športových strediskách Prešovského kraja (91/23,64%), najnižší počet bol zaznamenaný v Bratislavskom kraji(5/1,30%). Väčšina trénerov 314 (81,56%) vykonávala svoju trénerskú činnosť na základe dohody. Najpočetnejšou skupinou boli tréneri s tretím kvalifikačným stupňom (111/28,83% z celkového počtu trénerov športových stredísk). Najvyšší počet trénerov v športových strediskách pôsobilo vo futbale (103/26,75%). V športových strediskách bolo evidovaných celkovo 11 044 žiakov (z toho 3 779/34,22% dievčat). Najpopulárnejším športom medzi žiakmi bol futbal (2 417/21,89% žiakov). U individuálnych športov bol najvyšší počet žiakov zaznamenaný v plávaní (893/8,09%). Medzi dievčatami malo v roku 2019 najväčšiu popularitu plávanie, venovalo sa mu 464 dievčat a ich pomer k celkovému počtu žiakov venujúcim sa tanečnému športu predstavoval 51,96%.

V roku 2019 bolo evidovaných 930 zariadení voľného času. Centrá voľného času organizovali spolu 11 905 útvarov pravidelnej záujmovej činnosti, z ktorých väčšia polovica (5 751/48,31%) bola vedená internými zamestnancami. Útvary z oblasti telovýchovy a športu v roku 2019 predstavovali celkovo najpočetnejšiu skupinu útvarov (4 913/41,27% z celkového počtu útvarov zariadení voľného času). Zo športovo orientovaných útvarov vykázali aj 451 útvarov turistických a branných športov, ktoré sa na celkovej pravidelnej záujmovej činnosti podieľali podielom na úrovni 3,79%. Zariadenia voľného času vykázali v rámci svojich útvarov celkovú členskú základňu 174 397 členov. Mierne prevládali členovia mužského pohlavia, ktorých bolo evidovaných celkovo 91 969, teda 52,74% z celkovej členskej základne. Dievčat bolo v útvaroch zaznamenaných spolu 82 428 (47,26%). V roku 2019 zorganizovali CVČ spolu 59 863 príležitostných podujatí, pričom 45 871 z nich (76,63%) bolo primárne určených pre deti do 15 rokov. V centrách voľného času evidovali v rámci podujatí príležitostnej záujmovej činnosti spolu 988 683 účastníkov. Z celkového počtu účastníkov týchto podujatí, bolo až 30,60% (302 517) zaznamenaných na podujatiach zameraných na telovýchovu a šport, turistické a branné podujatia v roku 2019 evidovali spolu 26 239 (2,65% z celkového počtu) účastníkov.

Okrem škôl a školských zariadení, ktoré v roku 2019 zabezpečovali pre deti a mládež športovú prípravu malo oddelenie mládeže a športu CVTI SR dostupné údaje aj za 87 centier talentovanej mládeže. Najpočetnejšie zastúpenie na krajskej úrovni mal Bratislavský kraj kde bolo vykázaných 19 centier (21,84% z celkového počtu CTM). Najviac centier bolo zameraných na rozvoj talentov futbalu (32). V ľadovom hokeji a volejbale bolo evidovaných zhodne 12 CTM, v športovej gymnastike 5 centier talentovanej mládeže, v biatlone a zápasení rovnako 4 CTM. O športovú prípravu sa staralo 1 103 trénerov. Najpočetnejšou skupinou boli tréneri s tretím kvalifikačným stupňom (375/34,00% z celkového počtu trénerov CTM). Najvyšší počet trénerov v centrách talentovanej mládeže pôsobilo vo futbale (756/68,54%). Športovú prípravu v centrách talentovanej mládeže absolvovalo spolu 9 023 mladých športovcov, dominantné postavenie tu mali chlapci, ktorých podiel na celkovom počte športovcov CTM predstavoval 86,53%. Dievčat vykázali centrá spolu 1 215 (13,47%). Do reprezentácie bolo zaradených 407 (4,51%) mladých športovcov z celkového počtu CTM, z toho 279 chlapcov a 128 dievčat. Najvyšší počet športovcov zaradených do reprezentácie bol evidovaný vo futbale (127), nasledoval bejzbal (49) a ľadový hokej (31). V roku 2019 ukončilo návštevu CTM spolu 1 103 športovcov, z ktorých 912 (82,68%) bolo chlapcov a 191 (17,32%) dievčat. Z celkového počtu (9 023) športovcov navštevujúcich v roku 2019 CTM bolo (7 802/86,46%) zameraných na futbal, s výrazným odstupom nasledovali športovci zameraní na ľadový hokej (440/4,87%).

Názov: Analytický rozbor štatistických údajov sledovaných v oblasti športu za rok 2019

Spracovalo: Oddelenie mládeže a športu

CVTI SR, Staré grunty 52, 842 44 Bratislava

Zodpovedný riešiteľ: Mgr. Vít Skotnica

Spoluriešitelia: Ivana Frankovičová

Rozsah: 62

Rok vydania: 2019

Materiál neprešiel jazykovou úpravou

(interný materiál)